

Potrditev svoje oborožene sile

Proslava ob dnevu začetka organiziranja manevrske strukture narodne zaščite — Podelitev priznanj najzaslužnejšim — Slavnostni govornik predsednik Kučan

NOVI LAZI — V soboto je bila v Novih Lazi pri Kočevski Reki proslava v počastitev druge obletnice organiziranja manevrske strukture narodne zaščite, prve bojne organizacije, ki se je organizirala na Slovenskem potem, ko je bila po drugi svetovni vojni razpuščena slovenska partizanska vojska. Svetanost je prisostvovala večina članov nove vlade na čelu s predsednikom dr. Janezom Drnovškom, slavnostni govornik pa je bil predsednik predsedstva Slovenije Milan Kučan.

Predsednik Kučan je povedal, da je manevrska struktura narodne zaščite izvirna slovenska obrambna enota nastala v času, ko je celotno slovensko obrambo organizacijo obvladovala generalitet JLA, edina možnost, da si Slovenija zavaruje suverenost in svobodo mimo vednost in vpliva JLA. Orisal je pregled dogodkov, ki so priveli do ideje o njeni ustanovitvi in pri tem poudaril, da smo že v jeseni 1989, ko je Sloveniji nenadoma zagrozil napadalec v preobleki srbskih mitingarjev, ki jih je varovala JLA, spoznali, kako nemogoče nas dejanskodela delanja obrambna organizacija. Ko je spomladan 1990 postal razkorak med mlado slovensko demokracijo in unitarizmom velikosrbske politike osrednjih ustanov nekdanje skupne države še bolj izrazit in je JLA pričela prikrito premeščati orožje iz enot TO v vojašnice, da bi razročila teritorialno obrambo Slovenije, je prišlo do zaupne odločitve o ustanovitvi nove in posebne oborožene strukture.

»Ob stalnih grožnjah jugoslovenskega vojaškega vrha je poleti 1990 tako rekoč na skrivaj nastala močna in razvijena bojna organizacija slovenskih teritorialcev in pripadnikov ministra za notranje zadeve,« je dejal predsednik Kučan in dodal, da so bili vanjo izbrani le najbolj zanesljivi in predani, takšni, na katere se je bilo

moč zanesi. Pri tem je omenil le ministra Igorja Bavčarja in Janeza Janša ter Toneta Krkoviča in Vinka Beznika, ki jim je tako kot ostalim preko tridesetim najzaslužnejšim za organiziranje manevrske strukture narodne zaščite in uspešno obrambo v času agresije tudi podelil odlikovanja.

V imenu dobitnikov odlikovanj se je zahvalil Igor Bavčar, Janez Janša pa je izročil diplome prvim diplomatom slovenske podčasnitske šole. Slovenija ima tako danes svoje oborožene sile, ki bodo morale biti naši velikosti in položaju primerne, a dobro izurjene in učinkovite, saj, kakor je dejal v zaključku svojega govora predsednik Kučan, »zadri tega, kar se dogaja na ozemlju nekdaj Jugoslavije, še dolgo ne bomo mogli pričakovati, da bi se lahko posvetili samo delu, gospodarjeni blaginji.«

M. LESKOVŠEK-SVETE

MILAN KUČAN V KRŠEKU NA LABODOV SLOVESNOST — V soboto so v Labodu Libni v Kršku proslavili 10-letnico sodelovanja z nemško tekstilno firmo Erfo in slovenski se je udeležil tudi predsednik predstva Slovenije Milan Kučan. Direktor Laboda Libna Edo Komočar in vodilni mož družbe »Erfo« Guenter Schmid sta na slovesnosti poudarila, da je sodelovanje obeh tekstilnih tovarn uspešno. Labodov nemški partner se je nekako obvezal, da bo naredil vse za nadaljevanje poslovnih stikov. Sodelovanja slovenskih podjetij s tujino se je dotaknil tudi Milan Kučan. V nagovoru udeležencem slovesnosti je dejal, da pomeni preteklo sodelovanje z zahtevnimi tujimi partnerji koristno izkušnjo za današnje težke gospodarske razmere. Za Slovenijo je menil, da bo lahko uspešna, vendar je potrebovano Slovence postaviti v okolje, ki nanje deluje spodbujevalno. Omogočiti jim mora, da so taki, kakovrstni so: delavni, pridni in odprtvi glave.

APRILA NORMALNO

KRŠKO — Vpliv Nuklearne elektrarne Krško na okolje, računan po tekočinskih in plinskih emisijah v okolico, je bil v aprili v okviru zakskega dovoljenega. Elektarna je proizvedla 427.976 megavatov električne energije (neto). Nuklearna elektrarna Krško je v omenjenem mesecu dosegla 95,97-odstotno razpoložljivost in 95,87-odstotno izkorisnost.

V GORNJI RADGONI INPAK 92

GORNJA RADGONA — V času od 1. do 5. junija bo v tem mestu ob slovenkoavstrijski meji 8. mednarodni sejem embalaže, transporta in tehnik pakiranja — INPAK 92. Vabljeni!

Danes v Dolenjskem listu

- na 2. strani: • Dramatičen poziv predsednika
- na 3. strani: • Krški izbor presenetil vinarje
- na 4. strani: • Uspešna hči uspešne matere Krke
- na 5. strani: • Sporno pravilo o članstvu v KZ
- na 7. strani: • V Videm prihajajo drugi ljudje
- na 8. strani: • Novinarji Dolenjskega lista komentirajo
- na 9. strani: • Z bienalom si krepimo ugled
- na 16. in 17. strani: • Menedžerstvo — nevaren način življenja

INOVATIVNA SLOVENIJA — V organizaciji Društva ekonomistov Dolenjske in Bele krajine, društva Manager za Dolenjsko in Območne gospodarske zbornice Novo mesto je bil 14. in 15. maja na Otočcu dvodnevni seminar o poslovnom napovedovanju in učinkovitem odločanju v zaostrenih gospodarskih razmerah na temo Inovativna Slovenija. Uvodni govor je imel slovenski minister za znanost in tehnologijo prof. dr. Peter Tancig (prvi z leve), ki je poudaril, da inovativnost pri nas postaja neizbežen imperativ in da se bo vse do sedaj doseglo z osamosvojitvijo preobrazilo v poraz, če se ne bomo tako obnašali. V dveh dneh je bilo na temo inovativnosti kot pogoju za razvoj naše države iz ustvarilnih strokovnjakov na Otočcu slišati še marsikaj. Celo pesnik Tone Pavček (prvi z desne) se je z govorom o inovativni Sloveniji in kulturi odlično vključil v okvir seminara. (Foto: Z. Lindič-Dragaš)

DOLENJSKI LIST

Št. 21 (2231) • Leto XLIII • Novo mesto, • četrtek, 21. maja 1992 • Cena: 50 SLT • YU ISSN 0416-2242

**Po dohodku
Metlika prva,
Črnomelj zadnji**

**Z lestvice narodnega
dohodka leta 1990**

LJUBLJANA — Po najnovejših uradnih statističnih podatkih, zadnji obdelanih po jugoslovenskem vzorcu za računanje narodnega dohodka, je v letu 1990 sorazmerno na prebivalca na območju širše Dolenjske največ pridobil metliška občina, najmanj pa sosednja črnomaljska. Metlika se je po novu ustvarjeni vrednosti — narodnem dohodku uvrstila na 7. mesto med slovenskimi občinami. Črnomelj pa na 62., torej na zadnje. Z nezavidičnega repa je tako izrinil celo dolga leta najbolj zaostale občine, kot so Lenar, Šmarje pri Jelšah in Šentjur pri Celju, nad tem pa se mora občinsko vodstvo se kako zamisliti.

In kje so pristale druge naše občine? V letu 1990 je bila občina Novo mesto na 9. mestu, kar je sorazmerno visoko, saj je bila še leta 1984 na 27., leta 1988 pa na 12. Kot treja najboljša naša občina se je Ribnica predlanskim uvrstila na 13. mesto, kar pa je precej slabše kot leto poprej, ko je bila šesta. Posebej močno je nazadovala občina Krško, ki je bila predlanskim 21. leta 1986 pa četrta.

Vse druge občine širše Dolenjske, kamor prištevamo tudi Posavje in Belo krajino, so drugi polovici slovenske lestvice. Kočevje je 41., Sevnica je napredovala za 15 mest in je bila leta 1990 solidna 44., Brežice so bile 48., Trebnje 57., in kot že rečeno, Črnomelj zadnji, na 62. mestu. Povprečni slovenski narodni dohodek je predlanskim znašal 70.400 dinarjev, črnomaljski po komaj dobro tretjino tega — 27.500 din. Druge občine so dosegle naslednje — zneski: Metlika 89.100, Novo mesto 88.400, Ribnica 78.800, Krško 68.700, Kočevje 52.600, Sevnica 50.400, Brežice 46.300 in Trebnje 41.300 din. M. L.

Uspeh Pionirja

V Krakovu na Poljskem je zgradil prvi zasebni hotel Demel

KRAKOV — Slovenska gradbena operativa z novomeškim Pionirjem na čelu se je še enkrat izkazala z delom na tuji trgi. V petek, 15. maja, je bil v tem lepem poljskem mestu v navzočnosti pomembnih krakovskih političnih in gospodarskih osebnosti slovensko odprt hotel Demel, za katerega je bila podpisana pogodba in položen temeljni kamien ob otvoritvi hotela Piață 22. junija lani.

Gradnja se je pričela v lanskem avgustu, na gradbišču pa je delalo povprečno 40 delavcev. Hotel Demel je peti hotel, ki ga je na Poljskem zgradila mešana družba Wawel-Imos, v kateri sta tudi ljubljanski Imos inženiring, ki je delo pridobil, in GIP Pionir, ki je hotel sezidal. Gradili so za zasebenega investitorja Mariana Demla, njegov hotel pa je prvi zasebni hotel sedanje Poljske. Odločitiči gospoda Demla, da izgradnjo hotela začupa Imos Inženiring in Pionirju, je botralo sloves o kakovosti in hitrosti gradnje, ki sta si ga podjetji ustvarili na poljskem tržišču s preteklimi gradnjami.

Demel je hotel s tremi zvezdicami, v katerem je 180 ležišč, na 3.400 kvadratnih metrih skupne površine pa so tudi trije kabine, savna, masaža, manjši bazen, pralnica, gril bar, prodajalna, turistični biro in banka. Vrednost projekta je 8,3 milijona mark. Za lepo in sodobno podobno zgradbo je kot v prejšnjih primerih hotelske gradnje na Poljskem v veliki meri zaslužna arhitektka Jelka Kupec, ki je tokrat imela poljskega sodelavca, arhitekta Ryszarda Frankowicza. Pri gradnji so uporabili pretežno poljske materiale, notranja oprema pa je slovensko delo. Z. L.-D.

KONCERT V LUTROVSKI KLETI

SEVNICA — V soboto, 23. maja, bo v Lutrovski kleti pod sevnškim gradom koncert oktet Boštanjski fantje in združenega moškega pevskega zobra Simon Jenko-Miško Kranjec iz Nrnberga in Erlangena. Koncert, ki ga prirejajo Boštanjski fantje in se na ta način oddolžijo za gostoljubje, izkazano jim med lanskoletnim gostovanjem pri Slovencih na tujem, bo povezovala Mojca Blažej-Cirej.

V Adrii Caravan delo le steklo

Stavka le prekinjena — V torek dobili tudi aprilske plače — Denar zanje in za proizvodnjo od Adriinih podjetij v tujini, ki so zdaj v lasti Adrie

nova vodstva PO IMV.
Z. LINDIČ-DRAGAŠ

BIENALE SLOVENSKE GRAFIKE OTOCEC

BIENNIAL OF SLOVENE GRAPHIC ARTS OTOČEC

SKUPŠČINA OBČINE 68000 NOVO MESTO, LJUBLJANSKA C. 2

20. 5. — 15. 9. 1992

Častna gosta bienala

**JOHNNY FRIEDLAENDER Pariz
JASPER JOHNS New York**

Gosti bienala

HRVAŠKA GRAFIKA

Utrip z grafiko

2. Biennale slovenske grafične Otočec je od sinoči odprt in letos največja pa tudi najpomembnejša grafična prireditev v Sloveniji se začela. Središče vsega, ne samo glavnega dogajanja je Novo mesto, ki je v ta namen ponudilo vsa razpoložljiva razstavišča in druge kulturne prostore. Toliko razstav naenkrat v Novem mestu še ni bilo kot tokrat in na njih ni samo grafična. Pozornost sicer velja vsem, saj je na vsaki kaj posebnega in vznemirljivega, najprej in predvsem pa tistim, kjer so na ogled grafični listi. Osrednja razstava je v Dolenjski galeriji. To je razstava z razpisom zbranih grafičnih listov, ki kaže utrip, smeri in dosežke sodobne slovenske grafične. Ta prav gotovo vzdrži sočenje s tuto grafično, nemara tudi s Friedlaenderjevo in Johnssovou, ki razstavlja kot častna gosta. Bienale bo odprt do srede septembra in poskrbljeno je, da v tem času ne bo kulturnega mrtvila.

Grafični bienale, ki je pognal iz zamisli novomeškega akademika slikarja in grafičnika Branka Suhija, se torej predstavlja že s svojo drugo »letino«. Čeprav ni šlo brez dodatnih naprav, še posebej pri zagotavljanju finančnih sredstev, je vseeno treba reči, da so 2. Bienale pripravili laže kot prvega. Veliko pomeni že to, da prireditev pravno vzel pod streho novomeške občinske skupščine. Zdaj se ve, kje je sedež Bienala, kje je vozlišče vseh niti in dogovarjanj, da se naposled pride do končnega uspeha. Brez Branka Suhija, ki je že od vsega začetka najbolj vprežen, seveda ne bi šlo. Tudi ne brez Borisja Dularja, ki vodi organizacijski odbor, in številnih drugih znanih in neznanih ljudi, ki sta v kakršnemkoli svojstvu zraven in jih je vedno več.

I. ZORAN

V PETEK DEMOKRATSKI VEČER

KOČEVJE — Igor Bavčar in Spomenka Hribar, prvaka Demokratske stranke Slovenije, bosta gosti »demokratskega večera«, ki ga je v petek, 22. maja, ob 19. uri organizira odbor Demokratske stranke Kočevje. Srečanje demokratov, na katerega organizatorji vabijo simpatizerje stranke in tudi druge, bo v zgornjih prostorih kočevske Name.

Vse tiste zahteve, ki so ostale neuresničene, upravni odbor Adrie in PO IMV pa je spomnil, da do 30. maja pričakuje izpolnitve zahtev, ki so v njihovi pristojnosti. Gre za vprašanje organizacije Adrie, lastništva v priklicarski dejavnosti in moratorija na izvajanje lastninjenja do uveljavitve lastninske zakonodaje, za vprašanje razmejitve premoženja matične IMV, za zagotovitev vodenja vseh poslovnih funkcij in odločitev v zvezi s priklicarsko dejavnostjo v Novem mestu. Gre tudi za vprašanje imenovanja novega upravnega odbora Adrie Caravan, za katerega je predlog občinske vlade zbor delavcev podprt že prejšnji teden, seveda pa ga mora imenovati skupščina Adrie Caravan. Podobno je z vprašanjem imenova-

VREME

V drugi polovici tedna bo še spremenljivo, vendar nekoliko toplejše vreme.

Dramatičen poziv predsednika

S slobotne seje predsedstva Zelenih Slovenije — Dr. Dušan Plut pod grožnjo odstopa zahteval jasnejo levensredinsko usmeritev brez skrajnosti

LJUBLJANA — Zeleni smo izgubili vsaj pol leta, ker smo živel v iluziji, da je možen nedoločen pluralizem. Šli smo preveč na široko in ostali prazni. Če želimo biti stranka in ne le gibanje, se moramo politično opredeliti. Brez tega ni dobre taktike in prav slaba taktika nam je v preteklosti rušila ugled.

Tako je na sobotni seji predsedstva Zelenih Slovenije utemeljeval potrebo po jasnejši programske usmeritvi in nujno politično identifikacijo predsednik stranke dr. Dupan Šlut in v posebnem pozivu članom vodstva dal, da brez tega ne more več voditi stranke. »Osebno sem več kot leto dni skušal uveljaviti nazorsko popularna pluralističen značaj Zelenih in pristajal očitno na gnile kompromise pa tudi na osebne diskvalifikacije, kot je javno pismo Jožeta Horvata, nastopi Žareta Pregla v skupščini, skratka, na skrajno ponijajoči vlogo predsednika stranke, v kateri sklepi in

priporočila nikogar ne obvezujejo. V bodoče ne želim več pristajati na kompromise, še manj pa posojati svoje ime za anarhično, nepredvidljivo in politično programsko nedefiniranato stranko ter na stalne osebne žalitve,« pravi dr. Plut v tem pozivu, ki je očitno

Dr. Dušan Plut — Stranke, kakršna je bila doslej, ne bi želel več voditi.

Zdravo staranje

12. maj — mednarodni dan medicinskih sester

NOVO MESTO — Društvo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov, ki jih uspešno vodi predsednica upravnega odbora Zvonka David, je ob 12. maju, mednarodnem dnevu medicinskih sester, pravilo v Domu starejših občanov srečanje svojih članov v družbi z oskrbovanimi doma in gosti.

Mednarodno združenje je za leto izbralo geslo »Zdravo staranje«. Ta organizacija naj bi si prizadevala za hitrejši razvoj zdravstvene nege. »Socimočamo se s pojmom staranja prebivalstva zato, ker se podaljuje življenska doba ljudi. Medicinske sestre naj bi bile tiste, ki bi prevzele skrb za zdravo staranje. Starostnikom je potrebno nuditi, kar potrebujejo in podpirati tisto, kar lahko in so še sposobni sami narediti. Skrb za starele se prične z aktivnostmi, ki vodijo h krepiti in ohranjanju zdravja do pozne starosti. Medicinske sestre bomo vse to lahko opravljale — sprašujemo pa se, kako naj se ubranimo pred stresi, ko se pri delu soočamo z bedo, bolečino, obupom in smrtno. Ne nazadnje se sprašujemo, kako na medicinske sestre vpliva troizmensko delo in slabu nagrajevanje. Tu ostajamo nemočne, zato je dobro vedeti, da so za zdravo in srčno staranje odgovorni tisti, ki oblikujejo zdravstveno in socialno politiko,« je v pozdravnem govoru povedala Zvonka David.

O zdravem staranju je zatem govoril dr. Tone Starc, direktor novomeške bolnišnice, zatem pa je oskrbovancem in gostom spregovorila še socialna delavka Ema Lazar. Razkrita je nekaj oblik pomoči staršim občanom v domu. Kulturni program so izpeljali učenci osnovne šole iz Bršlina in oskrbovanci doma.

J. P.

NOV REKREACIJSKI CENTER

OSILNICA — Čist zrak in neokrnjena narava predelov ob Kolpi, ki ponuja vrsto možnosti za najrazličnejše oblike rekreativne dejavnosti na vodi, so naravno dane ugodnosti za razvoj turizma. Da pa je to premalo za pritegnitev, predvsem tujih turistov, se ljudje iz osilniške doline zavedajo. To dokazuje nova ozgrajena kajakaški center in dom, ki bo bistveno pripomogel k širjenju v bogatitvi turistične ponudbe celotne Kolpske doline.

M. LEGAN

Je izsiljevanje uspelo?

V Vinici so se znova sestali predstavniki obmejnih obkolpskih občin ter obeh držav

VINICA — Pretekli tehen so se v Vinici znova zbrali predstavniki skupščin občin in izvršnih svetov občin, ki ležijo na obreh bregov meje Kolpe, torek Vrbovskega, Ozlja, Duge Rese, Kočevja, Črnomlja in Metlike. Pridružili so jim predstavniki obmejnih krajinskih skupnosti. Z namestnikom slovenskega ministra za notranje zadeve Milanom Domadenikom, načelnikom oddelka za mejne zadeve in tuje pri notranjem ministrstvu Brankom Celarjem, načelnikom UNZ Novo mesto Borutom Likarjem, namestnikom hrvaškega ministra za notranje zadeve Željkom Tomljanovićem in vodjem urada za začetno ustavnosti Josipom Boljkovcem naj bi se pogovorili o problemih ob državnih meji in zaradi nje.

Najbolj žalostno pri vsem skupaj je, da tisti, ki so pričakovali odgovore od-

no zaledje in pripomogel do natančnejše politične opredelitev Zelenih Slovenije, kar naj bi dokončno potrdila tudi skupščina, ki bo 13. junija na Pušči.

Po dolgotrajni in za Zelene ne vedno značilni umirjeni in strpni razpravi so v soboto določili naslednje

• **ČETRTA NAJMOČNEJŠA STRANKA** — Ker v preteklosti stranka Zelenih ni bila politično dovolj profilirana, je izgubljala zlasti ob konkretnih političnih odločitvah. Ko je odrekla podporo kandidatu za mandatarja mag. Marku Voljču, jo je po ugotovitvah ankete podprtalo le še 2 odst. volilcev. Zdaj, ko je podprla dr. Janeza Drnovška, se je njen »rating« spet močno dvignil, tako da v vodstvu računajo, da bi stranko zdaj podprtih 6 odst. volilcev, to pa pomeni, da so četrti najmočnejša parlamentarna stranka.

tri temeljne programske usmeritve: pluralnost, ki pa ne pokriva več političnih skrajnosti, ekološko radikalnost in, kot tretje, zmerno liberalnost.

Prvotno predviden poudarek na zahodnoevropski levi socialdemokratske usmeritve je bil na zahtevo desnega krila stranke črtan, četudi je med člani približno dvakrat več levo usmerjenih kot desno, vsaj po tem, kar so pokazali rezultati raziskave o slovenskem javnem mnenju. Zmagalo je mnenje, da v osnovnih programskih usmeritvah ni potrebno posebej poduparjati levensredinske pozicije, saj sta stranko, ki po mnemu dr. Petra

Tanciga »ne jaha na veliki ideologiji«, vendarle najpomembnejša njena ekološka usmeritev in njen naravovarstveni program.

M. LEGAN

Jubilej Družine

V Ljubljani počastili 40-letnico izhajanja katoliškega tednika

LJUBLJANA — Z zahvalno mašo v ljubljanski stolnici in slovenskost na Teološki fakulteti so prejšnji teden počastili 40-letnico katoliškega tednika Družine. Ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar je v nagovoru poddaril, naj tako kot v družini Družina med Slovenci goji krepot, odpuščanje, ljubezen, hvalnosten, poučevanje in opominjanje. V slavnostnem govoru je dr. Justin Stanovnik dejal, da je zgodba tega časopisa zgodba neke skupnosti. Družina je gojila odgovornost do človeka in v vsakem svojem nastopom širila prostor svobode. Govornik je še dejal, da je Družina, ki zdaj izhaja tedensko v nakladi 70.000 izvodov, urejajo po jo dr. Janez Gril, vseskozi pogumno stala na strani človekovih pravic in da bo tako ravnala tudi v prihodnjem, ko bo osrednja skrb Družine usoda slovenskega človeka.

PRECEJ VLOG JE NEPOPOLNIH

LJUBLJANA — Na Stanovanjski sklad Republike Slovenije je do 12. maja prispealo 370 vlog za dodelitev posojila na osnovi prvega razpisa. Na osnovi prejetih vlog so ugotovili, da znaša neto zadolžitev prosilcev pri bankah na dan 31. marca 1992 skupaj 292.300.000 tolarjev, kar pomeni da je posamezni prosilec bankam povprečno dolžan 790.000 tolarjev (15.200 DEM). Veliko prosilcev je oddalo nepopolne vloge. Tako so na Sklad prispele vloge brez matične številke prosilca, brez podpisa, naslova stanovanjske enote, za katero je prosilec najel neugoden bančni kredit, ipd. Nekateri so v vlogi navajali celo več različnih naslovov. Pri Stanovanjskem skladu opozarjajo, da višina zaprosenega kredita ne sme presegati stanja posojila na dan 31. marca 1992, zmanjšanega za depozit.

SONČNI VLAK V SLOVENIJI

LJUBLJANA — Mednarodni vlak solidarnosti in prijateljstva med ljudmi in narodi bo letos od 28. do 31. maja pri nas v Sloveniji, v Slovenskem primorju. Potniki sončnega vlaka so predvsem telesni invalidi in osamljeni ljudje iz Avstrije, Nemčije, Madžarske, Čehoslovaške, Italije, Nizozemske, Luksemburga, Hrvaške, Egipta, Izraela in Slovenije. Pred več kot dvema desetletjema, leta 1967, ko je bila Evropa še daleč od tega, kar je danes, je Sončni vlak prestolil prve državne meje. Nosilec poslanstva je postal in ostal Rdeči križ Slovenije in posamezniki. Vlak bo odpeljal z Dunajem v četrtek, 28. maja, okrog 8. ure, prepeljal bo avstrijsko-slovensko mejo, se ustavil v Mariboru, v Ljubljani in nazadnje v Kopru. Potnike bodo nato z avtobusom prepeljali v Portorož, v hotel Bernardin. Vlak bo zapustil Koper v nedeljo, 31. maja, ob 9. uri in peljal prek Ljubljane na Jesenic.

• So tati, ki jih ne kaznjujemo, če prav človeku kradejo najdražje — čas. (Napoleon)

• Javno mnenje je zlato tele našega časa. (Irving)

M.B.-J.

Proizvodnja in trgovina d.o.o.

Iščemo nove sodelavce — KOOPERANTE za vzrejo perutnine

Pisne vloge z opisom dosedanjih del in izkušenj pošljite na naslov: LOKASTAR d.o.o., poštni predel 138, 61001 Ljubljana, s pripisom KOOPERANT.

»ŠVABINE BODO V KOČEVJU« — Tako je v torku, 12. maja, zatrjeval Ivan Kramberger zbranim na ploščadi na Trgu Zbora odposlancev v Kočevju, ko je v svojem predvolilnem nastopu govoril o denacionalizaciji. Po že učenem programu njegovih nastopov so bili »na udaru« predvsem komunisti, ki »niso vsi slabi, kot tudi vsi verni niso dobrji«, večine vodilnih slovenskih politikov in gospodarskih ljudi, ob tem pa močno poudarjana njegova skrb za revne in bolne oziroma sve »ponizane in razčajljene«. V nekem smislu medjne sodi tudi celotna kočevska občina, saj je po Krambergerjevem mnenju to občina, ki je v republiških merilih najbolj potisnjena ob rob družbenega dogajanja. (Foto: M. Leskovšek-Sveti)

Naša anketa

Bo Slovenija kos begunstvu?

V začetku tega majskega tedna je bilo v Sloveniji v zbirnih centrih nastanjenih že prek 13 tisoč beguncov iz Bosne in Hercegovine. Status beganca je imelo blizu 28 tisoč ubežnikov iz BiH, v kateri divja nedoljivo kruta vojna. Vseh beguncov iz BiH v naši državi je bilo prek 46 tisoč ali poltretji odstotek vsega prebivalstva Slovenije, ki že samo tričetrtino živi slaboz, je skoraj na robu preživetja. Stevilo beguncov je že davno preseglo slovenske možnosti. Dnevno njihova oskrba stane dobre 7 milijonov tolarjev, doslej pa so bile za pomoč ubežnikom iz BiH, pred tem pa iz Hrvaške, porabljeni vse proračunske rezerve, prek 500 milijonov tolarjev. Enodnevni zasluzek, ki naj bi prispevali vsi zaposleni v Sloveniji, ne bo zadostoval za dolgo. Tuja pomoč za oskrbo beguncov iz BiH je mnogo prepičla, naj gre za evropske in druge države ali za Visoki komisariat OZN za begunce. Meje za zahodnih držav pa so bile za bosanske begunce do nedavno tako rekoč hermetično zaprte. Da bi Avstrija nosila enako begunko breme, kot ga Slovenija, bi lahko sprejela kar okrog 800 tisoč in Italija skoraj poldrugi milijon beguncov. Do slednjih jih pa nekaj sto. Begunci pa se kar prihajajo, v glavnem otroci in ženske, saj se vojni požar v BiH nezadržno širi. Takoški so podatki kot kruta spremjava srce paročih prizorov iz BiH in iz begunkovih vlakovnih in avtobusnih kompozicij, zaradi katerih so slovenske meje še vedno na široko odprte za begunce. Do kdaj bomo zdržali, se ne ve.

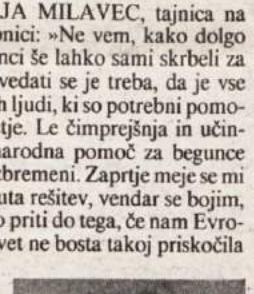
VESNA BAJUK, dijakinja iz Metlike: »Bojam se, da naša republika ne bo zmogla begunske bremena, kajti veliko Slovencev je brezposelnih in na meji preživetja. Razumljivo je, da beguncem, ki se zatečejo k nam, moramo pomagati, prav pa bi bilo, da bi kaj prispevale tudi druge države, ki jih sicer niso pripravljene sprejeti. Če bi bil begunki val le prevelik, bi morali tudi v Sloveniji najbrž razmišljati o zaprtju meje zanke.«

VLADIMIRA POTOČAR, vodja črnomaljskega zbirnega centra za begunce: »Prav je, da je Slovenija sprejela begunce, vendar bi jih morali bolj enakorno porazdeliti po občinah, na republiko pa izračunati, do kdaj bomo zmogli to breme. Na račun delavcev, od katerih so mnogi že socialni problem, v črnomaljskih občinih beguncev ne bo moč vzdrževati. Če ne bo pomagal svet, bo morda potrebljeno razmišljati o zavračanju beguncov na naši meji.«

VLADO BAHČ, direktor Tovarne posebnih vozil Novo mesto: »Begunci so za mlado slovensko državo velika obremenitev, še posebej, če bo tako stanje trajalo dalj časa. Za begunske otroke bo treba postaviti in organizirati vrte in šole, maternam pa najti kakšno delo. Slednje bo težje, saj je veliko naših ljudi ostalo na cesti. Mislim, da bi Sloveniji že sedaj morala pomagati mednarodna skupnost, v upanju, da se bodo begunci lahko čimprej vrnili na svoje domove, če jih sploh še imajo.«

ANTONIJA MILAVEC, tajnica na občini v Ribnici: »Ne vem, kako dolgo bomo Sloveni še lahko sami skrbeli za begunce. Zavedati se je treba, da je vse več tudi naših ljudi, ki so potrebiti pomoci za preživetje. Le čimprejšnja in učinkovita mednarodna pomoč za begunce naško razbremeni. Zaprtje meje se mi zdi precej kruta rešitev, vendar se bojim, da bo moralo priti do tega, če nam Evropa in ostali svet ne bosta takoj priskočila na pomoč.«

MILENA ŠNEBERGER, obračunska referentka v Nami Kočevje: »Beguncem pomagamo, kolikor pač moremo, res pa je, da tako ne bo šlo v nedogled. Osebno sem proti temu, da bi zaprl meje, saj ves čas razmišjam o tem, da bi se lahko tudi nam zgodilo, da bi moral zapustiti svoje domove. Vsekakor je to resno in prav nič enostavno vprašanje. Mednarodna pomoč pa je nujno potrebna.«

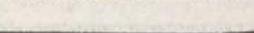

KAREL KOŽUH, upokojenec iz Sevnice: »Mislim, da je prav, da pomagamo beguncem iz BiH, saj tam očitno divja že precej bolj krvava vojna kot na Hrvaškem, od koder smo pred meseci tudi lepo sprejeli veliko ljudi v stiski. Tudi zato se mi ne zdi pošteno od hrvaških javnih občil, da trošijo laži o sebičnih Slovencih, ki so da zaprli mejo za begunce, čeprav res ne bi smeli prekoračiti števila, ki bi bilo za nas še znosno.«

JOZE ABRAM, upokojenec s Senega: »Za te ljudi je res hudo. Slovenija naj jih sprejme, ampak samo za določen čas. Slovenija je majhna država, ki ni bogata, kako bo vse to preživel? Narobe bi bilo, če bi begunce kdo vzel za poceni delovno silo, medtem ko najbrž ne bi imel nihče nič proti, če so begunci v Sloveniji nekako solidarni z gostitelji. Da bi se obnašali kot nekakšni izletniki, ne bi bilo prav.«

MIHAEL KOVAČIČ, upokojenec iz Brežic: »Ne bi bil za to, da se slovenske meje zapro beguncem. Ti ljudje morajo nekam na varno. Ne ve se, kaj še pride, kako se politika obrne in če ne bomo še mi prisiljeni kam bežati. Sloveniji pa bi morale pomagati druge države, saj nismo dovolj bogati, da bi preživel toliko ljudi. Pomoč bi politiki morali zahtevati od tujine.«

Krški izbor presečenil vinarje

Na »Prerezu letnika 1991« v Mariboru so Krčani za laški rizling—izbor 91 dobili višjo oceno (19,3) celo kot nekatera ledena vina — Filtriranje

MARIBOR, LSKOVEC PRI KRŠKEM — Posavski vinorodni rajon, njegovi vinogradniki in vinarji so pretekli četrtek na »Prerezu letnika« v Mariboru znova dokazali, da lahko tudi v teh specifičnih podnebnih in talnih razmerah, drugačnih od ostalih vinorodnih predelov Slovenije, pridelajo vino najvišje kakovosti. Vino Brežice je za svoje ledeno vino prejelo najvišjo oceno, posebno presečenje in dosežek pa so pripravili Krčani, ki so z laškim rizlingom - izbor 91 posekali z oceno 19,3 točke celo nekaj lednih vin ter vso ostalo konkurenco predikatnih slovenskih vin.

Tehnični vodja Agrokombinatove Vinske kleti Krško — Kostanjevica, inž. Janko Boste, in enolog inž. Zdravko Mastnak sta seveda vesela odmernega uspeha, kajti za izvrstno kapljico, s katero so napolnili okrog 2200 uvoznih, 375-militrskih stekleničk posebne oblike (vsaka naj bi bila okrog 2000 tolarjev!), že je tolikšno zanimanje poznavalcev vin pa tisti z debelejšimi denarnicami, da so že začele deževati rezervacije za izbor 91. Toda mlada strokovnjaka ne pozabljati omeniti niti zaslug vinogradnikov Agrokombinatovih vinogradov na Sremču, da so 3. decembra lani v dveh vinogradih (eden je star okrog 20 let in je že dal grozdje za odlično predikatno vino, drugi pa je star 5 let) skrbno potrgali jagode, ki jih je že

oplemenil žlahtni botritis. Boste in Mastnak poudarita tudi razumevanje in skrb direktorja inž. Darka Marjetiča, da so leta 1985 sploh začeli s poznimi trgovatvami, leto pozneje pa že prinesli veliko medaljo z mednarodnega ljubljanskega vinskega sejma; leta 1987 so

Janko Boste

Zdravko Mastnak

Pšenico ogroža žitni strgač

Nekateri nujni agrotehnični ukrepi v posevkih

• ŽITNI STRGAČ — V okolici Novega mesta verjetno pa tudi druge, opažamo letošnjo pomlad na žitnih posevkah veliko modrih, do 4 mm velikih hroščev, imenovanih rdeči (večji) in modri žitni strgač. Jajčeca odlaga na površino listov, je ravne barve in velikosti 1 mm. Iz jajčec se razvijejo ličinke rumene barve, obdane z značilnim črnim sluzom, ki se da odstraniti. Odrasla ličinka se zabubi v klasu ali padzuhi stanja, kjer vidimo značilno belo piklo.

Škodo povzročajo predvsem ličinke; te postrajajo povrhnicu lista, ki dobijo značilno belo prozorno barvo. Tako poškodovan list ne asimilira. Kolikor več je poškodovane listne površine, toliko manjši je pridelek. Poškodbe so lahko tolikšne, da žito spremeni barvo.

Ker se škodljivec ne pojavlja povsod v enakem številu niti na isti nivo, je nujno, da posevke pregledamo. Z zatiranjem čakamo toliko časa, da se iz jajčec razvijejo vse ličinke.

Prag škodljivosti je, ko ugotovimo na vsaki rastlini eno ličinko ali pa je že poškodovana desetina površine zgornjih listov.

Priporočamo naslednja insekticida: cromorel D (0,6 — 0,8 l/ha) in fastac (0,2 — 0,3 l/ha). Insekticida zatirata tudi listne usi.

• PEPELASTA PLESEN — Na nekaterih bujnih posevkah žit (večji napad je bil opaziti na sorti marija) se je po tem dežju razširila pepelasta plesen. Znaki okužbe so plesne bele preleve ali posamezni kupčki na spodnjem delu stebala in listih (lahko že tudi na zgornjih listih). Škropimo, ko je napaden tretji list od zgornjih navzdol, najkasneje pa, ko je vidna 2/3 klasa. Priporočamo: tilt (1 l/ha), alto (1 l/ha), bayleton WP 25 (1 l/ha) in bayleton 125 (1,5 — 2 l/ha).

• DOGNOJEVANJE PŠENICE — Žitni posevki so zaradi spomladanskega naslednjega insekticida: cromorel D (0,6 — 0,8 l/ha) in fastac (0,2 — 0,3 l/ha). Insekticida zatirata tudi listne usi.

• PEPELASTA PLESEN — Na nekaterih bujnih posevkah žit (večji napad je bil opaziti na sorti marija) se je po tem dežju razširila pepelasta plesen. Znaki okužbe so plesne bele preleve ali posamezni kupčki na spodnjem delu stebala in listih (lahko že tudi na zgornjih listih). Škropimo, ko je napaden tretji list od zgornjih navzdol, najkasneje pa, ko je vidna 2/3 klasa. Priporočamo: tilt (1 l/ha), alto (1 l/ha), bayleton WP 25 (1 l/ha) in bayleton 125 (1,5 — 2 l/ha).

• DOGNOJEVANJE PŠENICE — Žitni posevki so zaradi spomladanskega

Nov paradižnik

Uspešni poskusi z nizkorastnim determinantnim paradižnikom

Vsek pridelovalec ve, da je s paradižnikom obilo dela, saj ob siceršnjem oskrbi potrebuje še oporo, prizemanje, pinciranje ter posebej skrbno obiranje. Vrtčkarju dodatno delo ni odveč, drugače pa je v širokopoteznejem zelenjarstvu, ki paradižnik prideluje na veliko in si prizadeva tudi za dobitek. Za te potrebe je stroka razvila tako imenovani determinanti paradižnik, to je poseben nizki tip paradižnika, ki se je v svetu že močno uveljavil. Po zgledu sosednje Italije so prvi hektarji zasjeni že tudi na Koprskem in prvi rezultati so ugodni.

Determinantni paradižnik ima omejeno (determinirano) rast. Razpored listov in socvetij ima tak, da pinciranje, brez katerega ni uspešnega običajnega pridelovanja, sploh ni več potrebno. Rastline so manjše rasti in shajajo brez običajne opore in prizemanja. Plodovi dozorevajo hkrati, to pa je velikega pomena za industrijsko pridelavo, ko prezreli plodovi ni potrebno sproti in večkrat obdirati. Determinantni paradižnik, ki raste v obliki nizkega grma, omogoča le dva-do trikratno obiranje, s tem pa boljšo izrabotko mehanizacije, brez katere v industrijskem pridelovanju ne gre več.

Povedati pa je treba tudi resnico, da ima determinantni paradižnik manjši pridelek in da je zaenkrat sortni izbor še dokaj pomajkljiv. Kot poročajo, so se na Koprskem obnesle sorte baron, corda, duke in BF 0090, ki imajo okrogle plodove dobrega okusa in ki so primerne tako za svežo porabo kot za predelavo.

-n-

dobili za pozno trgatve sauvignona najvišjo oceno (19,4) na »Prerezu letnika«.

Boste in Mastnak pravita, da vinarji v Posavju dobro sodelujejo, zato zdaj sploh ne skrivata, da pripisujeta velik pomen novemu načinu t.i. crossflow filtriranja. Pri uporabi filtra iz Nemčije so Krčani tudi orali ledino. »Osnovni problem pri predikatnih vinih je, kako ustaviti alkoholno fermentacijo. S tem ko jo ustavimo, zadržimo del sladkorja v vinu. Vinarji smo si zmeraj zastavljali vprašanje, kako to doseči. Način je bilo več, vendar se je zdaj pokazalo pri takem ekstraktu predikatnem vnu popolnoma nasprotno od ustaljenega mnenja, da se vino izmuči. Mi smo s filtriranjem ustavili alkoholno vrenje, vinu obdržali začeleno sladkor, harmonijo, se pravi ostanek sladkorja, alkohola in kisline, in iz vina odvili vse bakterije in kvasovke. Naredili smo ga praktično sterilnega, to pa je osnovni pogoj, da vino miruje. Ležalni buke vina lahko nastaja v nerjavečih posodah, sodih ali pa stekleničah; pri nas je odležalo vino v nerjavečih posodah od polovice januarja, ko je mošt odvrelo, pa vse do maja. S klasično metodo filtriranja bi potrebovali 14 dni, z novim filterom smo vino očistili v enem koraku. In to je posebno doživetje, ko iz tekocene z okusom in vonjem po kvassu, po barvi podobni medici, že čez nekaj minut dobis takole bistro vino,« pripoveduje Boste in Mastnak.

P. PERC

TRADICIONALNI FESTIVAL CVETJA TUDI LETOS

ZAGREB — Tudi letosno poletje bo v Zagrebu tradicionalni festival cvetja pod imenom Floraart. To 27. mednarodno razstavo cvetja bo od 28. do 31. maja organiziralo javno podjetje Zrinjevac.

• Trenutno smo v peku. Je to nagrada narodu, ki rad ustvarja bogove? (Mirčič)

Kakšno pomoč lahko dobi kmetija

Podrobnosti iz republiškega odloka o finančnih intervencijah v kmetijstvu

Kot smo na kratko že poročali, je slovenska vlada z odlokoma za letošnje leto namenila 7,5 milijarde tolarjev denarne pomoči kmetijstvu. Od tega bo 2,6 milijarde tolarjev dodeljeno za regresiranje bančnih obresti, preostalo pa pretežno za pomoč pri novogradnjah ter obnovi kmetijskih objektov in opreme.

Poglejmo, kdo je do denarne pomoči upravičen. Da bi spodbudili redno plemenenski krav, je v odkolu predvideno 9.100 tolarjev pomoči za vsako prizemanje prvega prvega. Prvi pogoj je urejena hlevska knjiga, drugi pa, da je prvesnica v A kontroli, da ima znano poreklo in da je po mnenju strokovne službe primerna za nadaljnjo rezo.

SEJEM IN KOMISIJSKA PRODAJA

KRŠKO — Od 3. maja pripravlja M-Agrokombinat Krško sejem rabljene kmetijske mehanizacije, kar pomeni, da bodo tam lahko kaj kupili ali prodali tako vrtčkarji kot tisti, ki potrebujejo ali imajo težke traktorje in druge kmetijske stroje. Sejem je vsako prvo in tretjo nedeljo v mesecu od 8. do 14. ure na prostoru M-Agrokombinata Krško v Žadovniku. M-Agrokombinat organizira tudi komisjski nakup in prodajo omenjenih strojev in naprav. Kmetje, ki so namenjeni prodati traktor, lahko stroj pred oddajo operejo v delavnici omenjene krške firme.

EN HRIČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanč

O klasičnih (novih) zadrugah

Začetek junija je pred vratni, toda samo do 30. junija je še čas, ko se morajo zadruge uskladiti z novim zakonom o zadrugah. Imel sem priložnost v nedelji, 17. maja, prisotovati zboru zadrugov v Metliki. Tekla je razprava o zadržnih pravilih, ki jo je organiziral KZ Metlika. Poslanec je bil okrog 500 vabil, posvetna se je udeležilo nekaj čez 100 kmetov. Že ta podatek vzbuja skrb, saj pove, da se kmetje še navedajo, da nekaj dogaja. Ne verjamemo v spremembo? Spominjam se, da je pred trgovijo, ko po običaju vsako leto sklice zadruga vinogradnikov, menza Vinske kleti polna. Tokrat zvedo akontacijske cene za grozdje, torej nekaj pričakujejo, in to jih potegne. Ako damo na tehtnico, kaj je za kmetja več vredno, ali dobra cena za grozdje ali možnost, ki jo sedaj daje zakon kmetu, sem prepričan, da bi moral biti v nedeljo dvorana polna do zadnjega kotička.

Smola je, ker je časa samo še dober mesec in bo zaradi odstotnosti mnogih preoblikovanje sedanja zadruge v kmečko zadrugo prepovršno. Uspešnost poslovanja bo trpeča. Če bi se ponudila taka možnost že pred 15 leti, ko je kmetovalo še veliko kmetov, ki so bili člani predvojne zadržne vinske kleti v Metliki, bi bil prehod gotovo laži.

Občutek sem dobil, da je mnoge kmete strah, ker bodo obvezani sodelovati letno z zadrugo s pridelki, vrednimi 2000 dem. Zelo važno je, koga bodo izbrali za člane upravnice.

Uspešnost kmečkih zadrug v razvitih državah je nespor. V teh zadrugah upravljajo zadrugo samo člani, strokovna dela pa opravljajo delavci zadruge. Zato se tudi pri nas ne smej zadržni predlogi izgovarjati, da ne obvladajo organizacije in poslovanja zadruge. Česar se lahko nauči avstrijski ali francoski kmet, se lahko tudi slovenski. Opazil sem tudi strah delavcev zadruge pred novo zadrugo. Spominjam se časov samoupravnega socializma, ko so dobri delavci otepali funkcije v samoupravnih organih, slabii pa so bili nati za funkcije in so z glasnostjo kazali svojo nepogrešljivost. Tega zdaj ne bi smeli ponoviti. (Nadaljevanje prihodnjih) mag. JULIJ NEMANIČ

SAJENJE TRSNIH CEPLJENK — Pri Martinu Pečariču v Čurilih pri Metliki imajo trsnarstvo že sedemnajsto leto. So eni od petih trsnarjev-koperantov metliške kmetijske zadruge, trsne cepljenke pa vzgajajo predvsem za potrebe belokranjskih vinogradnikov. Medtem ko so si pretekla leta upali začeti saditi cepljenke na njivo še lepo potem, ko so minili ledeni može, pa so se letos zaradi znatne topnejšega vremena opogumili že na Bonifaciju. V treh dneh so zasadili okrog 35.000 trsnih cepljenk, in sicer sedem različnih sort. Delo res ni bilo težko, zato pa je bilo potrebnih obilo pridnih rok, tako da je bila pomoč sorodnikov še kako dobrodošla. (Foto: M. B.-J.)

V odkolu je predvideno tudi namenito za pokrivanje razlike v ceni mleka. Za hribovsko kravje mleko znaša dodatek 1,50 tolarja, za mleko drobnice pa 2,50 tolarja. Za mleko gorskih kmetij sta ustrezna zneska 3,50 in 5 tolarjev. Gorske kmetije oz. planinska paša so deležni tudi pomoči pri prijeti mesi, ki znaša od 3 do 15 tolarjev pri kilogramu, odvisno od kategorije živine. Podobno je pri siru.

Da bi spodbudili vlaganja na hribovskih, gorskih in kraških kmetijah, so pod določenimi pogoji predvideni tudi precejšnji zneski denarne pomoči. Pri investirjanju v nove hlevne, ki imajo najmanj 10 in največ 50 stojisč za krave molniece ter najmanj 20 in največ 100 stojisč za pitano živilo, je mogoče dobiti v prvem primeru 30.250 tolarjev, v drugem pa 18.500 tolarjev za eno stojisč. Pri obnovi

on podrobnostih več vedo v poslovni službi in kmetijskih zadrugah. M. L.

gospodinjski kotiček, Shranjevanje zelišč

Zelišča imajo glede na svojo strukturo različen čas sušenja. Kadulja, rožmarin in maternina dušica se dobro posušijo, ker vsebujejo malo vlage. Zelišča s sočnimi listi, kot so bazilika, boračka ali gaber, pa potrebujejo več časa za sušenje. Če traži sušenje predolgo, se številne lastnosti in okus zelišča izgubijo, zato se morajo posušiti v najkrajšem času, ne da bi se pri tem pregrela ali poškodovala. Za sušenje je najpomembnejši zrak, ki prosto kroži. Za zelišča je najbolje, da jih obesimo na zasenčeno mesto, zavarovana pred direktno sončno svetlobo.

Kako pripravimo zelišča za sušenje? Dolgostebelna zelišča povežemo v ohlapne šope s 5 — 10 stebli. Mehko stebelna zelišča pa moramo razprostreti na pladjen, da se dobro posušijo. Če sušimo majhne količine, razprostremo zelišča na kropo iz gaze ali preluknjen rjav papir ter postavimo vse skupaj na žično rešetko, da zrak neovirajo kroži okoli rastlin. Semenske glavice in stroke pustimo obesene v papirnatih vrečkah vsaj tri tedne, da seme

HELENA MRZLIKAR

POSOJILA ZA RAZVOJ KMETIJSTVA

SEVNICA — Sevnica izvršni svet je sprejal razpis za dodelitev skupaj 4.000.000 tolarjev posojil za pospeševanje razvoja kmetijstva. Informacije in navodila za oddajo prošaj, ki jih je treba oddati do 1. junija, dobijo posilci na občinskem sekretariatu za gospodarstvo in finance.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

NOVO MESTO — V tem času največ ljudi s tržnico odhaja s šopkom sadik paradižnika, paprike ali zelja. Te sadike se dobijo že po 10 tolarjev, čeprav so še prejšnji teden držale enkrat višjo ceno. Priprljali so tudi prve čestitke iz Gorinskih Brd. Po 250 tolarjev za kilogram jih ljudje malo kupujejo, saj so videti precej vodene in še nimajo pravega okusa. Iz Brežice so prideljali prve vrtec jagode po 500 tolarjev za kilogram. Tudi mladi krompir še vedno drži ceno 120 tolarjev. Paradižnik je po 200, grah po 100, kumare po 1

Uspešna hči uspešne matere Krke

Kozmetika, po novem Krkina družba z omejeno odgovornostjo, se trudi slediti farmacevtski — Pri licenčnih partnerjih in kupcih igra le kakovost

NOVO MESTO — Krka Kozmetika je ena od treh Krkinih družb z omejeno odgovornostjo, ustanovljenih v začetku leta. V celotni prodaji Krke je letos povečala svoj delež z lanskih 9 na 12 odst., še vedno pa zapošluje približno 5 odst. vseh krkašev.

„Smo drugi program v Krki po dobičku in to je bistveno. Vedno smo se v vsem zgledovali po materi in se trudili, da bi bili doseženi rezultati podobni tistim, ki jih ima farmacevtska. To nam je uspelo na vseh področjih razen v izvozu. Zato je naš cilj tak dohodek, da si lahko kupimo devize, ki jih potrebujemo za proizvodnjo in naš razvoj, a jih sami še ne zaslužimo dovolj. Naš marketing je prodoren. Tako smo uspeli obdržati tržišča nekdajne Jugoslavije, na katerih smo imeli v parfumeriji 40-, v preparativi 18- in v dekorativi 17-

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 23. maja, bodo odprte v Novem mestu do 19. ure, drugod do 17. ure naslednje prodajalne živil:

- **Novo mesto:** Mercator-Standard PC Ločna

od 7. do 19. ure: trgovina CEKAR v BTC Javna skladnišča v Bučni vasi od 8. do 20. ure: PERKO, mini market na Otočcu

- **Šentjernej:** Mercator-Standard Samopostežba

- **Dolenjske Toplice:** Mercator-KZ Krka — prodajalna Vrelec

- **Žužemberk:** Dolenjska Market

- **Straža:** Mercator-KZ Krka Samopostežba

- **Novo mesto,** v nedeljo od 8. do 11. ure: Mercator-KZ Krka, Prodajalna, Glavni trg 4

od 8. do 12. ure: trgovina CEKAR v BTC Javna skladnišča v Bučni vasi od 8. do 12. ure: PERKO, mini market na Otočcu

odstoten delež. Obdržali smo tudi srbsko tržišče, čeprav tja prodajamo le za gotovino ali za nadomestno blago. Ponovno vzpostavljamo lani skoraj povsem pretrgane stike z Madžarsko in nekdanjo SZ, ki sta bila pred časom naša najboljša kupca. V ta namen smo imeli pretekli mesec na Madžarskem nacionalno predstavitev izdelkov, ki ni ostala brez odziva. Podobne prezentacije načrtujemo tudi v bodoče. Na Poljskem pa se poslužujemo dobro organizirane in v farmacevtski zelo uspešne Krkinega predstavnštva,« pravi direktorica Kozmetike Metka Wachter.

Usmeritve, ki jim sledi 170-članski kolektiv Krkine Kozmetike, so: izvoz, iskanje novih trgov in prodajnih možnosti, obstanek na nekdajnem jugoslovenskem tržišču in zapolnitve niše brezbarinskih prodajal, povečanje prisotnosti na povsem zahodnoevropsko zahetnemu slovenskemu trgu, ki naj bi v Krkini prodaji predstavljal okrog 35 odst., ohranitev vodilnega mesta v parfumeriji v Sloveniji in na trgu nekdajne Jugoslavije. Pri tem jim je v veliko pomemben začetek znotraj farmacevtske

Metka Wachter

»Naj« mladi računalnikarji

Dolenjski osnovnošolci prezenetili na prvenstvu

NOVO MESTO — Na prvem državnem prvenstvu iz računalništva za osnovnošolce so se najmlajši dolenjski računalnikarji zelo dobro izkazali. Najboljši med njimi so bili iz OŠ Center v Novem mestu. Med šestimi razredi je drugo mesto zasedel Dejan Dular, med sedmimi pa prvo mesto Marko Grabski. Zelo dobro pa sta se uvrstila tudi Blaž Kovačič in Andrej Komelj. Tako so postalni najboljši slovenska šola v računalništvu. Na šoli so povedali, da imajo srečo, ker imajo nekaj staršev zanesenjakov, ki pomagajo svojim otrokom, njihovim učencem do uspeha. Predvsem na šoli pogrešajo novejšo računalniško opremo. Zato ti učenci delajo največ na domaćih računalnikih, ki so boljši od šolskih. Vsi pa obiskujejo tudi krožek računalništva, ki ga vodi Lidija Rožmarč, učiteljica matematike.

Zelo dobro se je na tekmovanju uvrstil tudi grmski učenec Rok Markovič, ki je drugi razred. Že lani, ko je začel obiskovati šolo je vključil v računalniški krožek, ki ga vodi zunanjji sodelavec Primož Močivnik, študent matematike, letos pa je v njem nadaljeval. Tako je v računalništvu med najmlajšimi osnovnošolci v Sloveniji postal najboljši.

Sicer pa je k uspehu učencev prispeval tudi Nikola Padevski, ki je preko Organizacije za tehnično kulturno pomagalo zbrati denar za prevoz in ostale stroške, da so se mladi dolenjski računalnikarji lahko predstavili v Ljubljani.

J. DORNIŽ

SRĘCÁNJE UČENCEV DIJAŠKIH DOMOV — Konec prejšnjega tedna je bila v novomeškem dijaškem domu 30. domiada ali 30. sręcánje slovenskih dijaških domov. Sręcánje se je udeležilo 375 dijakov iz cele Slovenije. Najprej so pričeli s kulturnim programom, kasneje pa so se pomerili v športnih tekmovaljih. V šahu je bila prva mariborska regija, v namiznem tenisu med fanti pomursko - piujska regija v namiznem tenisu med dekleli so bile najboljše Ljubljancanke, v streljanju so bili med fanti najboljši Ljubljancani, med dekleli Južnoprimore. V odbojki, košarki in malem nogometu so prvo mesto odnesli Ljubljancani, v vlečenju vrvi so zmagali Celjani, celjska regija pa je osvojila tudi pokal faire playa. V mladinski sobi so novomeški dijaki pripravili razstavo izdelkov. V petek popoldan pa so organizirali tudi okroglo mizo na temo Droma in mi na katero so povabili pisateljico Marinko Fritz - Kunc. (Foto: J. Dorniž)

Javne obravnave osnutka odloka o spomenikih

Možne pisne pripombe

MED VINOGRADI — Asfaltni stroj se je v veliko zadovoljstvo stanovalcev in vikendarjev povzel tudi na Makute, hrib nad Uršinimi seli. Pot do doma bo poslej laža.

Asfalt na Makutah

Ne za Dol. Toplice

URŠNA SELA — Ljuben postaja dostopnejši. Pretekli teden je naselejje Makute na Uršnih selih dobilo 1000 m² asfalta. Položili so ga delavci Cestnega podjetja. Za zemeljska dela so poskrbili krajanji, za tampon krajevna skupnost, denar za asfaltiranje pa je prispevalo 40 interesentov, večina vikendarjev, in sedem stalnih naseljenčev, združenih v gradbeni odbor, ki ga vodi Marjan Klobučar.

„To je lep uspeh,« komentira akcijo predsednik krajevne skupnosti Uršna selca Matija Zamida, »a žal so bile ob veliki zagnanosti tudi nekatere izjeme, zato naselje ni v celoti asfaltirano. Zamida pravi tudi, da imajo trenutno na Uršnih selih v ognju več želez. Eno so ulični sistemi, ki bodo sledili starim ledinskim imenom kot so Stari Ljuben, Ljuben, Makute, Splavine, Gasilska pot in Vaška cesta, zato se jih ne bo težko zapomniti, drugo pa so razprave o sistemu nove lokalne uprave, ki so tukaj povzročile že kar nekaj vroče krv. Krajanji namreč močno nasprotujejo, da bi jih priključili bodoči občini Dolenjske Toplice. Ostatno hočeo v Novem mestu, kamor so usmerjene vse komunikacije in kjer so krajanji v veliki večini tudi zaposleni.

Ostali načrti so še posodobitev ceste Laze-Travni Dol, izgradnja mrljške vežice na pokopališču na Uršnih selih, javna razsvetljava in elektrifikacija naselja Seč. Za slednje si prihodnje leto obetajo sredstva iz skladu za demografsko ogrožena področja.

T.J.

PRIZNANJA ZA ZVESTE BRALCE

NOVO MESTO — Za več kot tristo učencev osnovnih šol novomeške občine, ki so osem let tekmovali za Župančičev bralno značko, je Zveza prijateljev mladine minuli četrtek v Domu kulture pripravila slovensko podelitev priznanj. Mladini je o svetu knjige najprej spregovorila Nataša Petrov, zatem pa je predsednica odbora za bralno značko Slavka Kristan za osemletno zvestobo knjige podelila posebna priznanja. Tega dopoldneva so si mladi značkarji ogledali gledališko predstavo Nevidni Leonard v izvedbi gledališke skupine KUD Otočec, vrh pa je bil nastop pesvske skupine Copacabana iz novomeške gimnazije.

• *V politiki za idealiste ni veliko prostora. (J. Zlobec)*

• *Stanje zadovoljenih želja je stanje smrti. (Hobbes)*

• *Moderni človek niti toliko ne da nase, da bi vse investiral. (B. M. Zupančič)*

Najboljšemu ponudniku oddamo v najem prostore, primerne za administrativno ali računalniško dejavnost na izredno ugodni lokaciji.

Informacije dobite vsak dan na telefonski številki 22-117 ali osebno na Partizanski cesti 27.

Vrtci — mala šola za življenje

V novomeških vrtcih se trudijo prilagajati potrebam in željam staršev in otrok — Nove vsebine in načini vzgojnega dela dajejo odlične rezultate

NOVO MESTO — Da je v naših vrtcih, četudi prevelikih in s prevelikimi skupinami otrok, poleg varovanja zelo pomembna tudi vzgoja za življenje, je znano. To priznava celo oblast, ki prispeva iz proračuna za vsakega otroka v vrtcu 55 odst. ekonomskih cene za vzgojni del stroškov, medtem ko naj bi 45-odstotni oskrbi del plačevali starši. V Vzgojnovarstveni organizaciji Novo mesto pa se z razvijanjem vedno novih programov, temelječih na sodobnih pedagoških in drugih dogmanjih, trudijo, da bi bilo bivanje otrok v vrtcu čim bolj prijetno in poučno.

U VVO že drugo leto potekajo interesne dejavnosti, pri katerih otroci sami prihajajo do najrazličnejših (spoz)znanj. Sami se lahko tudi odločajo, kaj bodo počeli. Oblike takšega dela so različne. Interesne dejavnosti so omejene na posamezne oddelke ali pa so vanje vključeni otroci iz celega vrtca, ki se pomešajo med seboj ne glede na starost, ukvarjanje z risanjem ali čemerko drugim pa ni strogo časovno omejeno. Poudarek je na individualnosti, osebnih nagnjenjih malih nadobudnežev.

Najpogosteje interesne dejavnosti so: glasbena, plesna, likovna, tehnična pa naravoslovna, kjer otroci sami obdelujejo vrtček, potem pripravljajo hrano iz njega in jo servirajo, kot je treba. V VVO pravijo, da je prav neverjetno, kaj lahko za kulturo pri mihi naredi že pri predšolskih otrocih bel pret. V enem od vrtcev se otroci ukvarjajo celo s planinstvom, pri čemer se spoznavajo tako z naravo in s tem, kako jo je treba varova-

ti. Ekološki vzgoji nasploh posvečajo v vrtcih vse več pozornosti kot tem, katero se je treba obleči za naravo, skrbeti za obliko in obutev itd. Nove vsebine uvajajo v vrtce tudi prek seminarjev Zavoda za šolstvo. En tak projekt je z gibanjem do novega in veselega, drugi prehranjevanje otrok kot možnost za celovito vzgojo in delo, tretji pojmo in igramo na instrumente itd.

Rezultati takšnega dela, ki je seveda zahtevnejše za vzgojitelje, so navdušujoči, posebno, kjer se vanj vključujejo starši, na primer s predstavljivo poklicev, zato ga pridno širijo. Velja pa podprtost edensko na Drski in v Bršljinu VVO zdaj organizira popoldanske veselje urice, ki jih otrok preživijo pod strokovnim vodstvom, medtem ko mama opravlja kakšno neodložljivo delo. S pomočjo javnih del so organizirali tudi dodatno pomoč otrokom, motenim v razvoju oz. njihovim družinam. V ločenskem vrtcu pa deluje celodnevni vrtec, s katerim starši rešujejo vedno mnogo težave, izmenško delo, podaljšano delo, opoldansko »luknjo« v domačem varstvu ipd.

V novomeških vrtcih se skratka trudijo po najboljih močeh prilagajati potrebam in željam staršev in otrok ter čim več narediti v korist otrok z uvajanjem novih vzgojnih vsebin in prijemov v vrtce. Porajajoča se zasebna konkurenca na tem področju pa naj bi zadeve le še izboljšala. Predvsem v korist otrok, kajpada.

Z. L.-D.

CVIČKARIJA — Na letošnjem Tednu cvička je svoje izdelke postavila na ogled tudi Predelava mesa KZ Krka. Posebno romske obiskovalce je kar naprej tiščalo na stranišče, saj so bile omenjene dobre na stojnicah ob poti na WC. Po enem od obiskov WC-ja je bila na stojnici ena salama manj, a so polnoštevilo zbrani policisti, ki sicer niso imeli pravega dela z razgrajali, krivca takoj zgrabil. Dolgorstrež je bil tako užalen, da se je ročno prevelil v čuvanja in zares latolil »civila«, ki jo je ubral po njegovih dolgorstrežnih stopinah in ga zatožil policistom. Tudi »civil« ni bil navdušen, da so ga odkrili in je mesino z jeko zalučal ob tla. Ta so pokazala, da je bil tatinški trud zmanj. Iz posebej za razstavo napravljene razpočene salame ni začela lesiti mesina, ampak nekakšno žaganje.

PLES — Romi so cvičkarji nasploh vzel zares. Plesišče so zavzeli ob prvi pesmi in ga niso zapustili do konca, tako da je ostalo obiskovalstvo ostalo v glavnem prikrajšano z tovrstne užitke. Organizatorji razmišljajo, da bi prihodnje leto v času cvičkarjev najeli en ansambel posebej za Rome, ki naj bi si brusili pete kar v Žabniku. Če bi se ti potem odpovedali obisku prave, »civilne« cvičkarje, seveda ni nobenega zagotovila.

IZBOLJŠAVE — Na račun cvičkarjev pa je kandinski vrt doživel toliko prenovitvenih posegov in izboljšav, kot že dolgo ne. Okoliški stanovalcji trepetajo, da bo zdaj še mnogo privlačnejši za razne bolj kot ne hrupne priveditve, ki jih zna biti upoštevajo dopustniško šuo precej. Sicer pa je strah pred pretiranim veseljajočim očitno odveč. Plitvejski žepi in razmeroma draga kapljica so že na cvičkarji poskrbela za zares le degustacijo namesto običajnega žlampačja. Polite je bilo tako malo pijača, da čiščenje sploh ni bilo potrebno, pa tudi razbijanje steklenic in kozarcev je kar utonilo v pozabo. Vinogradniki sanajo, da bi s priveditvijo na takšni ravni morali spričati na novomeški Glavnem trgu, v čemer jih podpirajo tudi pomembne iz bele Ljubljane.

ČAKANJE — Naslednja zadeva ni povezana s cvičkarji. Pred časom so možakarji poklicali za pričo na novomeško sodišče. Točno, kot se spodobi, se je pojavit tam in čakal, kot je na vhonu dobil navodila. V prvi ura s pričanjem ni bilo nič. Potem je mimo prihajala delavka in ko ji je na vprašanje, zakaj čaka, pokazal vabilo, ga je prijazno potolazila, naj čaka naprej. Minila je še ena ura in mimo je prihajela druga, nič manj prijazna delavka, ki se je začudila, kako da ne ve, da je bila obravnavana, v kateri naj bi pričal, prestavljena. No, zdaj je to pričanje za njim, pa tudi iste dolge odstotnosti z dela možakarju njegovi nadrejeni niso šteli preveč za zato.

Ena gospa je rekla, da je stanovalec novomeške »Plave lagune« za pasjo zadela še ena katastrofa. Večerne ure so se jim odločili z uesa parajočim hrupom popestiti mlečnozobi motoristi.

NOV FRIZERSKI SALON — Naselje Pod Trško goro že nekaj časa dobiva novo podobno urejenega Mačkovca. Ima svojo trgovino, kup servisnih delavnic. 1. maja so odprli bife Sonček, Barbara Rodič (na sliki) pa v domač

Izbirčni kupci zahtevajo zdaj skoraj unikate

Inles se preučerja

RIBNICA — Inles je imel v marcu in aprilu celo nekaj manj naročil kot običajno, v zadnjih dneh aprila in začetku maja pa se je njihovo število močno počelo. Gre za vpliv sezone, ki bo trajal vsaj pol leta. Keri kupci na Zahodu nihove izdelke cenijo, nameravajo v naslednjih nekaj mesecih povečati izvoz iz dosedanjih dveh na tri milijone mark na mesec.

Inles je izguba jugoslovanskega tržišča močno prizadela, vendar mu je hitro uspelo preusmeriti se, saj si je prodajo na zahodnih trgih že prej ustvaril ime. Zahodnemu trgu, ki ni več naklonjen velikoserijskim naročilom, so se v Inlesu začeli prilagajati že pred dobrimi tremi leti. Kupili so stroje, ki jim omogočajo izdelavo malih serij oziroma unikatov, tako da danes lahko hitro in kakovostno zadovoljijo tudi izredno zahtevnega kupca.

To sicer pomeni, da morajo imeti nekaj več zalog surovin, ker se morajo prilagajati vsakemu naročilu, vendar se jim dohodkovno to splača. Zaslužek od prodaje na tuje je namreč precej boljši kot doma. Na domačem trgu se s ceno prilagajajo zmožnostim domačih kupcev. Za okno, denimo, doma iztržijo le od 100 do 150 mark v tolarski protivrednosti, na tujem pa zanj dobijo šestoto.

Prodaja na tuje, kamor prodajajo predvsem okna, vrata, lamelirne plošče in pohištvene fronte, Inles v tem trenutku tudi rešuje. Domači trgovci pa jih premahtajo za vse ponudnike stavbne pohištva v Sloveniji, vendar Inles ostaja prisoten tudi doma. Ohranil je tudi nekaj poslovnih vezi z nekdanjimi jugoslovanskimi republikami, s katerimi posluje po načelu blago za blago.

M. LESKOVŠEK-SVETE

PAKETI ZA BREZPOSELNE

KOČEVJE — Spričo vse večje brezposelnosti in padanja življenjskega standarda se socialna struktura v kočevski občini iz dneva in dan slabša. Več kot 1300 oseb je brez dela, nekaterim podjetjem grože s tečaji in odpuščanjem delavcev, vse več je družin, kjer sta oba zakonca brezposelna. Zato so se pred kratkim odločili, da socialno ogrožene družine obdarijo s posebnimi paketi hrane, ki sta jih zbrala RK Slovenije in delno pobrata občina Dolina pri Trstu. Pakete je dobitilo 27 družin, hkrati pa so enake pakete podeliли tudi beguncem v kočevskem centru.

TURISTIČNA KARTA

VAS-FARA — Turistično društvo Kostel je pred začetkom glavne turistične sezone izdalo pregledno turistično kartu zgornje Kolpske doline. Kartu bo nepogrešljiv vodič pri izbi izletniških točk, planinskih postojank, kraja lava, ribolova, kopanja, čolnarjenja, kolesarjenja in najrazličnejših drugih oblik rekreativne dejavnosti ter pri izbi gostinskih lokalov in prenočitev. Vse pomembnejše točke kraja so članí društva vidno označili, kar dokazuje njihovo dobro pripravljenost na začetek turistične sezone. V okviru tega si tudi prizadevajo, da bosta pošta in banka ob vikendih odprtih ter da bi imeli uradno menjalnico, saj je Vas-Fara tik ob hrvaški meji.

Dobri so programi, ki zaživijo

Kmetijska svetovalna služba je imela lani precej dela sama s seboj zavoljo organizacijskih in drugih zagat, a je le v vse večjo pomoč kmetom

SEVNICA — Kmetijska svetovalna služba mora delovati nevtralno in v okviru svojih možnosti nuditi strokovno pomoč vsem, ki hočejo kmetovati, je poudarila vodja omenjene službe v Sevnici Brigit Berdik v poročilu o delu v preteklem letu. Delo štirih svetovalcev v Sevnici je vezano na 2171 gospodarstev, ki imajo v lasti več kot hektar kmetijske zemlje, od teh pa jih je 947 evidentiranih tržnih pridelovalcev pri sevniki kmečki zadruzi.

Lani so bili svetovalci te službe na 565 terenskih obiskih na kmetijah bodoči zaradi pomoči in svetovaljanja pri vodenju tehnologij, informirjanju, usmerjanju ali spremljanju rezultatov pridelave ali prireje in priprave investitskih programov. Teh je služba za kmetije, ki so kandidirale na natečaju demografsko ogroženih območij, intervencijskem skladu republiškega ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ali na razpis pri občini, izdelala 44. Izdelala je tudi ureditvene načrte za 12 kmetij, ki so se odločile za preusmeritev v pašno tehnologijo. Pospeševalci so opravili 6

Nepozabno doživetje v Arcevii

Gallusov koncert

RIBNICA — Ob občinskem prazniku z Ribnico pobratenega italijanskega mesta Arcevia je 33 pevec iz ribniške občine v soboto, 9. maja zvečer, izvedel v tamkajšnji cerkvi Gallusov koncert. Nastop ribniških pevcev, oblečenih v oblačila, izdelana v renesančnem stilu, prav za izvedbo Galusove koncerta, ki so ga ob 500-letnici skladatelja Jakoba Petelinia Gallusa imeli lani v ribniški cerkvi, je gostitelje tako navdušil, da so goste povabili, nato sodelujejo tudi na osrednji slovensnosti, ki je bila naslednjega dne.

Slovesen prihod spredava z zastavami in spominskimi obeležji v cerkev smo spomisili s slovensko nabožno pesmijo, med samo mašo pa nato odprli še dele iz Gallusove Misce Cannice in dva moteta. Moški del zborja pa je kasneje pred spomenikom padlih v II. svetovni vojni, kjer je bila osrednja slovensost, na kateri je spregovoril tudi ribniški župan, zapel še eno italijansko pesem, »nam je povedala pevovoda Bernarda Kogovšek.«

Lepo so jih sprejeli že v Riminiju, kamor so prispevili v petek zvečer po osmih urah vožnje iz Ribnice, posebno prisrčen pa je bil sprejem, ki so jim ga naslednjega dne priredili v Arcevii. »Ljudje so tam bolj odprt, kot smo Slovenci. Na ulici so nas ljudje, ki smo jih srečevali, pozdravljali, se z nami pogovarjali in nas tudi povalili. Vsekakor, bilo je čisto drugače, kot je pri nas,« pravi Kogovšek in doda, da je bilo celotno mesto okrašeno s slovenskimi zastavami celo bolj, kot je bila Ribnica med prvomajskimi prazniki.

M. L.-S.

Bernarda Kogovšek

V Slovenijo proti svoji volji

Deset beguncev zahtevalo vrnitev na Hrvaško

RIBNICA — Minuli četrtek poonoči so v Ribnico prispevili trije avtobusi z begunci iz Čapljine in Doboja, ki so bili pred tem nameščeni v hotelih v Makarski. S seboj niso imeli dokumentacije, ki se po mednarodni konvenciji predvideva za potovanje pribankev.

V Slovenijo so prišli proti svoji volji, saj so sele na Reki, kamor so jih napotili po nekajdnevni bivanju v Makarski, zvezeli, da jih bodo prepeljali v Slovenijo. Pri tem so jih opozarjali, da je to nujno, če da na ozemlju Hrvaške niso varni pred napadi četnikov.

Ob prihodu v Ribnico so bili razočarani, saj so po zatrilih, ki so jih dobili na Hrvaškem, pričakovali namestitev v hotelih. Kljub temu so iz avtobusov izstopili vsi razen desetih beguncov, ki so zahtevali, da se jim omogoči vrnitev na Hrvaško. Zatrjevali so, da zaradi bolez-

Za vse, ki vidijo »strahove«

V Kočevski Reki odprli trgovino

KOČEVSKA REKA — V soboto dopoldan so v upravnem stavbi podjetja Snežnik v Kočevski Reki odprli novo trgovino z gradbenim materialom. Trgovino so odprli v sodelovanju s Kovinotehno iz Ljubljane, trgovino Kovinar iz Kočevje in podjetjem Snežnik iz Kočevske Reke. Na slavnostni otvoritvi z nastopom KUD Kostel in govoru direktorjev vseh treh podjetij je zbrane nagovoril tudi kočevski župan dr. Mihail Petrovič. Povedal je, da spremlja dogajanja v

ASFALT DO KOČEVSKIE REKE — Cesto je odprl pomočnik republiškega ministra za promet in zvezne Milan Brčko. (Foto: M. Glavonjić)

300 BEGUNCEV IZ BiH V SEVNICI

SEVNICA — Po besedah direktorja Centra za socialno delo, Franca Kosa, ki je bil v torek dežurni v zbirnem centru za razseljene osebe v Sevnici, je bilo na ta dan v centru natančno 300 beguncev iz Bosne in Hercegovine. To število precej niha, saj je preseglo omenjeno številko, ki je blizu zgornje meje zmogljivosti samskega doma Savske elektrarne. Predsednici občinskega koordinacijskega odbora za begunce, Samo Hajtnik, je izjavil, da bi lahko morebiti v skrajnem primeru spreljil še okrog 40 do 50 beguncev v podstrešnih in kletnih prostorjih samskega doma. Predstavnici občinskega odbora Rdečega kriza, Simona Jakš in Milena Poljsak, pa sta povedali, da ljudje prinašajo veliko oblačil, sadja, igrač za otroke, česar so begunci zelo veseli. V Centru jih je prijetno presenetilo darilo loškega obrtnika — pralni stroj.

POZDRAVLJENI

Lepo vas pozdravljamo. Vemo, da vam v Sloveniji ni takoj kakor v Bosni in Hercegovini. Slovenija vam je pravljena pomagati. Tudi mi otroci vam radi po svojih močeh pomagali. Za vas smo zbrali vsakovrstne igrače. Upamo, da vam bodo krajšale čas in vas zabavale. Želimo vam: da bi se vojna pri vas končala, da bi bil mir in bi se lahko vrnili na svoje toplane, da bi čimprej videli svoje brate in očete. Lepo vas pozdravljamo in želimo, da bi se v Sloveniji prijetno počutili.

Učenci in učiteljice 1., 2. in 3. razredov rdečega turnusa iz Kočevja.

Graja medijev

SKD Sodražica gostil Vitomira Grosa

SODRAŽICA — Kot gost krajevega odbora krščanskih demokratov v Sodražici je republiški poslanec v zboru občin Vitomir Gros spregovoril o trenutnih gospodarskih in političnih razmerah v Sloveniji. Ponovil je že znane trditve in asfaltiranje je dala država, ki je s tem pričela izpoljevanje objektov, da bo odpravila posledice zaprtosti tega območja in njenim prebivalcem omogočila normalen razvoj. Kočevska Reka se tako nadeja tudi denarja za gradnjo 9 km dolgega vodovoda Livold — Štalcarji — Kočevska Reka ter za ureditev čistilne naprave in kanalizacijskega omrežja.

be stvari, v novo odprti trgovini videli le zaveso, za katero se skriva trgovina z rezervnimi deli in servis za popravilo vojaških letal, ki »bodo« pristajala na letališču v Novih Lazih. »Ljudje, ki menijo, da se v Novih Lazih graditi letališče, se ob tem verjetno tudi sprašujejo, zakaj sta sploh potrebiti dve letališči, ko ima Kočevska Reka vendar eno letališče že skrito nekje v hribih,« je še dodal dr. Petrovič.

M. L.-S.

IZ KS OSILNICA

BOSLJIVA LOKA: SLABA ELEKTRIKA — Električna napetost na območju Bosljive Loke je tako slaba, da ni možno uporabljati strojev in urediti javne razstavljalne, ki je najbolj potrebna pri obmejnih mostovih v Mirtovičih in Grintovcu ter v vasi Ložec in še ponekod.

OSILNICA: BLIŽNJICA DO KOČEVJA? — Po enem izmed predlogov naj bi Osilniška dolina dobila zvezo s Kočevjem po bližnjici (da ne bi bilo treba več preko meje), in sicer naj bi zgradili cesto za manjša vozila (ne za avtobus). Peljala naj bi preko Kočevske Reke in Čačev.

OSILNICA: UNIČEN ASFALT — Na območju KS Osilnika so zaradi slobodnejših predpisov za zimo posekali precej več lesa. Iz gozdov so ga speljali po asfaltnih cestah, in to v neprimeren času, in so težki kamioni uničili veliko asfalta.

460 KRVODAJALCEV V SEVNICI

SEVNICA — Občinski odbor Rdečega kriza se zahvaljuje krvodajalcem, ki so se konec preteklega tedna udeležili dvodnevne krvodajalske akcije v Sevnici. Odklonjenih je bilo 13 krvodajalcev, kri pa je darovalo 460 ljudi, kar je približno 200 manj kot lani in običajno. Prednjačili so krvodajalci Lisce, kjer dobjijo delavci 2 dni prostot za to humanoto dejanje. Če pa bi upoštevali, da je bilo 7. maja na krvodajalski akciji v Krmelju kar 160 krvodajalcev, potem so rezultati akcije v celotni sevnški občini skoraj v mejah predvidevanj.

NOLI Z NOVO PONUDBO — V trgovino Noli, ki je bila menda prvi zasebni trgovski lokal v Ribnici, še danes marsikdo vstopi v pričakovanju, da si bo lahko ogledal ali kupil kakšno konfekcijsko oblačilo, čeprav sta lastnika trgovine zakončali Osakovič že koncem aprila lokal na Šeškovi 31 preuredal v predstavništvo avstrijske firme Böhm.

Drobne iz Kočevja

NEPLACEVANJE ČLANARIN — Na redni letni konferenci SKD Kočevje so kočevski krščanski demokrati ocenili svoje delo v preteklem letu z veliko merom samokritičnosti. Kot najstevilčnejša stranka v kočevski občini so sicer počitali vse, kar je bilo vrednega počivali, ob tem pa izrazili prepričanje, da bi lahko storili več. Prav nič počivalno ni bilo, denimo, plačevanje članarin. V preteklem letu so namreč uvedli članarino in čeprav so jo zaračunavali le za pol leta, je članarino poravnala le slabu tretjino članov.

»TREKING« — Glede na podnebne razmere in številne druge naravne dostnosti, ki nudijo možnosti za oddih in najrazličnejše vrste rekreativnih dejavnosti vse leto, bi lahko bila Kočevska, ob razviti turistični ponudbi, v slovenskem prostoru celo neprekosljiva. To pa ne more biti, delo le enega človeka oziroma razstih skupin ljudi, ki se ukvarjajo s turizmom, temveč celovitega in aktivnega povezovanja vseh turističnih ponudnikov na Kočevskem. Brez tega se je, denimo, »treking« — večnevno jahanje po Kočevskem, v katere je vključeno tudi bivanje po planinskih kočah, čolnarjenje po Kolpi in streljanje z lokom, s katerim sta se že preskusila in ga nameravata ponovno oživiti zakonca Okorn iz Drage, težko predstavljati.

RAZVOJ — Kot kaže, se bo trgovska ponudba in ponudba storitev v zboru občin Vitomir Gros spregovoril o treh razmerah v Sloveniji. Ponovil je že znane trditve in močno povečala. Najkasneje v mesecu dni bo Kočevska Reka dobila papirino, fotokopirno, tehnično trgovino Avtotehne in loterijo. Vse to pa bo na enem mestu, in sicer v hiši, ki sta jo od podjetja Snežnik vzela v najem zakonca Legan, lastnika podjetja Prosos d.o.o. iz Ljubljane.

KRITIKA IN POHVALA — Ribniški župan Franc Mihelič nekateri še danes očita, zaradi njegove »vpletene« pri prodaji zemljišč v Dolnjih Lazih in tudi glede načina vedenja seje občinske skupščine, na kateri so se poslanci odločili o uvedbi postopka za glasovanje o nezaupnici obema vodilnima možema v ribniški občini. Najglasnejša in najvztrajnejša med njimi je poslanka Stanka Hitij-Hočvar, ki župan med drugimi očita, da je z namenom, da bi ohranil in razvil svojo moč, naviral za javno glasovanje. Navkljub tem kritikam tudi judje, ki so županu za marsikaj hvaležni. Medne sodi tudi 33 ribniških pevcev, ki so pred nedavnimi nastopili v Arceviji.

MЛАДИНСКЕ ДЕЛАВНИЦЕ — Po mnemu strokovnjakov so mladinske delavnice kot oblike pomoči mladim v obdobju njihovega odražanja in zorenja, trenutno tudi najučinkovitejša metoda za preprečevanje drog in kaznivih dejavnosti. Za učence sedmih razredov so v ribniški osnovni šoli uvelddi mladinske delavnice že v preteklem šolskem letu, pred kratkim pa so jih začeli uvajati tudi na učence osmih razredov v Arceviji.

NOLI Z NOVO PONUDBO — V trgovino Noli, ki je bila menda prvi zasebni trgovski lokal v Ribnici, še danes marsikdo vstopi v pričakovanju, da si bo lahko ogledal ali kupil kakšno konfekcijsko oblačilo, čeprav sta lastnika trgovine zakončali Osakovič že koncem aprila lokal na Šeškovi 31 preuredal v predstavništvo avstrijske firme Böhm.</

V Vidmu nič ali zelo veliko novega?

Ob nedavni stavki v krškem Vidmu so poučeni ponavljali štirinajst Pergamovih zahtev, ki naj bi, uresničene, snele s pleč Vidmarih delavcev križ, ki si ga žal niso nadeli sami. Kaže, da se utegne uresničiti štirinajsta, kajti direktor Franc Čargo je ponudil odstop. Vprašanje je, kakšna bo usoda ostalih zahtev.

Delavce posebej zanima, če bodo v prihodnjem še imeli delo v sedanjem Vidmu, ali bodo delali v drugačni firmi ali pa jih bo kdo vrgel na cesto, zato so to vprašali tudi v stavki. Najbrž jim ta trenutek tega ne odgovori nihče, ali vsaj ne odgovori natančno. Kdor lahko razume, bo pač razumel, kaj sta tem v zvezi mislila direktor Franc Čargo in Rado Barovič, predsednik upravnega odbora. Nedavno je prvi rekel, da celuloza v papir ne bosta mogla preživeti toliko delavcev. Barovič je odgovoril, ko so ga vprašali o bodoči organizaciji Vidmovo proizvodnje, da ne vidi razloga, da bi se moral zmanjšati skupni fond plač. Na koliko ljudi se bo ta skupni znesek delil, paje drugo vprašanje.

Ce bo denar, se bo našel ustrezni odgovor za delavce. Čargo denarja banke niso več pripravljene posojati, verjetno pa bo več sreče z najemanjem svežih kreditov imel morebitni Čargov naslednik. Ce bo do zamenjave pršlo, bo moral novi direktor znati uresničiti preostalih trinajst Pergamovih stavkovnih zahtev, sicer se bo čez nekaj mesecev znašel na listi nezadelenih.

Da bo denar, potem, ko so banke doslej z nakazili oklevale, se bodo stvari v bodoče najbrž sukale natančno po tržnem redu razvijenih industrijskih držav. In lahko se zgoditi, da se bo vse dogajalo drugače, kot si predstavljajo delavci v Krškem.

M. LUZAR

je tako dejanje: kot bi iz kleške sestradanih levov poskušal dresirati bele miši. Ob tako zgrešeni potosi se človek lahko že upravičeno sprašuje, ali je vse skupaj še resno ali pa niso zadaj neke premetene igre, s katerimi naj bi dosegli ravno nasprotni učinek od željenega. Skoraj pančen beg modrih čelad iz sarajevskega ognja je zdaj zares lep zgled vsem civilistom, še posebej številnim materam in otrokom, ki so nemočni ostali v smrtonosnem peku.

Zadnje v vrsti evropskih absurdov je odnos do bosanskih ubežnikov. Nekatere države, kot so Italija, Avstrija in Nemčija so se šele zadnje dni zganile, medtem ko so nekatere druge, na primer Francija in Anglija, zgorovno tigo. Evropa, ki se je svoj čas dičila z avročelo človečanske ljubezni in vesti, je ob balkanski tragediji ostala gluha in slepa. Nove prepoznati agresorja, morilca, kar je še huje, ne prepozna in ne prizna niti žrtve. Mi, ki smo si svoj čas tako vroče želeli v Evropo, lebdom nekje vmes. Nevarno je, da bo naslje, ki ga dnevno vidimo na televizijskih ekranih, zginilo z ekranov in naše zavesti v trenutku, ko homo izključiši aparat. Nevarno je, da bomo postali evropski prav tam, kjer bi bilo najmanj željeno: v neobčutljivosti. Da bi bilo slovo od Balkana hkrati tudi slovo od sotuj, človečnosti.

T. JAKŠE

Tudi za slovensko preživetje gre

V Črnomlju ostaja še vedno največji slovenski zbirni center za begunce iz Bosne in Hercegovine. Čeprav je bilo 21. aprila, ko so center odprli, rečeno, da bo v njem prostora za 600 ljudi, je bilo to število preseženo v nekaj dneh. In četudi je črnomaljska oblast zahvalila, da jih v nekdanjo vojašnico nikarje ne smejo namestiti več kot tisoč, jih je bilo kmalu skoraj 1.100. Takrat pa so tudi v Črnomlju menili, da je njihove popustljivosti dovolj in preveč, da je tolikšno število beguncov preveliko tako za občino z 18.000 prebivalci kot za kasarno, v kateri je bilo nekoč okrog 300 vojakov.

Zakaj vse slovenske občine ne prevzamejo obvezne do beguncev, se sprašujejo v Črnomlju. Mar ne bi šotori, kakršne so postavili v Črnomlju, lahko stali na primer tudi na Kongresnem trgu v Ljubljani, je drugo vprašanje. In ne nazadnje: kdo jim zagotavlja, da ne bo prisko do epidemij in ekološke katastrofe?

Res, da dajejo velik poudarek zgodnjemu odkrivanju naležljivih bolezni, da razkujujo prostore v begunskem centru dvakrat na dan, toda v danih razmerah je zelo težko vzdrževati normalne higienske razmere. Kaj pa odplake, ki potem, ko zapustijo nekdanjo vojašnico ponikejo, sam bog ve, kam? Stoji begunski center na ekološki bombi ali se bo ta sprožila nekje drugje v črnomaljski občini? Kje dobiti 2,7 milijona tolarjev za ureditev kanalizacije? So zelenice okrog vojašnice res varne ali pa so med travo eksplozivna sredstva, zapisučina jugo vojske? Vsa to vprašanja se porajajo v Črnomlju, najbolje pa bi lahko nanje odgovoril nekdo z debelimi šopami denarja.

A tega ni. Z republike povedo, da so izbrane slovenske rezerve v Črnomlju pa sprašujejo naprej: bodo morali Črnomaljci prenašati breme begunskega centra? Res, da republika plačuje stroške, a kaj, ko gredo na plačila počasti. Res je tudi, da prihaja pomoč od občanov in da je prispeva tudi iz tujine. Pa da imajo begunci sedaj namesto dveh tri obroke na dan. Da so prav zadovoljni, pravijo, in da se jim najbrž ne bo zahotel, tako kot tistima dvema avtobusoma beguncem, ki so se iz Črnomlja raje vrnili v Zagreb, razočarani, ker jih Slovenci niso sprejeli v hotelih, kot so

Dosedanji kulturni minister ne skriva zavzetja in ponosa ob opravljenem delu, še posebej pri reorganiziranju in novi vzpostavitvi ministrskega aparata. »Umetnost vlada je umetnost sodelavcev,« je poudaril ob srečanju z novinarji in dal vedeti, kako dobra je bila celotna ekipa, ki je delala z njim. Za največji uspeh šteje, da jim je uspelo »zvariti nekdanje ministrstvo z nekdanjo Kulturno skupnostjo Slovenije« oziroma urediti stanje.

Dosedanji kulturni minister se je seveda trudil, da bi sebe in sodelavce v ministrstvu pričkal v najlepši luči, to je, da so vsi naredili vse, kar so mogli, in to dobro. Tudi program kulture za leto 1992. Že narejeno in doseženo naj bi bilo po prepričanju dr. Capuder zavezujoče za naslednika, vključno s potrebo

zbrano delovno gradivo (v obliki tez) za omenjeni zakon, ki naj bi »zdržil načelo reševanja in normiranja na tem tako heterogenem področju«.

Dosedanji kulturni minister se je seveda trudil, da bi sebe in sodelavce v ministrstvu pričkal v najlepši luči, to je, da so vsi naredili vse, kar so mogli, in to dobro. Tudi program kulture za leto 1992. Že narejeno in doseženo naj bi bilo po prepričanju dr. Capuder zavezujoče za naslednika, vključno s potrebo

zbrano delovno gradivo (v obliki tez) za omenjeni zakon, ki naj bi »zdržil načelo reševanja in normiranja na tem tako heterogenem področju«.

Ali bo res tako, kot misli dr. Capuder, da bi moral biti, je seveda vprašanje, na katero

predvideno, saj sta si programa strank zelo podobna, s tem pa bi se povečal tudi vpliv na odločitev. Povedal je, da odločitev za odstop ni bila lahka, vendar je združitev s krščanskimi demokrati vodstvu postavil kot pogoj, da ostane. Ime Slovensko ljudsko stranko, ki si ga nadelala kmečka zveza, je po njegovem užurpaciju, pri njem pa vztrajajo nekateri stremuški člani vodstva zaradi lastnih ciljev. Prepričan je, da mu bo sčasoma sledil tudi del članstva, pa tudi, da bosta stranki tudi v bo doče tako ali tako prisiljeni sodelovati.

Dr. Marko Kremžar je drugi podpredsednik in zastopa izseljenski del slovenske krščanske demokracije, tistega, ki se je prav tu na kongresu, organiziran v zgodovinsko Slovensko ljudsko stranko, združil s slovenskimi krščanskimi demokrati. Po branju skupne izjave in podpisu pristopnega akta so imeli predstavniki SLS dr. Julij Savelli iz Argentine, Marjan Struna iz Evrope in Peter Klopčič iz Argentine in Peter Klopčič iz Kanade iz konferenco, na kateri so izrekli upanje, da bo nova, svetovna dimenzija obogatila stranko, ji pomagala do novih spoznanj in uspehov, pa tudi do potrebnih pomoči. Hkrati so menili, da bo normalizacija odnosov v domovini pomagala tudi Slovencem v inozemstvu odstraniti prepreke, ki jih razdvajajo. Izboljšanje je že sedaj čutiti. Izrazili pa so tudi začudenje nad tem, kako togo se v nekaterih pogledih domovina obnaša do njih, kar se ne nadzadne kaže tudi v zakonu o državljanstvu, po katerem so ga slovenski izseljenci dolžni obnoviti do 24. junija, čeprav se mu velika večina nikoli ni odrekla.

T. JAKŠE

predvideno, saj sta si programa strank zelo podobna, s tem pa bi se povečal tudi vpliv na odločitev. Povedal je, da odločitev za odstop ni bila lahka, vendar je združitev s krščanskimi demokrati vodstvu postavil kot pogoj, da ostane. Ime Slovensko ljudsko stranko, ki si ga nadelala kmečka zveza, je po njegovem užurpaciju, pri njem pa vztrajajo nekateri stremuški člani vodstva zaradi lastnih ciljev. Prepričan je, da mu bo sčasoma sledil tudi del članstva, pa tudi, da bosta stranki tudi v bo doče tako ali tako prisiljeni sodelovati.

Dr. Marko Kremžar je drugi podpredsednik in zastopa izseljenski del slovenske krščanske demokracije, tistega, ki se je prav tu na kongresu, organiziran v zgodovinsko Slovensko ljudsko stranko, združil s slovenskimi krščanskimi demokrati. Po branju skupne izjave in podpisu pristopnega akta so imeli predstavniki SLS dr. Julij Savelli iz Argentine, Marjan Struna iz Evrope in Peter Klopčič iz Argentine in Peter Klopčič iz Kanade iz konferenco, na kateri so izrekli upanje, da bo nova, svetovna dimenzija obogatila stranko, ji pomagala do novih spoznanj in uspehov, pa tudi do potrebnih pomoči. Hkrati so menili, da bo normalizacija odnosov v domovini pomagala tudi Slovencem v inozemstvu odstraniti prepreke, ki jih razdvajajo. Izboljšanje je že sedaj čutiti. Izrazili pa so tudi začudenje nad tem, kako togo se v nekaterih pogledih domovina obnaša do njih, kar se ne nadzadne kaže tudi v zakonu o državljanstvu, po katerem so ga slovenski izseljenci dolžni obnoviti do 24. junija, čeprav se mu velika večina nikoli ni odrekla.

T. JAKŠE

predvideno, saj sta si programa strank zelo podobna, s tem pa bi se povečal tudi vpliv na odločitev. Povedal je, da odločitev za odstop ni bila lahka, vendar je združitev s krščanskimi demokrati vodstvu postavil kot pogoj, da ostane. Ime Slovensko ljudsko stranko, ki si ga nadelala kmečka zveza, je po njegovem užurpaciju, pri njem pa vztrajajo nekateri stremuški člani vodstva zaradi lastnih ciljev. Prepričan je, da mu bo sčasoma sledil tudi del članstva, pa tudi, da bosta stranki tudi v bo doče tako ali tako prisiljeni sodelovati.

Dr. Marko Kremžar je drugi podpredsednik in zastopa izseljenski del slovenske krščanske demokracije, tistega, ki se je prav tu na kongresu, organiziran v zgodovinsko Slovensko ljudsko stranko, združil s slovenskimi krščanskimi demokrati. Po branju skupne izjave in podpisu pristopnega akta so imeli predstavniki SLS dr. Julij Savelli iz Argentine, Marjan Struna iz Evrope in Peter Klopčič iz Argentine in Peter Klopčič iz Kanade iz konferenco, na kateri so izrekli upanje, da bo nova, svetovna dimenzija obogatila stranko, ji pomagala do novih spoznanj in uspehov, pa tudi do potrebnih pomoči. Hkrati so menili, da bo normalizacija odnosov v domovini pomagala tudi Slovencem v inozemstvu odstraniti prepreke, ki jih razdvajajo. Izboljšanje je že sedaj čutiti. Izrazili pa so tudi začudenje nad tem, kako togo se v nekaterih pogledih domovina obnaša do njih, kar se ne nadzadne kaže tudi v zakonu o državljanstvu, po katerem so ga slovenski izseljenci dolžni obnoviti do 24. junija, čeprav se mu velika večina nikoli ni odrekla.

T. JAKŠE

predvideno, saj sta si programa strank zelo podobna, s tem pa bi se povečal tudi vpliv na odločitev. Povedal je, da odločitev za odstop ni bila lahka, vendar je združitev s krščanskimi demokrati vodstvu postavil kot pogoj, da ostane. Ime Slovensko ljudsko stranko, ki si ga nadelala kmečka zveza, je po njegovem užurpaciju, pri njem pa vztrajajo nekateri stremuški člani vodstva zaradi lastnih ciljev. Prepričan je, da mu bo sčasoma sledil tudi del članstva, pa tudi, da bosta stranki tudi v bo doče tako ali tako prisiljeni sodelovati.

Dr. Marko Kremžar je drugi podpredsednik in zastopa izseljenski del slovenske krščanske demokracije, tistega, ki se je prav tu na kongresu, organiziran v zgodovinsko Slovensko ljudsko stranko, združil s slovenskimi krščanskimi demokrati. Po branju skupne izjave in podpisu pristopnega akta so imeli predstavniki SLS dr. Julij Savelli iz Argentine, Marjan Struna iz Evrope in Peter Klopčič iz Argentine in Peter Klopčič iz Kanade iz konferenco, na kateri so izrekli upanje, da bo nova, svetovna dimenzija obogatila stranko, ji pomagala do novih spoznanj in uspehov, pa tudi do potrebnih pomoči. Hkrati so menili, da bo normalizacija odnosov v domovini pomagala tudi Slovencem v inozemstvu odstraniti prepreke, ki jih razdvajajo. Izboljšanje je že sedaj čutiti. Izrazili pa so tudi začudenje nad tem, kako togo se v nekaterih pogledih domovina obnaša do njih, kar se ne nadzadne kaže tudi v zakonu o državljanstvu, po katerem so ga slovenski izseljenci dolžni obnoviti do 24. junija, čeprav se mu velika večina nikoli ni odrekla.

T. JAKŠE

predvideno, saj sta si programa strank zelo podobna, s tem pa bi se povečal tudi vpliv na odločitev. Povedal je, da odločitev za odstop ni bila lahka, vendar je združitev s krščanskimi demokrati vodstvu postavil kot pogoj, da ostane. Ime Slovensko ljudsko stranko, ki si ga nadelala kmečka zveza, je po njegovem užurpaciju, pri njem pa vztrajajo nekateri stremuški člani vodstva zaradi lastnih ciljev. Prepričan je, da mu bo sčasoma sledil tudi del članstva, pa tudi, da bosta stranki tudi v bo doče tako ali tako prisiljeni sodelovati.

Dr. Marko Kremžar je drugi podpredsednik in zastopa izseljenski del slovenske krščanske demokracije, tistega, ki se je prav tu na kongresu, organiziran v zgodovinsko Slovensko ljudsko stranko, združil s slovenskimi krščanskimi demokrati. Po branju skupne izjave in podpisu pristopnega akta so imeli predstavniki SLS dr. Julij Savelli iz Argentine, Marjan Struna iz Evrope in Peter Klopčič iz Argentine in Peter Klopčič iz Kanade iz konferenco, na kateri so izrekli upanje, da bo nova, svetovna dimenzija obogatila stranko, ji pomagala do novih spoznanj in uspehov, pa tudi do potrebnih pomoči. Hkrati so menili, da bo normalizacija odnosov v domovini pomagala tudi Slovencem v inozemstvu odstraniti prepreke, ki jih razdvajajo. Izboljšanje je že sedaj čutiti. Izrazili pa so tudi začudenje nad tem, kako togo se v nekaterih pogledih domovina obnaša do njih, kar se ne nadzadne kaže tudi v zakonu o državljanstvu, po katerem so ga slovenski izseljenci dolžni obnoviti do 24. junija, čeprav se mu velika večina nikoli ni odrekla.

T. JAKŠE

predvideno, saj sta si programa strank zelo podobna, s tem pa bi se povečal tudi vpliv na odločitev. Povedal je, da odločitev za odstop ni bila lahka, vendar je združitev s krščanskimi demokrati vodstvu postavil kot pogoj, da ostane. Ime Slovensko ljudsko stranko, ki si ga nadelala kmečka zveza, je po njegovem užurpaciju, pri njem pa vztrajajo nekateri stremuški člani vodstva zaradi lastnih ciljev. Prepričan je, da mu bo sčasoma sledil tudi del članstva, pa tudi, da bosta stranki tudi v bo doče tako ali tako prisiljeni sodelovati.

Dr. Marko Kremžar je drugi podpredsednik in zastopa izseljenski del slovenske krščanske demokracije, tistega, ki se je prav tu na kongresu, organiziran v zgodovinsko Slovensko ljudsko stranko, združil s slovenskimi krščanskimi demokrati. Po branju skupne izjave in podpisu pristopnega akta so imeli predstavniki SLS dr. Julij Savelli iz Argentine, Marjan Struna iz Evrope in Peter Klopčič iz Argentine in Peter Klopčič iz Kanade iz konferenco, na kateri so izrekli upanje, da bo nova, svetovna dimenzija obogatila stranko, ji pomagala do novih spoznanj in uspehov, pa tudi do potrebnih pomoči. Hkrati so menili, da bo normalizacija odnosov v domovini pomagala tudi Slovencem v inozemstvu odstraniti prepreke, ki jih razdvajajo. Izboljšanje je že sedaj čutiti. Izrazili pa so tudi začudenje nad tem, kako togo se v nekaterih pogledih domovina obnaša do njih, kar se ne nadzadne kaže tudi v zakonu o državljanstvu, po katerem so ga slovenski izseljenci dolžni obnoviti do 24. junija, čeprav se mu velika večina nikoli ni odrekla.

T. JAKŠE

predvideno, saj sta si programa strank zelo podobna, s tem pa bi se povečal tudi vpliv na odločitev. Povedal je, da odločitev za odstop ni bila lahka, vendar je združitev s krščanskimi demokrati vodstvu postavil kot pogoj, da ostane. Ime Slovensko ljudsko stranko, ki si ga nadelala kmečka zveza, je po njegovem užurpaciju, pri njem pa vztrajajo nekateri stremuški člani vodstva zaradi lastnih ciljev. Prepričan je, da mu bo

Sevnica je pela

Občinska pevska revija

SEVNICA — Na sobotni občinski pevski reviji v kulturni dvorani GD Sevnica je občinstvo toplo pozdravilo naštete treh mešanih pevskih zborov in dveh oktetov. Mešani pevski zbor Lica (zborovodja Stane Peček) je zapel ljudsko *Voznica* (v priredbi Alojza Srebottnjaka), Srebottnjakovo *Bori* (na besedilo Srečka Kosovca), ljudsko *Pa se siš* (v priredbi Karola Pahorja) in ljudsko *Prišel je ljubi pod okno* (v priredbi Karla Boštjančiča). Mešani pevski zbor Jurjanika je pod vodstvom Cirila Udovča nastopil s pesmijo *Večerni ave* (v priredbi Rada Simonitija), s Simonitijevimi *Cigani*, nadalje s *Pohojeno travco* Frana Venturinija in pesmijo *Bratci veseli* Ubalda Vrabcia. Mešani pevski zbor Primož Trubar iz Loke pri Zidanem Mostu, kjer je zborovodkinja Tatjana Balog spet čvrsto prevzela vajeti, se je predstavljal s slovensko narodno *Drim, drim drimala* v priredbi Alda Kumarja, Simonitijevu *Pod jasnim soncem rdeča roža* (na Cankarjevo besedilo), s koroško narodno *Dečva moja feueršcar* (priredil Uroš Krek) in s *Sentimentalnim potovanjem* Buda Greena (priredila: Hawley Ades, slovensko besedilo: Elza Budau). Tatjana Mole je ob tej skladbi na klavirju spremljala zbor, ki ga ta hip uvrščajo v sam vrh sevnškega zborovskega petja. Vsi trije zbori bodo predvidoma ob koncu meseca sodelovali na posavski pevski reviji.

Če se za hip pomudimo še pri obeh oktetih, čravno bi morali Corona, ako bi upoštevali kronološki potek sevnške občinske revije, uvrstiti pred Ločane, povejmo, da je deklinski oktet Corona iz Boštjanja pod umetniškim vodstvom Romana Pernovšek z Brahmsovo *Wigellied*, Mihaelčičev skladbo *Venci beži*, s Tomčevico *Gorenjsko zdravico* in Boletovo *Sem se rajtov ženit stopnjeval* priznano razpoloženje. Oktet Boštanski fantje pod vodstvom Jožeta Pfeiferja (mentor Emil Lenarčič) je začel z *Dobar veče lubo dakle* Oskarja Deva, nadaljeval s *Teku sem dol po dolin* Slavka Mihaelčiča in *Spominom na zimski večer* Ferda Juvanca. Oktet je z novim sporedom nadvse učinkovito zaključil svoj nastop s pesmijo *Domovini Benjaminova* Ipvaca na reviji, ki je pokazala kakovosten napredok zborov in oktetov. Prireditve je rutinirano izvedla sevnška Zveza kulturnih organizacij.

P. P.

Portret Jožeta Gorjupa iz leta 1927

Spominska razstava

Ob 85-letnici rojstva in 60-letnici smrti slikarja Jožeta Gorjupa

KOSTANJEVICA — V Lamovem likovnem salonu v Kostanjevici bodo, jutri, v petek, 22. maja, ob 18. uri odprli spominsko razstavo slikarja, kiparja in grafika Jožeta Gorjupa, kostanjevškega rojaka, ob 85. obletnici njegove rojstva in 60. letnici njegove smrti. V otvoritvenem programu bo nastopil oktet Jelovica iz Škofove Loke pod vodstvom Slavka Mihelčiča.

Jože Gorjup se je rodil 20. aprila 1907 v Kostanjevici, umrl pa je 30. aprila 1932 v ljubljanski bolnišnici. Pokopan je na kostanjeviškem pokopališču. Od leta 1982 se po njem imenuje osnovna šola v Kostanjevici, prej pa je bila v tej šoli tako imenovana Gorjupova galerija.

Čeprav je Jože Gorjup umrl star komaj 25 let, njegov opus ni majhen. Zgodaj se je vključil v likovno dogajanje kot izrazita osebnost, katere do je navdahnjen v ekspressionistično florentinsko šolo. Njegovo največje delo je poslikava prezbitereja v Miklavževi cerkvi v Kostanjevici, z velikim Križanim (v žgani glini), ki je nastal, po izjavi dr. Franceta Steleta, »v tekmi z Meštrovičem«, pri čemer pa je mladenič več kot samo uspel. Omenimo še, da se je Gorjup preizkušal tudi kot pesnik in režiser.

I. Z.

Naši pihalni orkestri tekmujejo

Za letošnje godbeniško tekmovanje v 3. težavnostni stopnji prijavljenih tudi sedem orkestrov iz Dolenjske, Bele krajine in Posavja — Nastopili bodo na koncertih v Novem mestu in Trebnjem, in sicer to soboto in nedeljo

NOVO MESTO, TREBNJE — S sobotnim tekmovalnim koncertom v Grosupljem in z nedeljskim v Ormožu se je začelo 13. tekmovanje slovenskih pihalnih orkestrov v tretji težavnostni stopnji. Za tekmovanje v tej kategoriji je prijavljenih 22 orkestrov, od tega sedem iz Dolenjske, Bele krajine in Posavja ter s Tržaškega. Koncerti bodo še v treh krajih: v Novem mestu, Trebnjem in Logatcu.

Na tekmovalnem koncertu mora vsak orkester izvesti tri skladbe: eno obvezno in dve po lastnem izboru. Za obvezno so si godbeniki lahko izbrali eno od teh dveh: ali *Bojana Adamiča* Zgodbico v štirih delih ali *Marjana Šajoviča* Divertimento. Tekmovalna žirija, ki ji predseduje *Ivan Marin* iz Velenja, prisota točke, upoštevaje naslednje elemente ocenjevanja: intonacijo, zvok, ritem in doslednost v tempu, tehniko igre, dinamiko in fraziranje ter umetniški vtis. Orkester, ki želi osvojiti zlato listino s posebno pohvalo, mora zbrati več kot 95 odstotkov točk (od 100 možnih). Za zlato listino je treba zbrati nad 85 odst., za srebrno nad 75 odst. in za bronasto listino nad 65 odst. možnih točk. Orkester, ki bo dobil 65 odst. ali manj točk, bo prejel priznanje za sodelovanje.

V Novem mestu bo (tretji) tekmovalni koncert v soboto, 23. maja, ob 14. uri v Domu kulture. Občinstvu in

strokovni žiriji se bo predstavilo pet tekmajočih orkestrov: Mestna godba Metlika z dirigentom *Ivanom Jerinom*, Pihalni orkester Novoles iz Straže pod Taktirko *Mira Sajeta*, Godba na pihala Črnomelj, ki jo vodi *Tone Kralj*, Pihalni orkester Iskra iz Šentjernej pod vodstvom dirigenta *Bratislava Roguljiča* in Godbeno društvo *Viktor Parma* iz Trebč nad Trstom z dirigentom *Leandrom Pegonom*. Kot zanimivost zapisimo, da bodo šentjerneški godbeniki izvedli tudi skladbo Šentjerneške koračnico, ki jo je napisal dirigent *Roguljič*.

Prva plošča Krkinega zbara

Predstavitev bila na Dolenjskem knjižnem sejmu

NOVO MESTO — Mešani pevski zbor Krka je že po prvih koncertih razmišljal o izdaji svoje plošče, vendar se mu je ta dolgoletna želja uresničila šele zdaj, ko ima za seboj že dve leti uspešnega delovanja. Loversko CD ploščo, na kateri je posnetih deset pesmi, ki jih je zbor zapel pod vodstvom sedanje dirigente, prof. Jožice Bradač z Glasbeno šole Marjana Kozine, so predstavili v sredo, 13. maja, zvečer na 15. Dolenjskem knjižnem sejmu v Avri Krkine upravne stavbe v Ločni. Obiskovalci so prisluhnili nekaj pesmi s plošče in zvedeli nekaj več o zboru. O tem je govorila Joža Miklič, direktorica novomeške SDK, ki je bila svojcas zaposlena v Krki in bila tudi prva predsednica organizirane kulturevne dela v novomeški tovarni zdravil. Med drugim je dejala, da se je v Krki šele z ustanovitvijo pevskega zbara začelo pravo kulturno življenje, ki se je do danes takoj razraslo ter postal tako razvijeno in raznovrstno. Predsednik pevskega zbara, Andrej Pelko, je podelil po eno ploščo trem ustavnim, s katerimi Krka in njen zbor tesno sodeluje: Glasbeni šoli Marjana Kozine, Študijski knjižnici Mirana Jarca in Studiu D.

POLLETNIH SPRIČEVAL POSLEJ NE BO VEČ

Strokovni svet za vzgojo in izobraževanje Slovenije se strinja s predlogom ministrica za šolsvo in zavoda za šolsvo, da se lahko pri prihodnjem šolskem letu vsaka osnovna in srednja šola sama odloči, ali bo vpeljala tri ocenjevalna obdobja ali pa bo ostala pri dosedanjih štirih. Tem spremembam bodo potem prilagodili šolski koledar. Ob rezimu treh ocenjevalnih obdobjij se bo prvo iztekel decembra, drugo pa zadnje dni aprila. Šolskega polletja in polletnih spričeval ne bo več. Na šolah, kjer že imajo poskusno tri ocenjevalna obdobja, so v glavnem zadovoljni.

ZNAJO IN NE ZNAJO

Pri drugem preverjanju znanja so učenci osmih osnovnošolskih razredov v Sloveniji dosegli rezultate, ob katerih je moč reči, da znajo in ne znajo. Pri slovenščini je bilo 68,4 odst. pozitivnih, pri matematiki pa le 42,3 odst. Pri tretjem, izbirnem, predmetu so bili rezultati taki: biologija — 74,4 odst. pozitivnih, nemščina — 73,7, angleščina — 69,8, kemija — 64,7, fizika — 58,9, zemljepis — 58,8 in zgodovina 58,8 odst. pozitivnih ocen.

RAZSTAVA NAKITA

LJUBLJANA — V ponedeljek, 18. maja, so odprli v Cankarjevem domu v Ljubljani razstavo nakita iz zbirki Pohrajskega muzeja Ptuj, Arheološkega muzeja Zadar in Miše Jelnikar iz Londona.

Linhartovo srečanje 92

LJUBLJANA — Zveza kulturnih organizacij Slovenije pripravlja tudi letos tako imenovan Linhartovo srečanje. Najboljše slovenske lutkovne skupine (selektor Saša Jovanović) se bodo predstavile 27. in 28. maja v Rušah, srečanje mladih slovenskih gledališč (selektor Uroš Trefalt) bo 29. in 30. maja na Ptuju, srečanje otroških gledališč (selektor Vili Ravnjak) pa 1. in 2. junija v Pesnici pri Mariboru.

kultura in izobraževanje

Kaj pesti Rast

NOVO MESTO — Revija *Rast* je prvič zagledala beli dan ob slovenskem kulturnem prazniku 1990: do zdaj pa je izšlo že deset številk, prva letosnjša kot dvojna. Publikacija, ki je nasledila trebanjsko *Samorastniško besedo*, seveda s tem, da si je že na začetku očitala geografsko *Dolenjsko* (z Belo krajino in Posavjem) kot temeljno območje pokrivanja ter z novim konceptom nakazala vsebine in smeri iskanja, je klasila dovoljkrat za malo bolj izosten pogled na njen rast in pridelek. Priložnost, da se predstavi, je revija dobila v okviru 15. Dolenjskega knjižnega sejma in tako je bil večer 13. maja v avli Krkine upravne stavbe v Ločni, na razstavnišču knjižnega sejma, posvečen njej.

Predstavitev vsebine se je začela z interpretacijo literarnih in drugih prispevkov izbranega števila avtorjev, objavljenih v vseh številkah *Rasti*, nato pa je o reviji spregovoril glavni urednik Jože Skufca. Navedel je vrsto podatkov, številki in drugih dejstev, ki kažejo, da je *Rast* na vsebuje nenebeno sestavljeno, in to ne le iz Dolenjske, da se vsebina od številke do številke pestri in profilira, zaradi česar je postala tudi širše odmevna in zanimiva. Nanizal pa je tudi nekaj manj spodbudnih podatkov oz. dejstev za revijo, v prvi vrsti stalno pomanjkanje denarja za izdajanje.

Poseben problem plasma revije je občutno premajhno število stalnih naročnikov. Pri tem se čudno sliši, da med več kot 200.000 prebivalci na območju, za katero predvsem izhaja *Rast*, ni niti toliko zainteresiranih za revijo, da bi imela med njimi vsaj 1.000 naročnikov. Kaj ima (geografska) Dolenjska res tako malo izobraženih in kulturno razglednih ljudi? Če je tako, potem se nam slabu piše. Tudi letna naročnišča bi ne smela biti ovira, saj je ob današnjih cenah komaj vredna omemba. Ko je že beseda o izobraženih, naj bo še povedano, da ni nič manjši problem te ljudi pridobiti za sodelavce.

Uredniki revije upajo, da jih bodo gmotni problemi revije poslej le manj obremenjevali in da se bodo lahko bolj posvečali vsebinam. Njihovo delo ni plačano, vse delajo iz zavestne pripadnosti reviji in iz entuziazma. Dokler bo tako, se za obstoj *Rasti* tudi ni bat. Vendar pa bi se moral vse zavedati, da imata tudi entuziazem in potrpljenje mero, ki se polni. In to vsak dan bolj.

I. ZORAN

KONGRES OBLIKOVALCEV

LJUBLJANA — V Cankarjevem domu v Ljubljani se je v nedeljo, 17. maja, začel svetovni kongres industrijskih oblikovalcev, 17. ICSID. Kongresu, ki se bo končal v soboto, 23. maja, prisostvujejo udeleženci iz več kot 30 držav, številni tudi iz Slovenije. Geslo kongresa je Na križišču, s čimer so že lečeli organizatorji poudariti v ponazorit politični, ekonomski in geografski položaj Slovenije. Kongresne teme — oblikovalska praksa, vzgoja in promocija dizajna — tvorijo oblikovalski procesni trikotnik, ki predstavlja spajitev oblikovanja s proizvodnjo in trženjem. Kongres spremlja več razstav: BIO 13, Design Expo arhitektura Plečnik in Gaudi (Katalonec) in druge.

nem polju, podobo, ki je ne moremo primerjati in tako preverjati z ničem, kar ponavadi vidimo oziroma se nam dozdeva, da vidimo, «kakor je v babilu v otvoriti razstave zapisal umetnostni zgodovinar dr. Jure Mikuž.

Aleš Debeljak

Osvetljena resničnost

V Ribnici odprli razstavo fotografij A. Debeljaka

RIBNICA — V petek, 15. maja ob 20. uri so v Galeriji v Miklovih hiši v Ribnici odprli razstavo fotografij Aleša Debeljaka. Razstavljene fotografije so nastale v studiu ŠOLT-a in v nekdajem Kodeljevem gradu. Nekatere fotografije so stare tudi tri do štiri leta, kar avtor pojasnjuje z dejstvom, da potrebuje precej časa, da dobi dobro idejo.

Tridesetletni Aleš Debeljak, ki se s fotografijo ukvarja že sedem let, zelo nerad govori o umetnosti. »Zame je dobra fotografija dobro opravljen posel, sodbo o tem, ali gre za umetnost, pa prepuščam drugim,« pravi Aleš, ki »hodč v svojih fotografijah zabeležiti in s tem upodobiti, torej fiksirati na slikov-

TRETJINA KNIG USLIŠANIH

V republiški program kulture za leto 1992, ki ga je pred kratkim predstavil še prejšnji kulturni minister dr. Andrej Capuder, je uvrščenih 153 novih knjig, medtem ko jih je bilo prijavljenih 509. To pomeni, da bo subvencioniranih le okoli 30 odstotkov knjig, ki naj bi izšle letos. Med subvencioniranimi knjigami bo 83 leposlovnih in 70 strokovnih oz. neliterarnih. Odstopek subvencioniranih leposlovnih del se v primerjavi s prejšnjim letom precej povečuje, ministerstvo pa podpira izhajanje tako domača kot posnetek resničnega,« pojasnjuje svoje delo Aleš. Njegove fotografije zato govore, da lahko na svet gledamo tudi drugače.

M. LĚSKOVŠEK-SVETE

DOLENJSKI LIST 9

10. Topliški knjižni sejem

Otvoritev jubilejnega sejma bo v torek, 26. maja

DOLENJSKE TOPLICE — Prvič v teden bo v salonu tukajnega zdravilišča hotelja, poleg Višteške dvorane, potekal jubilejni, že deseti Topliški knjižni sejem. To tradicionalno prireditve tudi letos pripravljajo Zdravilišče Dolenjske Toplice, Osnovna šola Dolenjske Toplice in novomeška knjižarna Mladinske knjige. Na prodajni razstavi bo okoli 500 (naslovov) knjig, s katerimi bo sejem oskrbela omenjena knjižarna.

10. Topliški knjižni sejem bodo slovensko odprli v torek, 26. maja, popoldne. Gost bo znani slovenski enigmatik, prevajalec in urednik Jože Staber, pisec knjige *Kaj veš inзнаš*, ki jo bodo ob tej priložnosti tudi predstavili obiskovalcem. V četrtek, 28. maja, ob 20. uri bo v salnu zdravilišča hotelja literarni večer, na katerem bodo svoja dela brali pesnik Tone Kuntner in mladi literati iz topliške osnovne šole.

»TIŠINA — PROTISLOVNE OBLIKE RESNICE«

LJUBLJANA — Pod navedenim naslovom je v Moderni galeriji v Ljubljani od 19. maja odprta razstava del desetih vodilnih evropskih kiparjev. Razstavljajo pa: Mir

VLOMIL V KLET — V noči na 14. maj je neznanec vломil v kletne prostore stanovanjske hiše na Krvavčjem Vrhu in od tam odnesel sekiro, izvijač in klobase. Anton Drganc je prikrašen za 3.000 tolarjev.

ODNESEL VETROBRANSKO STEKLO — V noči na 16. maj je nekdo v Trebnjem snel s parkiranega osebnega avtomobila Jugo 45 vetrobransko steklo. Vozilo je last Draga Šircija, ki je bil tako ob 25 tisočakov.

ODNESEL ŽENSKO TORBICO — 16. maja zvečer je nekdo stopil v odklenjen osebni avto, parkiran na Trški gori, in Mateji Lužar zmaknil žensko torbico z dokumenti in denarjem. Lužarjeva je ob 20.000 SLT.

UKRADEL KROŽNO ŽAGO — Še neznan predreže že 13. marca dopoldne v metliški prodajalni Metalke zmaknil krožno žago in tako trgovce prikrajal za nataniko 17.643 tolarjev.

ODKLJENJENA GARAŽA — V času med I. in 13. majem je nekdo nepovabljen obiskal odkljenjeno garažo na Lokvah in tam zmaknil električno brusilko znamke Bosch, vredno vsaj 35 tisočakov.

HUDO RANJEN MESAR

ČRnomelj — 11. maja dopoldne se je med delom hudo poškodoval mesar Martin Skala z Mladice v Črnomalski občini. Skala je tega dne v mesnici Kmetijske zadruge, kjer je zaposlen, reza goveje stegno, pri tem pa je nož spodrsnil in se zapicil v desno stran mesarjev dimelj. Pri tem si je Skala prezel arterijo, kar je povzročilo obilno krvarenje. Hudo poškodovanega so nato prepeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico.

Krvav nedeljski obračun z ženo

33-letni Miloš M. je skušal umoriti nekdanjo ženo in njenega prijatelja

NOVO MESTO — Prebivalci blokov v Bršljinu so bili minulo nedeljo, 17. maja, priči krvavemu družinskemu obračunu, ki pa se na srečo ni končal z najhujšim. Očitno pa je, da je imel 33-letni Miloš M. iz Novega mesta resne namene umoriti svojo pet let starejšo bivšo ženo Milko.

Vzrok za takšno odločitev je bil bržkone v tem, ker se je bivša žena skupaj s hčerkjo preselila k prijatelju, 49-letnemu T. N. v Bršljin. Miloša je takšna odločitev razčačila. Ko je izvedel, kje prebivata s hčerkjo, je sklenil temu narediti konec. V nedeljo je z nožem v žepu odšel v Bršljin, tam poskal blok in stanovanje T. N. in pozvonil pred vrati. Na srečo takrat ni bil nikogar doma, bivša žena, sedemletna hči in njun prijatelj so se vrnili šele okoli 14. ure. Miloš M. jih je pričakal ob vhodu v blok. Ko sta Milka M. in otrok stopila skozi vrata,

PO DOLENJSKI DEŽELI

V času med 11. in 13. majem je nekdo ob vinogradu Albina Škedla na Vinjem vrhu popolil in s seboj odnesel več sadik žive meje. Ce drži domneva, da jih je zamenjal z vinskem trto, potem lahko na prihodnji cvičkarji pričakujemo novo sortno dolensko vino. Kakšne barve bo, še ni moč napovedati.

Težak je poklic tatu, zanj je treba tudi marsik znati. Tistemu, ki se je koncem minulega tedna spravil na vetrobranska stekla jugov, tovrstnega potrebnega znanja ne bi mogli pripisati. Steklo je hotel zmakniti z vozila Janeza Poklača na Česti herojev, avtomobile Daniče Mravinec na Ragoški cesti, obesava v Novem mestu, jugu Jožeta Novaka v Ulici Cankarjeve brigade v Trebnjem, a povod postal praznih rok. Steklo je vselej počelo. Dobro bi bilo, aby kožak stopil v solo nepridiprava, ki je v noči na 14. maj tako neslišno in brezhibno izpeljal tativo vetrobranskega stekla z »žike« Darka Žiberta na Otočcu. Ne nazadnje pa bi bilo nadvys zanimivo slišati in videti, kako donosne so vovrste kraje, slišati je namreč, da vetrobranskega stekla potujejo v južne vojne pokrajine, kjer jih iz razumljivih razlogov še kako primanjkuje.

PONAREJEN BANKOVEC

ČRnomelj — Neznan storilec (ali storilka) je pred dnevi skušal v samopostežni trgovini v Črnomelju vnovčiti ponarejen bankovec za tisoč tolarjev.

DO ELEKTRIKE KAR BREZ SOGLASJA

RATEŽ — 37-letni Franc G. z Ratež je utemeljeno osušljen, da je imel od lanskega avgusta pa vse do 14. maja letos priklopilno električno energijo na stanovanjski hiši brez soglasja novomeškega Elektra. S to tatvino so novomeški elektrikarji oskodovani za nič več in nič manj kot 54.014 tolarjev.

S KOSO NAD SOVAŠČANA

CERKLJE — Pred dnevi, točneje 11. maja, sta se na travniku blizu vojašnice v Cerkljah sprila 65-letni Ernest M. in leto dni mlajši Franc Ž., oba doma iz Cerkelj. Prepri se je sprevergel v pretep, Franc Ž. je pograbil koso in z njim v roki pricel lovit Ernesta M. Z rezilom kose je Ernesta M. zarezal v ramo in ga hudo poškodoval, tako da so ga morali prepeljati na zdravljenje v brežiško bolnišnico, medtem ko so Franca Ž. spravili na varno v nevropsihatrično bolnišnico Vojnik.

umora osušljenega T. N. pa so v pondeljek izpustili in predali preiskovalnemu sodniku novomeškega temeljnega sodišča, ki je zoper osušljenega odredil pripor.

BOGAT PLEN V MESNICI

BIZELJSKO — V noči na minilo soboto, 16. maja, je še neznan storilec vlomil v mesnico brežiške Agrarie na Bizeljskem in odnesel 56.500 tolarjev ter 150.000 hrvatskih dinarjev. Precej manjši je bil plen v trgovini GPB, last Jožeta V., v Pavlovi vasi, ki jo je vlomljek obiskal še te noči. Odnesel je le 1.500 tolarjev in pet zavirkov cigaret West.

Odpeljal prašiča, zajce in psa čuvaja

22-letni Vojko B. iz Potočne vasi osušljen več vlomov in tatvin

POTOČNA VAS — V rokah novomeških policistov se je minule dni znašel 22-letni Vojko B. iz Potočne vasi, osušljen večjega števila vlomov in tatvin. Tako naj bi bil koncem aprila vlomlj v klet starejše hiši v Škrjančah in zmaknil motorno žagalo ter liter žganja, 15. aprila pa naj bi bil s še dvema pomočnikoma vlomlj v svinjak in odnesel 30-kilogramskoga prašiča, iz zanjnika pa še deset dolgovhcev. Za nameček je odvezel še psa in ju odpeljal s seboj.

Taisti Vojko B. je utemeljeno osušljen tudi, da je letosnjega marca in maju vlomlj v gostinski lokal Caffe Giovanni v Novem mestu in odnesel več cigaret in žganjnih pijač v vrednosti 42.000 tolarjev. Pred dnevi, 10. maja, pa naj bi bil skupaj z mlađoletnikom vlomlj v kokošnjak na Brodu in odnesel sedem kokoši. Isteča dan naj bi ta dvojka vlomljila še v brunarico na Brodu, kjer sta našla in seveda vzela usnjenno moško jakno, potovalno torbo, kavo in sladkor.

Koliko varna je starost

Vsek drugi pešec, ki umre v Sloveniji zaradi prometne nesreče, je starejši od 65 let

vozniki motornih vozil?

Resa strokovnjaki ugotavljajo, da ni starostne meje, ki bi za vse voznike enako določala, ali še lahko varno vozilo. Znan je primer osemdesetletnega taksista, ki se je vsakodnevno brez muk prebijal skozi vse pasti in strese mestnega prometa v Münchenu. Vendari pa ostaja dejstvo, da so sposobnost ukrepanja pri starejših voznikih zmanjšane, le večja previdnost lahko to hibado domesti. Na lastnici povzročiteljev prometnih negzod v Sloveniji na sto tisoč prebivalcev iste starosti so osebe, starejše od 74 let, mrtvih je bilo 34, sledijo jim tisti med 64 in 74 leti, nato osebe, stare od 54 do 64 let, itd.

Takšni podatki so republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu pripeljali do tega, da je organiziral akcijo, katere cilj je povečati varnost najstarejših udeležencev v prometu. Se posebej, ker je Slovenija po številu žrtev ostala med najnevarnejšimi evropskimi državami. Po mnenju prima Bogdana Leskovica je starostnik v prometu nepredvidljiva oseba, na katero je potrebno budno paziti. Nekaj nasvetov zato ne bo odveč. V posebej za to priložnost izdani brošuri je na prvem mestu opozorilo, kako zlasti za starostnike velja pravilo »videti in biti videni«. Očala pač niso le za branje in gledanje televizije, prav tako uporaba kresničkih, žepnih svetlik ali v najslabšem primeru belih polivimlastih vrečk v mraku ni namenjena le starostnikom. Oboji so nepredvidljivi.

pešci in kolesarji. S to razliko seveda, da lahko pri starejših osebah že prav vsaka poškoda ogrozi njihovo življenje. In za konč še nasvet drugim udeležencem v prometu tako kot na otroke je potrebno na cesti paziti tudi na starostnike. Oboji so nepredvidljivi.

KRONIKA NESREC

PRESEČ PRITEKEL NA CESTO — 15. maja ob 7.35 se je 27-letna Marica Umek z Uršlji sel peljala z osebnim avtomobilom znamke P 126 po novem novomeškem mostu iz Kandije proti centru mesta. Kakih 14 metrov pred semaforiziranim križiščem — prizgana je bila zelen luč — je izven prehoda za pešce nemudoma z leve strani pred avto pritekel 42-letni Ivan Hirm iz Novega mesta. Umekova trčenja ni mogla preprečiti, neprividnega pešca je zbilja vozišču, pri čemer se je Hirm hudo poškodoval in so ga moral

ŠOLARJI OB VIDEOREKORDERJU

ČRnomelj — V noči na 16. maj je neznan storilec vlomlj v prostore osnovne šole v Črnomelju in neznanom kam odnesel videorekorder. Policisti so vrednost aparature ocenili na 25 tisočakov.

RESNIČNE ZGODE ONIH, KI ŽIVLJENJE PUŠČAJO V ZAPORIH

z njim sem govoril po telefonu, ovaditi me je moral nekdo drug.

Na glavno obravnavo so me peljali iz ljubljanskih zaporov, toda Franček tistega dne ni imel časa in je bilo sojenje preloženo. S Frančkom sva se kasneje zmenila, da mu bom denar vrnili, zato me tudi na sodišče niso več klicali. Toda v sodnih spisih je zapisano drugače. V njih stoji, da me je sodišče v Žalcu kazovalo z osmimi meseci in štirinajstimi dnevi zapora. Zahteval sem sodbo in jo začuda dobil, pojasnilo je bilo, da pač nisem bil dosegelj in da je sodišče glavno obravnavo izvedlo kar brez moje načrnosti. In to meseca oktobra, takrat, ko sem prestajal kazven v Celju. Skratka, dogajale so se čudne stvari. Sedaj jih razjasnjuje moj advokat Emil Zakonjšek. Prišlo je tako, da so se iz ene zaporne kazni rojevale vedno nove, selili sem se iz zapora v zapor. Kazni se je nabralo skoraj za tri leta, za rešetkami sem sedaj preživel že dve. Bil sem tudi v novomeških zaporih, kjer sem bival med Ciganji, pogoj za življenje so bili nemogoči, dela zavoljo bolezni nisem mogel dobiti. Više je bil, ko sem si samovoljno podaljšal prosti izhod za sedem dni. Dali so me v disciplinski postopek in dobil sem 21 dni samice, izgubil pa tudi prost izhod. Potem sem zaprosil za premestitev v Ljubljano, želel sem delati za Rdeči križ in begunci, toda končalo se je tako, da so me premestili na Dob. Sem sem prišel 25. septembra lani. Računal sem, da bom tukaj mesec ali dva, dobil potem prosti izhod in tako nadaljeval svoj boj s sodniki in urejal pravne stvari. Očitno pa je bil cilj moje selitve drugačen. Niso me dali na Dob zato, ker bi bil družbi nevaren, pač pa samo zategadel, da bi mene in krivice, ki so mi ih storili, skrili pred javnostjo. Doslej še nisem dobil prostega izhoda.

Z vso odgovornostjo trdim, da sem v zaporu bolj ali manj po nedolžnem. Ni problem v tem, da moram odsedeti neko kazen, pač pa v tem, kako se uničuje človek. Krivido je potrebno stodostotno dokazati! Poglejte primer, ki ga imam z Novomeščanom N.G. Šel je legalno z mano in nek posel. Vložil je 10.000 nemških mark, o tem sva podpisala pogodbo, obstajajo papirji, do konca leta bi s tem kapitalom že nekaj zaslužila. Toda predmet sva se sprekla, N.G. je hotel denar nazaj. Jaz mu ga takoj nisem mogel

niti hotel dati. In potem me je ovadil, trdnega dokaza za to resa nimam, toda v kasnejši obtožnici so bile navedene stvari, ki jih lahko pozna le on. Moral sem v zaporu. Takšna je moja usoda. Včasih imam občutek, kot da sem politični zapornik, moje pravno ime je namreč Slobodan, rojen pa sem v Srbiji.

Ne vem, kako bo zunaj. Težko se bom postavil nazaj na noge, delal bom, toda dolgotrajno bivanje v zaporu me je prikrajalo za veliko tega. Ni bilo zasluga, vrniti nisem mogel dosegelj in da je sodišče glavno obravnavo izvedlo kar brez moje načrnosti. In to meseca oktobra, takrat, ko sem prestajal kazven v Celju. Skratka, dogajale so se čudne stvari. Sedaj jih razjasnjuje moj advokat Emil Zakonjšek. Prišlo je tako, da so se iz ene zaporne kazni rojevale vedno nove, selili sem se iz zapora v zapor. Kazni se je nabralo skoraj za tri leta, za rešetkami sem sedaj preživel že dve. Bil sem tudi v novomeških zaporih, kjer sem bival med Ciganji, pogoj za življenje so bili nemogoči, dela zavoljo bolezni nisem mogel dobiti. Više je bil, ko sem si samovoljno podaljšal prosti izhod za sedem dni. Dali so me v disciplinski postopek in dobil sem 21 dni samice, izgubil pa tudi prost izhod. Potem sem zaprosil za premestitev v Ljubljano, želel sem delati za Rdeči križ in begunci, toda končalo se je tako, da so me premestili na Dob. Sem sem prišel 25. septembra lani. Računal sem, da bom tukaj mesec ali dva, dobil potem prosti izhod in tako nadaljeval svoj boj s sodniki in urejal pravne stvari. Očitno pa je bil cilj moje selitve drugačen. Niso me dali na Dob zato, ker bi bil družbi nevaren, pač pa samo zategadel, da bi mene in krivice, ki so mi ih storili, skrili pred javnostjo. Doslej še nisem dobil prostega izhoda.

Z vso odgovornostjo trdim, da sem v zaporu bolj ali manj po nedolžnem. Ni problem v tem, da moram odsedeti neko kazen, pač pa v tem, kako se uničuje človek. Krivido je potrebno stodostotno dokazati! Poglejte primer, ki ga imam z Novomeščanom N.G. Šel je legalno z mano in nek posel. Vložil je 10.000 nemških mark, o tem sva podpisala pogodbo, obstajajo papirji, do konca leta bi s tem kapitalom že nekaj zaslužila. Toda predmet sva se sprekla, N.G. je hotel denar nazaj. Jaz mu ga takoj nisem mogel

nas je po večerih preganjal in pretepal. Starajši bratje in sestre so zato pobegnili od doma. Tudi meni ni preostalo drugega, dom v Kladuši sem zapustil pri dvanajstih letih. Znašel sem se v Sloveniji, v Ljubljani. Poznal sem sovraščana, ki je tukaj delal in prišel sem mu pomagat. Mešal sem beton, dokler ni prišlo do nesreč. Zlomil sem si nogo, Šef mi je zato dal nekaj denarja za avtobus in me napotil nazaj v Bosno. Odšel sem na avtobusno postajo in se tam usedel na terasno gostilne Partizan. K meni so prisledili trije neznanici. Pričeli smo se pogovarjati. Obljubili so mi službo in denar za avtobus smo raje zapili. Držali so besedo, odpeljali so me k nekemu privatniku in potem sem delal pri njem. To je bilo leta 1978. Delali smo na Turjaku, kopali kanale, mesešali beton, cele tri meseca smo trdo gurali, toda denarja nismo videli. Starajši sodelavci so hitro našli izhod: na delovišču je bilo še precej vrč cementa, naročili so dva tovornjaka in cement prodrali. Nekaj drobirja od tega sem dobil tudi jaz. Ostali so potem z denarjem v žepu odšli, le jaz in neki Mujo sva ostala, saj nisva vedela ne kde na kam. Prišla je policija, nato odpeljala v Ribnico in zasilila, potem pa spustila. Kot izgubljena sva se vrnila v Ljubljano in na avtobusni postaji padla v neko tatinsko skupino. Vzeli so nju s seboj. Rekli so: »Tu in tu stojta ter čuvajta!« Oni pa so kradli. Po stanovanjih v stolpnici pri Delu so vlamljali in jemali razne stvari. Saj spletli nisem vedel, kaj počenjam! Kar naenkrat pa so pome prišli policij in me odpeljali na bežigrajsko postajo milice. Spraševali so me, kaj imam spravljen plen, komaj sem kaj prodal itd. Nič nisem pogadal, moral sem na zatožno klop. Ljubljanski sodniki so me obsoledti kot sotorščica na pet let zapora. Vse to se je dogajalo leta 1979, obsojen sem bil 8. maja, star nepolnih 14 let. Kot da mi niso verjeli, koliko jih štějem. Odpeljali so me v mladoletniški zapor v Celju. Tu sem končal osnovno šolo, saj sem šolanje ob pobegu od doma v Bosni prekinil. Časa v zaporu je ostalo še toliko, da sem se vpisal tudi na srednjo gospodarsko šolo v Mirni in upravi novomeških zaporov.

Z bienalom si krepimo ugled

Té dni poteka v Novem mestu 2. Bienale slovenske grafike Otočec, nedvomno največja in najpomembnejša kulturna prireditev v tem delu Slovenije, ki odmeva tudi širše. To ni samo predstavitev slovenske grafične ustvarjalnosti zadnjih dveh let, je in hoče biti več, med drugim naj bi delovala kot jedro, ki dolenski prestolnici daje nov zagon za bogatejšo in pestrejše kulturno življenje. O zasnovah in pomenu bienala govori Boris Dular, predsednik organizacijskega odbora.

- Prvi bienale je uspel, vendar do drugega ni prišlo lani, kot bi moralo glede na bienalni značaj prireditve, marveč šele letos. Je izvedbo preprečilo burno lansko dogajanje in vojna, so bila morda nasprotovanja tako močna ali ste zamisel bienala preoblikovali in ga načrtno prestavili za eno leto naprej?

"Splošna ocena prvega bienala leta 1989 je bila pozitivna in odziv na prireditve dober, zato smo v odboru že takrat sklenili, da bomo s prireditvijo nadaljevali, hkrati pa smo tudi začeli razmišljati, kako bi zasnovno bienala dodelali in spremenili, predvsem v tem smislu, da bi ne potekal več istočasno z mednarodnim grafičnim bienalom v Ljubljani. Po pravici je treba povedati, da je naš bienale naletel tudi na nekaj

in dokazujemo. V tem delu Slovenije velikih kulturnih projektov doslej nismo imeli, Novo mesto kot prestolnica Dolenske pa kaj takega nedvomno potrebuje, če se naj potrdi kot eno od središč razredisciene slovenske kulture. Ne želimo le prireditve same po sebi in zaradi nje same, naš namen je, da z njo Novo mesto in Dolenska zaživita s pospešenim kulturnim utripom."

- Bienale torej ni več samo pregledna razstava dveletne slovenske grafične ustvarjalnosti, marveč predstavlja obsežnejše kulturno dogajanje?

"Če naj bi bil samo razstava, ki bi si jo ogledalo veliko ljudi, ne bi bil produktiven, zato ga raje imamo za čvrsto in pomembno jedro, okrog katerega naj se dogaja in razvija ostalo kulturno življenje. Drugi bienale je tako zasnovan in izveden. Osrednja prireditve je predstavitev 141 grafičnih listov 47 slovenskih avtorjev, ob nji pa so v drugem

koncentričnem krogu, ki naj pomeni soočanje s svetom, še druge grafične razstave. Uspelo nam je kot častna gosta in razstavljalca dobiti dva vrhunska svetovna umetnika: Johhnya Friedlaenderja iz Pariza, ki je imel velik vpliv na slovensko grafično šolo, in Jaspa Johnesa iz New Yorka, ki je eden od vodilnih svetovnih grafikov. S svojimi razstavami se bodo predstavili še Gabrijel Stupica, dobrinik velike nagrade prvega bienala Štefan Galič in Jožef Mušovič. V ta sklop sodi tudi razstava hrvaških grafikov. Tretji krog predstavljajo spremljajoče razstave: otroška in mladinska risba, oblikovanje, fotografika razstava, arhitektura, izbrana Jakščeva dela, nato pa je tu še sklop prireditve, ki smo ga poimenovali pomladno-poletno kulturni utrip. V bienalnem letu bo trajal od maja do septembra, v njem pa bomo pripravili vsak mesec nekaj kvalitetnih kulturnih prireditiv. V načrtu je nastop vsaj enega vrhunskega umetnika; letos je to pianista Dubravka Tomšič-Srebrenjakova, ki je nastopila na torkovem slavnostnem koncertu."

- Lahko bi rekli, da so temelji z drugim bienalom dokončno postavljeni, kako bo pa naprej?

"Moja ocena je, da so v Novem mestu dani vsi potrebeni nastavki, da bo projekt uspešno tekel naprej. Prvi in drugi bienale sta kot investiciji, naslednji naj bodo že trženje. Zato bo treba zagotoviti poklicno vodenje bienala v kateri od ustanov. Najprimernejša bi bila Dolenska galerija."

- Če odmislimo nekatera nasprotovanja bienalu, ki imajo osebne in čustvene razloge, se je kot eden od močnejših argumentov proti prirejanju bienala kazal denar. Kako ste premagali to oviro?

"Pomena in dolgoročnosti bienala kot širšega kulturnega projekta se moramo vsi zavedati in to našo rožico zalivati, če naj lepo

FOTO: M. MARKELJ

raste. To pomeni tudi zagotavljanje potrebnega denarja. Ves čas se je med pomisleki zastavljajo tudi vprašanje, ali imamo sploh dovolj denarja za tak zahteven projekt. Res ni poceni, vendar, ker gre za projekt nacionalnega pomena, računamo na denar iz republiškega proračuna, in ker je bienale tudi občinska zadeva, je razumljivo, da gre zraven denarnimi obveznostmi tudi občina. Ocenili smo, da projekt lahko izpeljemo za 100.000 dem. Novomeška občina se je izkazala in kot prva zagotovila svoj delež 30.000 dem. To nam je pomagalo, da smo projekt lahko sploh začeli uresničevati. Ministrstvo za kulturo je tudi sprejelo svoj delež in ga še nekoliko povečalo. Pomemben delež v zagotavljanju sredstev pa imajo podporniki. Eden od največjih ostaja tovarna Krka, poleg nje pa so med okrog 40 podporniki vpisana še številna druga velika in mala podjetja, denimo: Smelt, Papirnica Vevče, Abanka, Zavarovalnica Tilia, Pionir, Mladinska knjiga, JE Krško, Tiskarna Nove mesto, Dolenski

list itd. V svetu je ugled firme odsiveni tudi od tega, koliko podpira kulturne dejavnosti; pri nas se to počasi uveljavlja, v prihodnje pa se bo verjetno še močnejše."

- Od bienalu ne bogatimo le v dnevih, ko poteka, za njim ostajajo tudi trajne dobrine.

"Seveda ta kulturna prireditev pomeni tudi obogatitev razstavnih pogojev pri nas. Letos smo v okviru priprav na bienale posodobili razstavne prostore v Dolenski galeriji in Dolenskem muzeju. Izsel je tudi katalog v bogati knjižni obliki. Podobno, kot je prvi bienale trajno zapisan v obsežni publikaciji, ki jo je takrat natisnila Tiskarna Nove mesto, je predstavljen tudi drugi bienale, če ne celo bogatejše. Takega kataloga celo mednarodni grafični bienale Ljubljana nima. POMEMBNO pa je tudi opozoriti, da v Novem mestu nastaja pomembna zbirka grafičnih listov. Vse na bienalu nagrajene grafične namreč pripadajo prireditelju. Tako bomo po nekaj bienalih imeli že dragoceno zbirko, ki bo lahko stalno razstavljena, lahko pa jo bomo tudi izmenjivali z drugimi galerijami."

- Verjamete, da bosta Novo mesto in Dolenska zmogla ohraniti in nadaljevati bienale?

"Prepričan sem, da lahko bienale kot kulturni projekti širšega značaja in pomena peljemo naprej. Temelje imamo dobre. Navsezadnjeg se segajo korenine tovrstnih prizadevanj vse nazaj v leto 1920, k sloviti razstavi v Novem mestu oziroma k dogajaju, ki je dobilo naziv novomeška pomlad. Zdaj je treba vztrajati, združiti naše ustvarjalne sile in ohraniti pogum za velike projekte, ki dajejo Novemu mestu in Dolenski kulturni ugled in identiteto. Imamo ljudi, ki imajo zamislji in voljo, da jih izpeljejo, to pa je tisto najvažnejše."

MILAN MARKELJ

delo in stres

Menedžerstvo - nevaren način življenja

Menedžer je v očeh javnosti prototip sposobnega in uspešnega posameznika, v očeh zdravnikov pa je človek, ki živi na za svoje zdravje nevaren način. Naše menedžerje mučijo enake težave kot tuje

Na srečanju ob letošnjem svetovnem dnevu zdravju, ki je bil posvečen bitju srca kot ritmu življenja, je dr. Peter Kapš dejal, da je človek določen za tristo let življenja, ki pa se zaradi slabkega življenja, ki se mogočno odraža na srcu in žilah, skrajša na sto let. Stari smo, kolikor so stare naše žile, te pa se starajo od začetka, že v materinem trebuhi. Kako, koliko hitro se starajo, je odvisno od načina človekovega življenja. Menedžerji živijo dinamično, v večni časovni stiski, v kateri pozabljajo na svoje normalne človeške fizične in psihične potrebe (hrana, gibanje, počitek itd.), od njih se pričakujejo vedno zrelo ravnanje, hitre odločitve. Ta večna napetost, večno precenjevanje svojih telesnih in psihičnih moči, to večno tekmovanje z drugimi, predvsem pa s samim s seboj, ki je najtrše od vseh tekmovanj, pušča posledice.

Magistra dr. Tatjana Gazvoda v analizi in zdravstveni oceni delovnega mesta in dejavnih tveganj menedžerja poudarja, da so domače študije pokazale, da menedžerji po statistiki ne obolevajo. V primeru težav jim namreč recepte ali napotnice napišejo zdravniki, stari prijatelji ali sošolci. V ambulantah jih skratka ni. Bolezen, ki zahteva nekaj dnevno bolniškega staleža, zdravi menedžer z nasveti, za odsočnost z dela pa porabi lanski neizkoristični dopust. Med invalidi, ki jih je ocenila invalidska komisija, je malo menedžerjev, kajti umirajo tako rekoč z nepotrieno zdravstveno izkaznico.

Rezultati preventivnih zdravstvenih preglev menedžerjev pa kažejo, da med

subjektivnimi težavami prevladujejo težave s področja gibal, prebavil, srčnožilnega sistema, dihal innevirovegetativnih stanj. Med obolenji so najpogosteje bolezni srčnožilnega sistema, vsak peti ima arterijsko hipertenzijo in spremembe na arterijskem ozilju. Pri okvarah prebavil so daleč pred drugimi ulksui dyanasternika ali želodca in kronični gastritis. Sledijo kronične pljučne bolezni, kronične degenerativne okvare gibal, sladkorna bolezen in duševne motnje.

Stalno pod stresom

Stvari seveda niso presenetljive. Menedžer je brez dvoma inteligenčen človek, z dobro izobrazbo in še boljšim znanjem, da lahko uresničuje tisto, kar si je zastavil in kar drugi pričakujejo od njega. Potreba je tudi socialna inteligenco, zmožnost dojemati in pravilno razlagati čustva drugih, zmožnost vživeti se v drugega, oceniti, kaj lahko od koga pričakuje, ravnavi položaj primerno, s komuniciranjem ustvariti ozračje, ki je kar najboljše za uresničitev lastnih želja. Vrhunski menedžer mora biti zmožen učinkovito izraziti želje svojega podjetja v javnosti, mobilizirati javno mnenje in se mu v javnosti postaviti v bran. Ponesrečen televizijski nastop lahko že danes podjetju naredi več škode od kakšne napade investicije. Menedžer diha z občutkom, da mora nekaj napraviti še bolje, kako, pa marsikdaj ne ve natanko. Možnost za ustvarjalnost je hkrati vedno tudi nevarnost, da bi odpovedal oz. da bi odpovedal vsaj malo pritojen "nos" za prave odločitve. Večina menedžerjev je stalno pod stresom ne le zaradi posla samega, ampak

tudi zato, ker jih velik del časa še vedno obremenjujejo manj pomembne, operativne stvari, ki bi jih oz. jih bodo morali opraviti sodelavci.

V dispanzerji za medicino dela, prometa in športa v novomeškem zdravstvenem domu so opravili ocenjevalno analizo delovnega mesta našega menedžerja. Kot kritični so ocenili naslednje obremenitve in tveganja. Delavec ima opravka z informacijami in abstraktimi delovnimi objekti nad dve tretjini delovnega časa. Želo velika je kompleksnost delovnih nalog. Prevladajoče delovne naloge so: vodenje, zastopanje, dogovarjanje, svetovanje, planiranje, kombiniranje in analiziranje informacij. Delo zahteva veliko samostojnost, verbalne sposobnosti, znanje tujih jezikov, zelo velika je odgovornost za jih. Pri delu je potreben pozornost do podrobnosti, sposobnost slediti več dogodkov hkrati. Reševanje problemov je zahtevno, časovna stiska je velika. Zelo pomembne lastnosti menedžerja so čustvena stabilnost, samokritičnost, popustljivost, direktivnost, iniciativnost, motiviranost. Pri delu v glavnem sedi, izpostavljen pa je senzibilizirajočim in kancerogenim snovem. Tedensko dela več kot sedem ur preko polnega delovnega časa. Pogoste so kronične bolezni vegetativnega živčevja, srca in ozilja, dihal, prebavil in gibal.

Rizični dejavniki, za katere so zanesljivo ugotovili, da močno vplivajo na nastanek, potek, prognозo in preprečevanje menedžerskih bolezni, so: starost, spol, dednost, temperament, debelost, pomanjkanje gibanja, stres, visok krvni pritisk, sladkorna bolezen, zvišan holesterol in razvade, zlasti kajenje. Ženske so do menopavze v primerjavi z moškimi relativno zaščitene pred kardiovaskularnimi obolenji, potem pa se njihova ogroženost podvoji in zlasti se poveča umrljivost. Dednost za petkrat poveča nevarnost kardiovaskularnega obolenja. Vsaj deloma naj bi bila toplosledica družinskega kopiranja glavnih dejavnikov tveganja, ki so dedno pogojeni, so posledica istih življenjskih navad oz. razvad pa tudi razlik v strukturi ozilja. Povečano obolenje za kardiovaskularnimi obolenji povezujejo z vsakodnevno časovno stisko, tekmovanostjo, dinamičnostjo, agresivnostjo in častihlepnostjo.

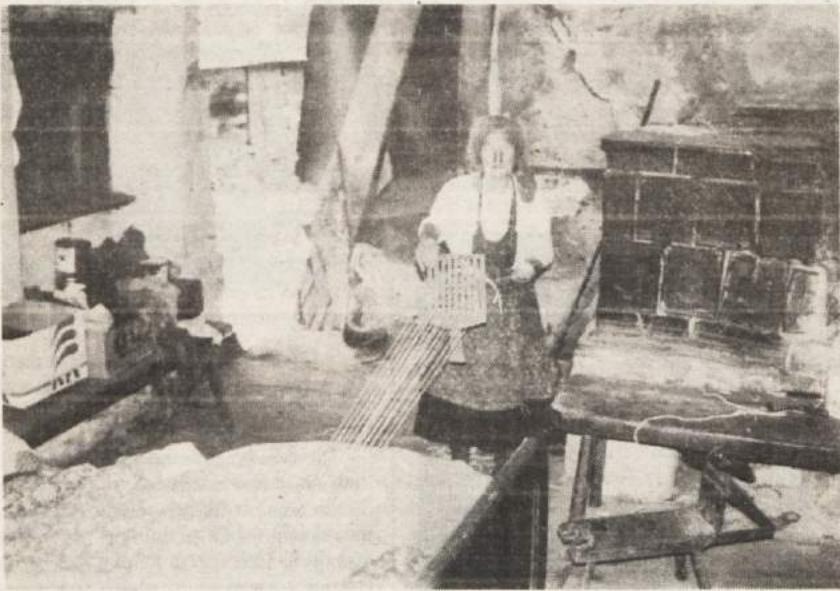
Dr. Gazvodova navaja, da je nekaj študija pokazala, da imajo tudi moški, ki so poročeni

z ženskami v intelektualnih poklicih, dvakrat do trikrat večjo možnost, da obolijo za bolezni srca in ozilja. Debelost povečuje možnost obolenja srca in ozilja, možganske kapi itd. Življenje brez redne zmerne telesne aktivnosti povečuje nevarnost srčnega infarkta. Zmerna telesna aktivnost sicer ugodno vpliva tudi na druge dejavnike tveganja, zmanjšuje maččobe in telesno težo, normalizira mejno zvišan krvni tlak in sladkor. Zvišan krvni pritisk je največja nevarnost za obolenja srca in ozilja. Nevarnost pomeni predvsem komplikacije, ki sejavijo pri 70 odstotkih hipertonikov, dobra polovica pa jih zaradi komplikacij tudi umre. Sladkorna bolezen, ki pogosto nastopa skupaj z drugimi dejavniki tveganja, podvaja umrljivost zaradi obolenja srca in ozilja. Močan in neodvisen dejavnik tveganja za obolenja srca in ozilja, zlasti srčni infarkt in nadenad smrt, je kajenje. Kajenje povzroča trikrat več smrti na račun srčne bolezni kot pa na račun pljučnega raka. Ogroženost je seveda sorazmerna z intenzivnostjo kajenja.

Ne zahtevajmo preveč

Ugotovite mednarodne organizacije dela, da je le zdrav in varen delavec proaktiv in uspešen, velja tudi za menedžerje, poudarja dr. Gazvoda. Za to pa je treba tudi kaj storiti. Prvi naj bi se menedžerji ne izogibali rednim preventivnim zdravstvenim pregledom, na katerih bi bila posebna pozornost posvečena dejavnikom tveganja. Drugi pa je treba vpliv teh dejavnikov zmanjševati. Studije so pokazale za četrtnino manjšo umrljivost za srčnimi obolenji pri ljudeh, ki so jim z dieto in zdravili znižali krvni pritisk. Opustite kajenje in izogibanje holesterolu pa po petih letih za polovico zmanjša pogostost srčnega infarkta in nenadnih bolezni. Pomenem je seveda predvsem zdrav način življenja, pravilna prehrana, nekalistvo, redna telesna aktivnost v obliki prijetnih športov ali rekreacije vsaj trikrat tedensko in sproščanje duševnih napetosti. Sem in tja pa kaže tudi malo začasti, preveriti praviloma visoke življenske cilje in morda od kakšnega tudi odstopiti, je na uvodu omenjenem srečanju podarila psihologinja Renata Bačer in misli dr. Antona Trstenjaka, naj ne zahtevamo preveč od življenja, dodala, naj tudi od sebe ne zahtevamo preveč.

ZDENKA LINDIČ-DRAGAŠ

V oprtniku Mihlove mame

Mihlovi mami se je en vogel pri hiši porušil. "Kaj zato, eden manj za podpiranje!" pravi vedro starka, ki je morala vse življenje podpirati štiri in si na pragu devetdesetih še sama služi kruh.

Mihlovo mamo je težko dobiti doma. Njen dom je Suha krajina. Tam prodaja oprtnike. S takšnimi so svoj čas nosili na hrbtu žakle žita v mlin pa tudi za naramnice pri vinogradniških brentah in škropilnicah so uporabni. "Glejte, močni so," hvale svojo robo, "zadnjič se je nekemu Nemcu stregala vlečna vrv za avto, pa je vzel takole. Zdržala je." Mihlovi mami pač ni treba delati reklame za svojo robo. Povsed jo pozajmo, njo in njene oprtnike, in kamor pride, je dobra volja doma, saj se rada pošali in nikomur ne ostane dolžna odgovora. Včasih tudi zapoje, ko se vrača domov na Trzno pod Klečetom.

Zapeti zna še marsikatero staro vižo, ki je šla sicer že zdavnaj v pozabovo, tudi sedaj, pri šestinosemdesetih, pa je Mihlova mama še vedno zvesta cerkvena pevka.

Šegavost je Mihlovi mami prirojena. "Kolikor Glavičev, toliko hudičev, so včasih takuj rekli ljudje. Prej sem se pisala Glavič, moj oče je bil Franc, čevljar s Klečeta, njegov oče je bil pa Miha, zato nam pravijo pri Mihlovih," mi razlagata, ko se vračava z njive proti njeni hiši. Načel sem jo tam, ko je v opoldanski vročini okopavala koruzo. Pot naju vodi navzdol, mimo lepo obdelanega

vinograda. "Ta je moj," pravi ponosno, "še pred drugo vojno sem ta breg sama zgrilola in posadila trte. Dobro vino daje. Pridite jeseni s steklenico, pa vam bom dala mošta."

Tako prideva do njenega doma. Nekoč je bila to lepa s slamo krita hiška, sedaj pa je z mahom porasla slama na strehi na nekaj koncih že udrta in za silo zakrpana s pločevino. Vrata komaj še visijo na stecajih in v črni kuhinji ni sledu o oglju ali pepelu.

"Nič ne kuham, jem pri mladih," pravi starka, in ko moj pogled obstoji na krušni peči v katu izbe, doda: "Tudi kurim ne. Ta peč že dolgo ni bila topla." Hitro vidim, da tudi ne bi imelo smisla kuriti. V izbi je v desnem kotu krušna peč s klopjo, v levem kotu omara, na sredini postelja s kupom odej in to je skoraj vse, če človek odmisli najbolj vpadijiv del sobe, desni vogal, ki sega tako rekoč v neskončnost. Vogala namreč ni in skozenj se v sobo bohoti pomlad. No, če je pomlad, je še dobro, toda pozimi je vogal prav tako široko odprt. "Sneg mi je neslo prav na posteljo," pripoveduje starka. "A poglejte, kako debele odeje imam. Mraz mi ne more do živega, ko se zarinem mednje."

Saj bi lahko šla k mladim, pa nočem. Mladi in stari ne gredo skupaj. Tudi v domu nočem iti. Tam bi hitro shirala od dolgega časa. Rada sem med ljudmi, svobodna, in taka čem tudi umreti."

Mihlova mama se dela korajno. Včasih bolj, kot v resnici je. Potem jo sredi zanosa prešine tenek curek žalosti in glas se ji skrha. Spomni se na otroke, ki jih je spravila pokonci in so šli od doma, sedaj pa jo nekateri tako poredko pridejo pozdraviti. "Mož je bil beretavec z živino. Včasih je zginil za cel teden, vse tja do Karlovca in Varaždina se je podajal in potem pripeljal k hiši tudi po pet glav naenkrat. Včasih se je splačalo, včasih pa tudi ne. Bil je dober in ni nikoli dvignil roke name," ga pohvali ženica, kot da bi to bila posebne vrste vrlina, "in vse bi bilo lepo, če bi le te pijace ne bilo toliko vmes." Triindvajset let je že vdova.

Mihlova mama se piše Ana Zaletel, in to že vse od sedemnajstega leta, ko se je

poročila s Francem. Deset otrok sta imela: sedem dekle in tri fante. Osem jih je še živih. Bilo pa je nekaj zapletov takoj po poroki:

"Poročila sem se premiela. Kaj sem pa vedela, drugi so odločali! Mož je bil že starejši, odslužil je vojake. Menda so ga doma prisili, da se je poročil z menoj. Ležala sem na peči, on pa me je vabil, naj pridev v posteljo. Naredila sem se, kot da ne slušim. Ko je to le nekaj časa trajalo, je pobegnil od hiše. Komaj so ga pregorili, da je prišel nazaj. Ja, vidite, tako je bilo včasih. Ljudje so imeli jezike, pa so naredili več škode kot koristi. Kljub temu sva potem imela deset zdravih otrok in vsi so odrasli."

Hišo, v kateri je živila družina in v njej Ana Živi še danes, je kupila Anina mati Reza. Od matere se je Ana že v mladosti naučila delati oprtnike. Samo da jih takrat niso pletli iz umetne vrvice, kupljene v trgovini, ampak so doma posejali lan. Seme so prodali oljarni, stebla pa trli in iz njih pridobili predivo. Iz njega so s kolovratom

spreddi niti za oprtnike, ostalo pa prodali Tekavcu v Šmihel, ki je tkal domača platno. Tako je bilo včasih. Sedaj modrih jezer cvečega lanu v Suhi krajini ni več, Mihlova mama pa je najbrž ena redkih, ki zna še pesti oprtnike. Rada mi pokaže, kako se tej stvari streže. Najprej čez sobo napelje osem parov štirimetrskih kosov vrvi, jih napelje skozi posebno poveslo, konce pa si zataknje za paš. Nato zajače ružnik za koruzo in se z njim pomika čez izbo, dokler ne pride do končicev. V dobri uri je oprtnik spleten.

"Svoj čas sem jih spletala po deset na dan, sedaj pa ne gre več. Dvesto tolarjev vzamem za enega, če dobim. To je moj edini zaslužek. Nobene pokojnine, nočene podpore ne dobim. Vidite, sama se moram takole na starost preživljati. Čista pa sem, veste, poglejte obleke in posteljnino. Če sem revna, še ne pomeni, da sem umazana," pravi starka in odpre omaro. "Vse bodo sečgali. Le kdo bo še nosil to, ko me ne bo. Ampak čakajte, še sto jih bom morda doživel. Pa pride takrat," iz žalosti naravnost v šalo obrne pogovor Mihlova mama. Potem pripoveduje o poteh, ki jih je prepečačila s svojimi oprtniki. Vse tja do Gabrovke in Moravč se je podajala, tudi med vojno, ko je bila tam meja in bi jo Nemci skoraj ustrelili iz tistih "kapelic". Na poteh skozi gozdove je takrat videla marsikaj. Naletela je na bele, ki so ljudi, privezane na drevesa, žive odirali, pa na sveže grobove, za katere nihče ni vedel, od kod so in zakaj. Tihe gozdne steze so skrivali marsikaj in še najbolje je bilo neopaženo se odpaziliti stran.

Ja, veliko zdržijo oprtniki Mihlove mame, žalosti in veselja. Toda ne enega ne drugega noči nositi sama na svojih plečih, ampak radodarno deli z drugimi. Tudi pijača, s katero se ob kramljanju odzaja po napornem delu na njivi. "Tole pokusim, ostalo ponesem še našim," pravi, ročno zvrne kozarec in se odpravi v sosednjo hišo k hčerki na kosilo.

TONE JAKŠE

konjički

Po zapiskih starega očeta

je po malem pričel z obnovo slikarij po kapelicah, prišli so ljudje od drugod, ki bi radi, da bi kaj poslikal tudi pri njih in tako je šlo naprej. Prevzemal je čedalje večja naročila, tudi za beljenje in poslikavo celih kapelic in izdelavo velikih cerkevnih slik. Čas je bil ravno pravšnji za to: popustile so realsocialistične zavore, ki so v svojem hladnem primežu za desetletja zamrzline naše podeželje in ljudje so se s sramom spet zavedeli kulturnoumetnostnih spomenikov, ki so jih toliko časa zanemarjali. Martin iz Lipovca je bil pravi človek za olajšanje slabih vesti, saj so kapelice zažarele v novi, še lepi podobi kot prej.

...

Martin pa se ne ukvarja samo s subostenškim slikarstvom, kot se strokovno reče tovrstnim poslikavam cerkevnih stavb. Sicer je res, da obožuje stare italijanske renesančne mojstre, po katerih se često zgleduje, a so mu všeč tudi drugi slikarji, skrivnostni Holandci, na primer, mojstri portretov, s katerimi bi rad zamenjal kakšno izkušnjo, če bi še bili pri roki. Tako pa se mora zanesti največ nase in na nasvete tistih redkih slikarskih prijateljev, ki jih ima. Z nekaterimi od njih je pred leti imel skupinsko razstavo v Grosupljem. Martin slika portrete, tihotitja, krajinje, slika na platno, papir, les, zid, slika z olji in najrazličnejšimi drugimi materiali. "Se kako dragimi!" poudari Martin, da ne bi kdo mislil, kako je tistih nekaj tisočakov, kolikor dobi za eno sliko, dar umetnik. Samo platno stane nekaj tisoč, kje pa so še barve in vse drugo? Rad bi tudi rezbaril, se poizkusil v skulpturi. Njegova želja je, da bi se vpisal na umetnostno akademijo. Ne zato, da bi s tem prišel do slikarskega kruha, za preživetje je dela tudi ob sedanji slavi dovolj. Toda Martina vleče na akademijo čista želja po novih spoznanjih. "Abstraktno slikarstvo mi sicer ne leži, bolj klasična, vendar pa tudi, kako bi hotel slikati čisto po svoje, pa zato še nimam dovolj samozavesti," pravi Martin iz Lipovca, medtem ko si ogledujeva kapelico na začetku njegove vasi, eno prvih, ki jih je obnovil.

...

TONE JAKŠE

Začel je prebirati knjige. Najprej je prebral Prežihov Doberdob potem pa še Kravo posoce Vladimira Gradnika, Skozi Sibirijo Martina Muca, domačina iz Primosten, Soško fronto Janeza Mesensela, Plavi križ Vasje Klavornar in še nekatera dela. Zbrane ima tudi članke o 1. svetovni vojni oziroma o soški fronti, ki so izhajali v raznih časopisih. "Zelo ponosen sem na originalno osmrtnico vojaka, ki je padel v tej vojni, doma pa je bil iz Zapudja," razlagata Tone. Osmrtnico mu je dal dragatuški župnik. V dragatuški župniji imajo za vsa štiri leta vojne popisane vse fante, ki so bili vpoklicani v vojsko, in tudi vse, ki so padli.

...

TONE JAKŠE

Tone pravi, da imamo Slovenci malomaren odnos do zgodovine, še posebej do zgodovine 1. svetovne vojne. Ta del življenja Slovencev je po njegovih besedah slabo

obdelan in zapostavljen. Ugotovil je, da so bili slovenski vojaki zelo hrabri, še posebej junaska so se borili na soški fronti, saj so se borili za svojo zemljo. Ugotovil je tudi, da je bil na soški fronti zelo uspešen feldmaršal Svetozar Boroević, eden redkih južnih Slovanov, ki je imel avstroogrski vojski tako visok čin. Za uspehe na fronti je dobil odlikovanje. Ko je Avstro-Ogrska razpadala in so Srbi prodirali proti Koroški, so ga Avstriji povabili naj poveljuje avstrijski vojski, ki se je upiral prodom Srbov, vendor Boroević tega ni hotel sprejeti.

"Prva svetovna vojna je bila zelo krvava. Zahtevala je življenje 10 milijonov vojakov, v drugi svetovni vojni jih je sicer padlo več, vendar je bilo v vojno vpletene tudi precej več držav kot v prvo," razlagata Tone. Obiskal je že nekatere kraje, kjer je potekala soška fronta. Na Sv. Gori je obiskal muzej. Tudi letosno poletje ima namen za nekaj dni odpotovati na "soško fronto". Trenutno pa večjo pozornost daje študiju na glasbenem oddelku pedagoške fakultete v Mariboru, ki jo letos prvič obiskuje. "O študiju zgodovine nisem nikoli razmišljal, najbrž zato, ker me zanimata predvsem soška fronta in 1. svetovna vojna. Želim si namreč podrobnejše spoznati čas, v katerem je živel moj ded," je zaključil Tone in mi pokazal še nekaj zanimivih starin, ki jih tudi zbira.

J. DORNIŽ

rezrednu učiteljico slovenščine, ki je videla, da imam smisel za to, naročila, naj narišem portrete slovenskih pisateljev. Ilustriral sem tudi šolsko glasilo Z bregov Krke in se v slikanju čedalje bolj poglobljal. Mislim, da sem v osnovni šoli dobil kar prave osnove in občutek za dimenzijo in perspektivo, kar sem še dopolnil v srednji šoli, kjer smo imeli tehnično risanje. Sicer pa sem s šolanjem pogrešil. Moral bi se vpisati na kako šolo za oblikovanje ali kaj podobnega, a sem se v tisti zmedri usmerjenega izobraževanja vpisal v Litostrojevo kovinarsko smer. Ne da bi hotel kogarkoli omalovaževati, saj je poklic kar v redu, toda zame ni. Delal sem v Litostroju, pozneje v Novolesu in Revazu, toda zame to delo ni. Misli so mi venomer uhajale k slikarstvu in z njim sem se tudi čedalje več ukvarjal," pripoveduje Martin Blatnik z Velikega Lipovca, ko sedeva v prijetno senco za domačo hišo.

Od tistih prvih začetkov z junaki iz stripov je prišel že kar daleč. Postal je neke vrste dolenški fenomen za cerkveno slikarstvo. Kako je prišlo do tega, ve Martin tudi povedati. Sestra je prinesla iz cerkve podobico, Martin pa jo je povečal. Tako se je posrečila, da so bili vsi presenečeni. Potem

FOTO: T. JAKŠE

NAGRADA V ŠENTJERNEJ IN HRASTNIK

Žreb je izmed reševalcev 18. nagradne križanke izbral PETRA SELAKA iz Šentjerneja in MARIJO JANC iz Hrastnika. Selaku je pripadla denarna nagrada 1.000 tolarjev, Jančeva pa bo prejela knjižno nagrado. Nagrajencem čestitamo. Dobitnika denarne nagrade prosimo, naj nam čimprej sporoči svojo enotno matično številko (EMŠO) in številko ali tekočega računa ali žiro računa ali hranilne knjižice, da mu bomo nagrado lahko kar najhitrejša nakazali.

Rešitev današnjo križanko in rešitev pošljite najkasneje do 1. junija na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 20!

REŠITEV 18. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 18. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: POTOK, LASO, DEGOLIZEM, BOL, AVIZO, ORION, MAT, ARBORETUM, VENA, ANIT, AZORI, KLIC, IG, RAL, KNA, NARDA, UNČA, ALTA, MEL, BOJEVNIK, TAJO, ASIGNANT, KNAP.

prgišče misli

Dokler ne vidimo, kaj zmoremo, ne vemo, kdo smo.

M. GRIMES

So trenutki, ko ima molk najmočnejši glas.

L. BROWNLOW

Ni modro želeti nesrečo drugemu. Če bi zavist in škodoželjnost imela obliko, bi bil to bumerang.

C. REESE

zdravnik razlaga

Visok krvni pritisk ali hipertenzija

Za nemoteno delovanje človeškega telesa mora vsak del nenehno dobivati hrano oziroma kisik. Najvažnejšo vlogo za dovod hrane in odstranitev odpadkov imajo srce in žile. Delujejo po sistemu cevi s črpalko. Kri je v tem sistemu pod določenim pritiskom. Strokovno ga imenujemo spodnji ali diastolični krvni pritisk. Ko se srce skrči in požene kri iz svoje vratline v glavno odvodnico (aorto), pritisk v žilah naraste. Temu pravimo zgornji ali sistolični krvni pritisk. Če rečemo, da ima bolnik krvni pritisk 120/80 mmHg, pomeni to, da je zgornji pritisk 120 in spodnji 80 mmHg. Namenoma uporabljam stare enote, to je milimeter živega srebra, kajti večini verjetno zvenijo bolj domače kot nove. Zakon nas namreč obvezuje, da krvni pritisk merimo v kPa (kilopaskalih). In ker so tudi na merilcih krvnega pritiska pogosto le nove enote, si zapomnite: 1 kPa = 7,5 mmHg.

Številni notranji in zunanjni dejavniki vplivajo na srce in žile ter povzročajo nihanje krvnega pritiska. Praktično je krvni pritisk od trenutka do trenutka različen. O tem so ljudje na splošno slabno poučeni in se zato mnogi začudijo, ko jim zdravnik ugotovi vedno drugačen krvni pritisk. Res pa je tudi, da so nihanja pri zdravih ljudeh prav majhna.

Najprimernejši krvni pritisk

Še pred dobrimi dvajsetimi leti je vladala domneva, po kateri naj bi bila zgornja vrednost krvnega pritiska toliko nad sto, kolikor je človek star. Bolnik star 70 let, naj bi tako imel zgornji pritisk 170. Raziskave zadnjih let pa so takšno gledanje ovrgle.

Danes večina strokovnjakov meni, da je zgornja meja normalnega krvnega pritiska pri 140/90 mmHg. Od teh vrednosti navzgor so škodljivi učinki visokega krvnega pritiska tem bolj izraženi, čim višji je pritisk. Za odraslega človeka srednjih let je najprimernejši krvni pritisk 120/80 mmHg.

Brez ko začne krvni pritisk rasti nad normalne vrednosti, narašča tudi napor srca. Srce mora delovati močneje, da iz svoje vratline iztisne dovolj krvi. Že pri porastu

nagradna križanka 20									
ZNAK ZA VOLUMEN	OMAZILO	HRVASKI DIRIGENT (ANTONIO)	JUZNO-AMERIŠKI NOJ	STAROJUDOVSKI KRALJ	AUTOR: JOZE UDIR	UŠESNI KAMENČEK	UTRIP ZILE	MAMILO	BLAGAJNA
NIZOZEMSKA REKA					OBLOK				
GLAVNO MESTO DRŽAVE MARYLAND (ZDA)					ULITA TISKARSKA CRIKA				
STENA					PACKAČ				
SLAP V G. SOŠKI DOLINI				STEPSKA LILJA					
				PLOHA					
DOLENSKI LIST	PODOBA	RAZKUŽILO	OKRAJSANO OKRAJ-SAVA	PISARNIŠKI URADNIK			ADMINI-STRACIJA	ATENINO SVETIŠTE	MANJŠA PRASKA
RASTLINA VZPENJALA-KA			Hrib pri BEGRADU	ZMRZNJ. ROSA			EGIPCAN. STVARNIK SVETA		
LJ			GL. MESTO NORVEŠKE				PLEVEL		
			NALEZLI BOLEZEN						
REDKEJŠE ŽENSKO IME			KAČA VELIKANKA	ZIMSKO PREVOZNO SREDSTVO					
BELJAKOVINSKA SESTAVINA KOSTI			ALBAN BERG	MURSKA SOBOTA					
DRŽAVA V ZDA				GIPS					
				HLEV					

zanimivosti iz sveta

Vse več posilstev

Najnovejši statistični podatki o posilstvih v Združenih državah Amerike so tako grozljivi, da se poslej matere boje za hčere in hčere za mater. Po podatkih posebne raziskave, ki jo je naročila ameriška zvezna vlada, javnosti pa je rezultate pred kratkim predstavilo Nacionalno središče za žrtve, je bilo leta 1990 v Združenih državah Amerike posiljenih 630.000 odraslih žensk. To je petkrat več, kot je za to leto poročalo ameriško pravosodno ministrstvo. Od kod taka razlika?

Ministrstvo je razpolagalo s podatki o prijavljenih spolnih napadih, raziskava pa je temeljila na statističnem izračunu po vzorcu 4000 žensk. Izkazalo se je, da je posilstev dejansko veliko več, kot pa jih prijavijo in jih nato sodno obravnavajo. Kot kaže študija, je prijavljenih samo 16 odst. vseh posilstev. Presenetljiv je podatek, da je bilo kar 12 milijonov ameriških žensk vsaj enkrat v svojem življenju posiljenih. Prav šokanten pa je podatek, da je bilo v času posilstva 61 odst. vseh žrtev mlajših od 18 let, tri od desetih posiljenih žensk pa so bile v času posilstva celo mlajše od 11 let. Presenetljiv je tudi podatek, da 80 odstotkov žrtev pozna posiljevalca, a se kljub temu ne odloči za prijavo. Več kot polovica žrtev je izjavilo, da bi posilstvo prijavile, če ne bi bil postopek ugotavljanja posilstva tako mučen in če bi ob tem lahko ostale anonimne.

Posledica: okvarjeno srce in stene žil

Bolnikova zmožnost za fizično delo močno upade, kar se kaže s hitrim utripanjem srca, z nerednimi utripi in težkim dihanjem, že pri majhnih fizičnih obremenitvah. Bolnik potrebuje pri ležanju visoko vzglavje, sredi nočnega spanja ima napade težkega dihanja. Po vsem telesu, zlasti pa po nogah, se mu pojavi otekline. Bolezen nezadržano napreduje in srce slednjič odpove. Razen srčne mišice pa visok krvni pritisk okvari tudi stene žil odvodnic (arterij) po vsem telesu. Še zlasti so ogrožene žile srca, možganov in ledvic. Žile prično apneti in trditi mnogo prezgodaj. Njihova notranja površina postane hrapava in svetlina se zoži. Tem spremembah pravimo ateroskleroz. Zaradi tega prizadeti organi dobivajo vedno manj krvi, pešajo in končno odpovedo.

Z razvojem ateroskleroze se v žilah kaj radi pojavljajo krvni stridki, ki lahko zamašijo žile in onemogočijo pretok krvi. Če seto zgodi v srcu, pravimo temu "infarkt", v možgani pa "kap".

Znamenja, ki opozarjajo na hipertenzijo, se pojavijo navadno šele potem, ko bolezni obstaja že več let. Očitno je naše počutje, naše zdravje in naše življenje odvisno prav od zdravja žil. Zato se zdravstveni delavci trudimo, da vsem bolnikom znižamo krvni pritisk na normalno vrednost. Vse bolnike, ki smo jim večkrat izmerili krvni pritisk 160/95 mmHg in več, uvrščamo med hipertonike. mr.sc.dr. TATJANA GAZVODA

Plastika iz rastlin

Da se je plastika tako zelo uveljavila v embalaži in na številnih drugih področjih, gre zahvala predvsem njeni trajnosti in poceni proizvodnji. Žal pa je njena trajnost hkrati tudi njena najslabša plat, če jo pogledamo z ekološkega stališča. Plastika, ki jo poceni proizvajajo iz naftne, je v naravi praktično nerazgradljiva, leta in leta ne razpadne ter predstavlja zaradi tega resen ekološki problem. Strokovnjaki so najprej iskali drugačno plastiko, tako, ki bi se na odlagališčih razgradila. Potrebovali so več kot desetletje, da so razvili biološko

ragradljive polimere, primerne za nadostilo sedanji plastiki, vendar se je izkazalo, da je proizvodnja te razgradljive plastike desetkrat dražja kot proizvodnja sedanje. In iskanja so krenila po drugih poteh.

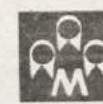
Pred kratkim so raziskovalci z državne univerze Michigan in z univerze James Madison v Harrisonburgu spročili razveseljivo novico, da so našli način, kako izdelati biološko razgradljivo plastiko iz poceni svilovine - iz zelenih rastlin. Odkrili so skupino bakterij, ki pri zelenih rastlinah spreminjajo sladkor v molekule plastike polihidroksibutirat in to isto snov po potrebi tudi razgradijo. Gen iz teh bakterij so cepili na goričico, ki je nato proizvedla ob običajni uporabi sončne energije in ogljikovega dvokisja večje količine plastične. Proses je žal zavrl nadaljnjo rast goričice. Znanstveniki upajajo, da bodo uspeli odpraviti to pomanjkljivost in bodo zeleni proizvajalci razgradljive plastike uspešno zmogli opraviti svoje koristno delo.

Iz začetkov časa in vesolja

Astronomie in astrofizike je pred kratkim močno razburila novica, da je Nasin raziskovalni satelit Explorer odkril to, kar so znanstveniki iskali že dobrih trideset let - najstarejšo svetlobno valovanje v našem vesolju.

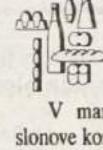
Po teoriji o velikem poku, ki so jo znanstveniki sprejeli kot najbolj primerno in veljavno sredи šestdesetih let, naj bi vesolje nastalo ob gigantski eksploziji in se odtlej širilo v praznino. Ob samem rojstvu naj bi bilo vesolje po kakih 300.000 letih, kar je resnično strašansko majhen drobec časa v primerjavi s 15 milijardami, kolikor je po prepričanju znanstvenikov zdaj star, neenakomerne gostote. A ko so iskali najstarejše ostanke velike eksplozije, niso nikjer našli svetlobnega valovanja z različno temperaturo, kar bi potrejalo, da je svetloba iz časov rojstva vesolja. Satelit pa je odkril takšno svetlobno valovanje. Razlika v temperaturi je vsega za 30 milijonink stopinje, vendar je to dovolj. Teorija o velikem poku je dobila novo potrdilo.

K praktični KRIŽ A Ž

Odvečne dlake

V skoraj že poletno topnih dneh postajajo odveč nogavice in dolgi rokavi pa tudi sezona kopalk se že približuje, zato postaja spet aktualen problem (čezmerne) poraščenosti. Ženske, ki ne bi imela vsaj nekaj odvečnih dlak, ki bi se jih rada znebila, skoraj ni. Maloštevilne dlake lahko pobelim in manj opazne bodo manj motec. Lahko se jih znebimo z depilacijo, kar pomeni odstranitev dlak s površine kože. To lahko storimo z britvico, električno pinceto ali depilacijskimi kremami. V nasprotju s splošnim prepričanjem strokovnjaki zagotavljajo, da britje ne okrepi dlak niti ne pospešuje njihove rasti. Depilacijske kreme dlake omehčajo, tako da jih zlahka odstranimo. Posamezni dlak se lahko znebimo s puljenjem ali z voskom. Toplega in tekočega nanesemo na kožo, kjer nočemo dlak; ko se strdi, ga odstranimo z dlakami vred. Trajno lahko dlake odstrani le strokovnjak z elektrodepilacijo.

O slonovi kosti

V marsikaterem domu imate izdelke iz slonove kosti, predvsem nakit, pa ne veste, kako jih hraniti in vzdrževati. Če hočete, da slonova kost ne porumeni, jo imejte na svetlobi. Vsaka slonova kost sčasoma porumeni, toda v temi še hitrej. Predmete iz slonove kosti shranite v brezklinsko tkanino, nikakor pa ne v navadno vato, ker vpija vlago, ki slonovino lahko poškoduje. Slonovine ne smete čistiti z vodo, ker jo vpija, se napne in lahko poči. Sicer pa porumeno slonovino obelite z drgnjenjem s cunjo, namečeno v 20-odst. vodikov peroksid. Umazano slonovino ocistite z vato, namečeno v mešanico kakega belila in gorilnega špirita. Za stari slonovino pa je najbolje, da jo očisti strokovnjak, saj sami lahko poškodujete patno.

Telečji zvitki z jajci

Telečji zvitki so paša za oči in usta. Štiri tanke teleče zrezke oplaknemo, popivamo do suhega, po potrebi potolčemo in začinimo s soljo in prom. Na vsakega damo po eno rezino mesnatne slanine in po eno kuhanou in olupljeno jajce. Zavojemo vsak zrezek od ožrega konca in ga spnemo z bodalcem ali zašljemo. V ponvi razgranjemo 4 dag maščobe in v njej z vse strani dobro prepečemo mesne zvitke. Zatem olupimo še eno čebulo, jo dobro sesekljamo in potresemo k mesu, da se skupaj prazita. Postopoma zalivamo z 1/8 litra juhe iz kocke, zvitke od časa do časa obrnemo in kuhamo 20 minut. Iz pečenih zvitkov poberemo nabodalca ali sukanec in jih postavimo na toplo. Sok, ki ostane po pečenju, prelačimo skozi sito, zalijemo z 1/8 litra juhe, zgostimo z moko in kislo smetano, omako dosolimo in popopramo in v njej še 5 minut segrevamo zvitke. Ponudimo lahko s temenimi, kruhom ali krompirjem in solato.

Sajenje paprike

Med najpomembnejšimi plodovkami je prav verjetno paprika. Žal se marsikateri vrtičkar pritožuje, da mu dobro ne uspeva, a ne ve, kaj je temu vzrok. Paprika namreč potrebuje rahla aprena tla. Kisih tla ne pre

ROČNA GASILNA BRIZGALNA - Stare ročne brizgalne so pri gašenju ognja prepustile svoje mesto novim, močnejšim, motornim brizgalnam. Prevzele pa sodrugo naloge; predstavljajo se zvedavim obiskovalcem v Slovenskem gasilskem muzeju v Metliku. Brizgalnice, s kakršnimi so se ukvarjali stari Grki in Rimljani, niso bile primerne za gašenje večjih požarov. Ročne brizgalne, ki so jih sredi 15. stol. izdelali v Nemčiji, so prinesle več upanja za uspešnejši boj z ognjem, vendar so zares učinkovite začeli izdelovati šele sredi 19. stoletja. Ročna gasilna brizgalna iz Metlike z letnico 1908 je izdelek češke tovarne R. A. Smekal. Sestavljena je iz železne kadi in podvozja. Železna kad in zaboječ za orodje se lahko snameta z voza. V kadi sta medeninasta sesalna cilindra in bakrena tlačna komora, v stenah pa priključka za sesalno in tlačno cev. Na sprednjem delu podvozja je pritrjeno železno navijalo za cevi. (Pripravila: kustodinja Slovenskega gasilskega muzeja Marjetka Balkovec)

In Trdinovih zapiskov

Burkasti Podgorci — Podgorci so šegavi in burkasti kaj pogostoma ali tako, da se delajo preproste bedake, kakor da se strinjata konca: brezumnost in duhovitost. Kdor jih ne pozna, jih res kaj lahko ima za trčene: komur so znani, meni se rad z njimi, ker ve, da bo slišal gotovo kako slano, godčevsko ali pa kakšno smešno ribniciado.

Radi ovajajo — Dolenjci se kaj radi ovajajo. Precej se izve, če toči kdo nezadacano vino. Razum zavisti tudi blebetavost krčmarjeva priponaga. Če se med hribovci kaka žival zakolje, ne bi se lahko razdelo dacerjam, včas res ostane skrito po več let. Ali kadar se znanci kaj spro, brž gredo ovadit in se veseli, da bo nasprotnik kaznovan.

Dolenjska površnost občutkov — Domoljubje se vname v mladem srcu in gori živo nekaj let ali mesecev, potem sčasoma ugase. Človek ne postane ravno sovražnik narodu ali niti ne zagovarja več njegovih zahiev, čeravno priznava, da so pravične. Ta žalostna metamorfoza se naredi navadno že v mladosti, dostikrat še pred ženitivjo.

Koristolovci — Dokler človeka rabi, Dolenjec ponaša se proti njemu strašno prijazno in prilizavo. Ko ga več ne potrebuje, ga često niti ne pogleda in ne pozna, marveč še obrekuje. To je tudi, dokler kdo mu kaj več ne posodi, ko ima novce v žepu, si misli, zdaj ne bo tako kmalu se od tega kaj doblo, naj me piše v uho - in začne ga opravljati, če ga za obresti nažene, pa ga začne sovražiti, da bog pomozi.

Dogajanje je dosti bolj zanimivo kot reliji in hieroglifi. Ročka položi v pločevinko pest bonbonov in vrvica švine nazaj. Toda kakšno razočaranje! Namrgodeni obrazki, nasmehi spremenjeni v užaljene šobice. Se tuji norčejo, ko so poslali samo bonbone? Kaj naj z njimi?! Živiljenje je težko in tudi za preživetje otrok je potreben denar, bakšiš,

V okolici Horusovega templja v Edfuju leži na peščenih tleh na tisoče in tisoče fragmentov keramike. Ustaja in ročaji amfor so pomešani s črepnjami poslikanih glinenih skodelic in vrčkov ter z nedoločljivimi odlomki črnih in rdečih posod. Poberš črepnjo, toda ona naprej je večja in tista na desni lepša in tam na levi je celo ustje amfore in tam ročaj, tam podstavek in, glej, odlomek iz rimske terre sigilate! Roke mrzlično nabirajo črepnje, pod nogami se udirajo v pesek tiste manj zanimive, žepi so vedno bolj polni in vedno težji. Le še en košček, sedaj pa res samo še enega in ta je čisto zares zadnj!

Na stotine kilogramov črepnj keramike iz različnih tisočletij, ki so šla preko tempeljskega areala. Le koga zanimajo? Dežela je polna starin, velikih granitnih kipov, sijajnih zakladov iz faraonskih grobov, odličnih, povsem ohranjenih posod, in le kaj bo keramika, iz katere se ne dajo sestaviti posamezne posode? Razmišljam, kako dragoceni so posamezni kosi keramike pri izkopavanju naših arheologov, koliko truda je vloženega v njihovo čiščenje, lepljenje in risanje. Marsikom se zdi to velika potrata časa in denarja. Toda to je del naše preteklosti, ki ni tako star niti tako pomembna za zgodovino sveta kot egiptanska, a je naša, samo naša in zato edinstvena. In ravno zaradi tega smo dolžni z vso skrbjo in pazljivostjo raziskovati prazgodovinska gradišča in gomile, antična naselja in njihove nekropole, srednjeveška mesta in njihovo arhitekturo, gradove

Šest srebrnih žličk

Tistega jutra sem neodločno obstala pred trgovino z napisom ANTIKA. Skozi umazana okenska stekla, ki so jih pravkar čistili, sem radovedno in s čudnem občutkom pogledala vanjo. Od nekdaj so me privlačili stari predmeti, ure in ure sem lahko strmela varje z nemočnim občutovanjem, da ne znajo govoriti. Kaj vse bi lahko povedali! Predmeti so ležali v izložbi vsevprek, pokrivali jih je prah. Toda jaz tokrat nisem prišla kupovat, v neizmerni stiski in pomanjkanju sem se s težkim srcem odločila, da prodam spomin na stare prijatelje svojih staršev - šest čudovitih izdelanih srebrnih žličk, primernih za popoldanski čaj. Sama sem jih zelo redko uporabljala.

Pravzaprav sem prišla do njih na nenavadnem način. Včasih sem se spraševala, če je sploh prav, da sem jih obdržala. Našla sem jih v kupu smeti, ko smo pomagali pri selitvi, skrbno zavite v rožnat svilen papir. Nič nisem pomisljala. Namesto da bi jih položila k drugim stvarem, sem jih, ko sem previdno pogledala, če me nihče ne opazuje, hitro spravila v svojo torbico. Že dolgo so me neizmerno privlačile in žal bi mi bilo, če bi se izgubile med kipi neuporabnih smeti.

Takrat nisem razmišljala, da mi bodo nekaj potrebne drugače kot lep okrasek k popoldanskemu čaju. Z demokracijo je prišla tudi revčina. Priplazila se je pologama in tihu ter nas iz meseca v mesec bolj tiščala k tlu. Pokojnina niso bile kos rastočim stroškom. Upala sem, da bom z denarjem od prodanih žličk psolidno prezivela vsaj en mesec.

Vstopila sem. Trgovina je bila še prazna. Prodajalko sem zmotila med njeno jutranjo kavico, zato me je z

Marija Nemanič:
Majski dan

Mesec maj je. V duhu hodim po potek trpljenja v dneve, ko smo bili skoraj že izbrisani z zemljevida. Trpeča krvava zarja vstajenja nas je hrabila in nas pojila z upanjem, medtem ko so granate rile polja, sekale drevesa in mlado travo, med poljsko cveče pa so padala razsekana človeška telesa. Ožgane veje, očrneli zidovi - obtožba nasilja. Med vojno sem izgubila brata Tineta, komaj sedemnajst let starega...

Lepega majskega dne pa je zasijal mir.

rahlim očitanjem v glasu vprašala, kaj želim. Po moji skromni oblike in še bolj skromni, že cetoči nakupovalni vrečki je spoznala, da si ne more obetati dobička.

S tresoč roko sem izvlekl skrbno očiščene žličke ter jih dala na pulz. "Upam, da odkupujete tudi srebrne stvari."

"Seveda, le pokažite," me je prodajalka ohrabrla. Vzela jih je v bele, nezne roke z dolgimi, rdeči lakiranimi nohti. Nehote sem svoje od dela zgarane roke vtaknila v žep.

"Samo hip," je že prijaznejše rekla, "pogledali bomo, kakšna je kvaliteta, ter jih ocenili." Nato je dodala: "Denarja ne boste prejeli takoj. Ko bomo žličke prodali in odobili provizijo, boste prejeli plačilo. Vam je prav?"

Odkrito rečeno, mi ni bilo prav. Denar sem potrebovala in želela dobiti takoj. Kljub temu sem samo pričimala.

Odšla je za zaveso. Dolgo je ni bilo nazaj. Skozi razporek sem lahko videla, da se pogovarja s starejšim moškim. Včasih sta pogledala v mojo smer, si nekaj tisoč dopovedovala, nazadnje pa je moški izročil žličke prodajalki in zmajal z glavo.

Prodajalka se je vrnila. "Žal mi je," je rekla z očitnim sočutjem v glasu, "toda žličke niso srebrne. Zmotil me je žig na njih, zato sem jih sploh dala v ocenitev. Bolje, da jih obdržite doma. Morda bi lahko tudi take, kakršne so, prodali, vendar bi dobili tako malo, da se v resnici ne izplača. So pa res lepo izdelane."

Nič nisem rekla. Zlice niso bile pridobljene na pošten način, zato tudi niso nič vredne. Pobrala se jih, zavila v svilen rožnat papir ter z utrujenimi koraki zapustila prodajalno.

míru

Menila so leta. Upali smo, da se minula kalvarija nikoli ne bo ponovila. Ampak se je, in to med ljudmi, ki so se prej skupno borili proti tujcu in zatiralcu.

Kaj pa mi? Ali smo po spravi kaj bolj složni? Ne pustite blatiti poštenih mož iz vrst partizanov! Nasilje je bilo na obeh straneh, na eni in na drugi strani so bili med dobrimi tudi zli možje in sadisti. Zdaj si mečejo eni in drugi polena pod noge...

Kdaj bo spet zasijal majski dan mir?

Vojna in vojaška zgodovina Slovencev

vendar je pomen knjige vseeno velik, saj je pionirska delo, zapoljuje praznino in budi naš zgodovinski spomin na pomembnem, a zelo zanemarjenem področju ter tako pomaga graditi slovensko nacionalno samozavest. K perusu pa bo najbrž poklicala tudi druge strokovnjake.

M. MARKELJ

Občutja tihih ur

Ko izgubiš vse in ostaneš sam, sam tudi s stisko in bolečino, je bil list papirja dostikrat edini, ki ti je pripravljen "prisluhni" in mu lahko zaupaš. Tisto, kar se je nakopilo v tebi, kar te pekli in skeli v srcu in misli, mora na dan, na papir. Mora v besede, izpoved, šele potem ti odleže. Včasih je izpoved preprost stavek, če pa ti je dana pesniška žilica, je to pesem.

Tudi Ivanki Glazer je nastalo največ pesmi iz takšnega vzgiba, iz osebne prizadetosti. Duša pesnice je pretanjeno občutljiva in ranljiva že z rahlim dotikom. Poezija, s katero se odziva na življenje, je iz krhkega tkiva, bralca nagovarja z utisnim glasom. Prisluhni ji je potreben v tihih zbranostih, kot glasbi, ki prihaja od daleč. Šele ko pride do nas, jo prepoznamo kot nekaj, kar nam je bližu. Govori o občutjih tihih ur, ko smo potopljeni vase - ko se odpirajo tudi naše nezaceljene rane.

Takšno pesnico in takšno poezijo spoznamo iz zbirke Kratko poletje, ki je nedavno izšla v samozaložbi, a iz izdatno pomočjo sponzorjev, od ljubljanskega Instituta Jožef Stefan do ptujske Perutnine. Poezija Ivanke Glazer govori o usodi človeka, ki nosi v sebi obetajočo podobo sveta, življenja, ki bo prišlo in izpolnilo svetla pričakovanja. A nič se noče izpolniti, upanja se sproti razbijajo ob granitnih skalah stvarnosti in čedajo bolj gloda občutek poraženosti in onemogočnosti. Razočaranje in obup pa vendarle nista dokončna - skoz njuno temno mrežo se tu in tam še svetlajo režice upanja.

Morda bo kdaj v zbirki Krotko poletje pogrešal izpiljenost in kultivanost verzov, kdo drug kaj drugega. A četudi v teh pesmisih so sibka mesta, ta ne zmanjšujejo največje vrednosti poezije Ivanke Glazer: iskrenosti, neposrednosti in doživetosti, ki ji verjamemo.

I. ZORAN

Marija Pezdirc:

V DEŽELI TISOČLETNE KULTURE

in cerkvica na gričih. Samo naša dediščina bo predstavila svetu nas in našo identiteto!

Templji niso opuščeni

Na ulici stojnice, polne pisane robe. Sončni žarki se lovijo v srebrnih in zlatih bleščicah, s katerimi so radodarno obšite oblike močnih barv. Njihov blesk je tako močan, da jemlje vid, žive intenzivne barve tako močne, da jemljejo dih. Simfonija barv, svetlobe in kiča.

Na ozkem križišču koplige ogromen stroj, ki ga vidi v gradbiščih naših avtocest, jamo za kanal. Vsakodnevni promet se je zato spremenil v kaos. Med seboj so v divjem plesu pomešani turisti, ki jih taksiji — kočije vozijo na ogled templja, domači nestrpno upajoči avtomobilisti, težko naloženi vozovi, ki počasi rinejo naprej. Domačini in turisti se umikajo izpod avtomobilskih gum in konjskih kopit. Hrumenje stroja, hupanje avtomobilov, kričanje kočijažev, prestrašeno vzklikanje njihovih potnikov — pisan in glasen svet ozkega uličnega grla.

Na robu gneče v senci košatega drevesa potujejo kovači mirno menjata podkve pohlevnemu konjičku. Hrup in vrvenje ne motita važnega opravila. Par fanatičev tisoč opazuje kovača, ki kladivo, klešče, žebanje in podkve prenaša kar v plastični vrečki. Konjič je zbosil in potrebuje novo podkve. Kovač pobrska po vrečki, izvleče podkve. Ta je malo prevelika, druga malo premajhna, tretja nekako prav. Spretno zabije dolge, ročno kovane žebanje v kopito, odščipne pre-

dolge konice in jih ukrivi. Konjič odganja muhe, njegov gospodar sedi na vozu in preganja dolgčas. Kovač urno zabija in krvi žebanje. Fantiči se naveličajo ogledovanja. Konjič je premiren in kovač pretih, zato je veliki hrumeči stroj v križišču veliko bolj zanimiv.

Eden najbolj slikovitih staroegipčanskih templjev je svetišče v Kom Ombu, posvečeno kar dvema bogovoma, Sebeku in Horusu. Staro nasledje je stalno v križišču poti, ki so vodila iz zlatih rudnikov Vzhodne puščave in karavanske poti iz Nubije. V času Ptomejcev so tu urili afriške slone, ki so jih uspešno uporabljali na bojnih pohodih. In kar je še posebej pomembno, tukaj oblikuje Nil vrsto peščin, ki so bile priljubljeno zbirališče krokodilov. Krokodili pa so bili v starem Egiptu svete živali, posvečene bogu Sebeku.

Na Nilovih peščinah se že dolga stoletja ne sončijo več krokodili. Ogledujemo si jih lahko v živalskih vrtovih, kjer razkazujejo ostre čeljusti, mumificirani pa so razstavljeni v egiptanskih oddelkih številnih muzejev po vsem svetu. Mogočen in pomemben tempelj, kamor so se zgrinjali romarji iz vse dežele, je propadel, zasul ga je peseck. V prejšnjem stoletju so arheologi izkopali in prezentirali njegove razvaline, ki predstavljajo še danes veličasten torzo staroegipčanske arhitekture.

Jasno modro nebo se boči nad razvalinami, oplenki sončni žarki lijejo razkošje svetlobe, hladen veter zavija okoli obzidja in velikih stebrov ter pri-

naša glasove tamburina in ritmično melodijo leseni palčki. Imam prisluhe? Se v prastarem svetišču še odvijajo po večeni obredi? Hitim skozi senčne in osvetljene prostore svetišča, ne menim se za bogasto reliefov, ki krasijo stene niti za številne hieroglifi ob njih. Ritmični glasovi postajajo glasnejši, počasi se izoblikujejo v enostavno, ponavljajočo se melodijo. Na prostoru, kjer se stikata oba naosa, eden posvečen bogu Seketu, drugi Horusu, dvojna vrsta ljudi. Z leseni palčki udarajo ritem, ki ga dopoljuje srebrni žvenket tamburina. Dolgi svetli lasje deklet plapolajo v vetr, kavbojke, adidaske, puhevke, zagoreli obrazzi z modrimi očmi. Ne, to niso stari Egiptanci, belopolti tuji iz neznane dežele, so, ki na najsvetljšem kraju starega svetišča opravljajo svoj skrivenost obred. Posamezniki zborejo pogum in se spustijo v temen, nizek in ozek kanal, ki deli oba naosa. Po vseh štirih se je treba splaziti nekaj metrov in se nato na nasprotni strani dvign

Teden slovenskega športa

Sleherni dan med 7. in 13. septembrom letos bo bogat spored, v katerem bo imel glavno besedo ta ali oni šport

Ministrstvo za šolstvo in šport republike Slovenije je bilo pobudnik akcije, ki se te dni pospešeno udejanja. Gre za »Teden slovenskega športa«, katerega izvedba je zaupana ljubljanskemu podjetju Alistar, v akciji pa sodelujejo tudi športna in turistična zveza Slovenije.

Prav sleherni dan akcije bo pripravljena osrednja prireditve, ki naj bi bila v različnih krajih Slovenije. V začetku bo seveda na teh pririvitvah več gledalcev kot športnikov, na koncu, v nedeljo, naj bi bili športniki prvi vsi. Teden športa bo potekal med 7. in 13. septembrom, ponedeljek naj bi bil plavalni, splaval naj bi čim več Slovencev. Tudi torek po namenjen dogajanjem na vodi. Od veslaških, kajakaških, kanuističnih do jadranskih regat in surfanja. Sreda bo pomenila pričetek

množičnih športov, to so predvsem igre z žogo: nogomet, odbojka, rokomet. Četrtek bo dan za teniske, namiznoteniske in badmintonice turnirje, ki se bodo končali v soboto, medtem ko bo petek namenjen košarki. Vrhunec naj bi bile tekme najboljših slovenskih košarkarjev in tekmovanje v zabijanju ter metanju trojk. Sobotu pa prinesla atletska in kolesarska tekmovanja, medtem ko naj bi bila nedelja dan za najbolj množično športno aktivnost v slovenski zgodbini. Ta dan bo organizirana akcija z nazivom »Sto tisoč Slovencev nad tisoč metri«. Ali z drugimi besedami: Slovenci naj bi se tega dne povzeli v gore in na hribe, ki so višji od 1.000 metrov.

Za konec še podatek, da se je organizator akcije odločil, da bo dobitek od prireditve namenil za ustanovitev sklada za razvoj športa v Sloveniji.

Že v nedeljo pozdrav prvi ligi?

Zmaga ali vsaj točka v Kranju bi že pomenila, da je cilj Elana Studio D dosežen, poraz bi lahko veliko tega postavil na glavo — Studio D—Šmarje 5:0, Vodice—Avtobum 0:4

Prav mogoče je, da bodo lahko nogometni novomeščani Elana Studio D že po nedeljski tekmi v Kranju proti Triglavu nazdravili naslovu prvakov in vstopu v I. državno ligo. Radisci so nameči minuto nedeljo s 5:0 ugnali vrsto Branki iz Šmarje, v derbiju kola pa je v Ljubljani Triglav prenenetljivo premagal Ilirijo z 2:0. Štiri kola pred koncem prvenstva imajo Novomeščani štiri točke prednosti pred Triglavom, s katerim igrajo to nedeljo, in že nedosegljivih šest pred Ilirijo.

Tekma v Kranju bo vsekakor derbi sodenja dela prvenstva. Zmaga Novomeščanom že tri kola pred koncem prvenstva zagotavlja vstop v I. državno ligo. Resnici na ljubo povedano, bi tudi točka v tekmi proti Triglavu že pomenila, da je končni cilj bolj ali manj dosežen, medtem ko bi poraz veliko tega postavil na glavo. Na videz nedosegljiva prednost štirih točk bi se za pol zmanjšala. V Novo mesto prihaja nato izredno nevarna ekipa Ilirije in imenitna spomladanska bera sedemnajstih točk od osemnajstih možnih bi bila resno ogrožena. Sicer pa poglejmo, s kom igra na preostalih kolih Studio D in Triglav. Po medsebojnem občunu v Kranju igrajo Novomeščani dve tekmi doma, najprej z Ilirijo in nato z Brdi, v zadnjem kolu pa potujejo na Jesenice. Kranjčane

čaka v 24. kolu pot na Jesenice, nato igrajo doma s Slavijo SET in v zadnjem kolu z Vodicami v Šempasu. Teoretično je torej ob morebitni zmagi Triglava v nedeljo možen prav vsak razplet, upajmo, da bodo elanovci vse tovrstne morebitne dvome in špekulacije razčistili že v Kranju. Radisci računajo tudi na pomoč s tribun.

Sicer pa so Novomeščani v nedeljo pred prek tisoč gledalcev pokazali dopadljivo igro, za zmago pa se jim ni bilo potrebno naprezzati. Zadetke so dosegli Sen, ki je pokazal doseg najboljši igro v zelenem dresu, Gliha dva ter Vrhovec in Mohor iz enajstmetrovke. Za Novomeščane so igrali: Mohor, Jakša (Pavlin), Kolenc, Mesojedec, Petrovič, Kramar, A. Princ (Vrhovec), N. Princ (Juršič), Gliha, Sen, Bracovič.

Podobno učinkoviti so bili Kočevci, ki so v Šempasu s 4:0 premagali Vodice. Poročila govore o zelo dobrni igri avtobumarjev, ki so se tako odkupili za spodrsaj pred desetimi dnevi v Kočevju, mrežo gošteljev pa so zatresli Komočar, Struna, Rautar in Rajšek. Prav tve točki nogometnemu Avtobumu veliko pomenita v boju za eno od prvih petih mest, ki še zagotavljajo igranje v novoustanovljeni enotni II. državni ligi. Še zlasti, ker pretežkega dela Kočevci ne bi smeli imeti nič v nedeljo, ko igrajo doma z ekipo iz Bilj. Za Avtobum so v nedeljo igrali: Škodlar, Rautar, Potočnik, Malnar, Muhvič, Raj-

čak (Majorje), Jolič, Razboršek (Farič), Struna, Stojkovski, Komočar.

B. B.

NOVA »PETICA« — Streliči novomeščega Studio D so zadnje tedne izredno razpoloženi. Podobno je bilo tudi v nedeljo, ko so ekipi Branika iz Šmarje nasuli v mrežkar pet zadetkov, po enega so prispevali Sen, Vrhovec in Mohor (iz enajstmetrovke), dva pa Primoz Gliha. Priožnosti za gol je bilo še nekaj, ena je na posnetku, Bracovič (v skoku) je le za las izgubil dvoboje z gostujučim vratarjem. (Foto: B. B.)

Papež in Krka v velikem slogu

Zmagoslavje novomeških kolesarjev na dirki v Mariboru — Papež zmagal

MARIBOR — Sandi Papež je minulo soboto in nedeljo spominjal na kolešarja, ki je pred leti dobival najteže preizkušnje in med drugimi osvojil tudi naslov najboljšega kolesarja na Balkanu. Dvodnevna kolesarska prireditve v Mariboru, na kateri se je zbralo prek 100 tekmovalcev iz vseh najboljših slovenskih klubov, za nameček pa še nekaj gostov iz Avstrije in Hrvaške, je prinesla Sandiju dvojno zmagoslavje, KD Krki pa uspeh, kakršnega na domačih dirkah letos še ni dosegla.

V soboto je bil na sporednu kriterij, na katerem so Krki kolesarji napovedali imenito formo in bero prvih mest. Lovroko Kvika si je v članski preizkušnji prečiščljivo prikolesaril Sandi Papež, zmagoslavje Krke so dopolnili Ravbar na drugem, Štangelj na tretjem in Mervar na četrtjem mestu, petje pa bil Pagon (Sava), šesti pa Rovšek (Astra). Tudi v mladinski konkurenči je zmaga odsila v Novo mesto: slavil je Filip, drugi je bil Križner (Sava), tretji Felič (Sloga 1902) in četrти Murn (Krka). Preizkušnjo mlajših mladincev je dobil Klemencič (Rog), pri starejših pionirjih je zmagal Berce (Sava), krkaš Mace-

je je bil drugi, pri mlajših pionirjih pa je zmagal Ptujčan Žohar pred Gomščkom (Krka).

Prav vsi, ki v slovenskem kolesarstvu karkoli pomenijo, so bili tudi na startu nedeljske 117 kilometrov dolge cestne dirke. Zmagovalca je odločil ciljni sprint, v katerem je bil Sandi Papež boljši od Premužica (Rog), medtem ko je tretje mesto zasedel Turk (Krka), Ravbar pa je bil sedmi. Novomeščani so slavili tudi v preizkušnji sta-

rejših mladincev, dirko je dobil Uroš Murn, ki je v sprintu ugnal rogovca Hauptmana, medtem ko je osemnajst sekund za obema v cilj kot tretji privabil krkaš Branko Filip. Krkaši so bili v nedelju povsem blizu trojnega zmagoslavja, tretna zmaga jim je ušla le za las. Derganc je za vsega tri sekunde izgubil dvoboj z Ložem (HIT Casino) in se moral zadovoljiti z drugim mestom, medtem ko je bil njegov klubski kolega Gašperin četrti.

Sijajen mariborski nastop novomeške kolesarske vrste je najboljši odgovor tistim, ki se stavlajo in objavljajo nekaknje spiske slovenske reprezentance za nastop na olimpijskih igrah v Barceloni, na katerih doslej za krkaše ni bilo mesta. Očitno bo potrebno takšne sezname še krepljevati.

B. B.

Dve zmagi Podkrižnikove v Avstriji

Lep uspeh novomeških atletinj in atletov na mitingih v Lipnici in Beljaku

NOVO MESTO — Atletinje in atleti AK Novo mesto so se minuli vikend udeležili dveh močnih mednarodnih mitingov. V avstrijski Lipnici je Nataša Podkrižnik zmagalna v skoku v daljino s 585 centimetri, Irena Matkovič pa je bila tretja s 527 cm. V moški konkurenči je Igor Princ zmagal v metu diska s 54,22 m, medtem ko je bil v metu kopja Mitja Resnik z 58,06 m četrti.

Iz Lipnice so novomeški atleti odpovedali še v Beljak, kjer je Nataša Podkrižnik ponovila lipniški dosežek in zmagalna v skoku v daljino s 579 cm, Irena Matkovič pa je bila tokrat s 536 cm četrta. Rezultatoma na rob gre pripisati, da je skakalkam v prsi pihal močan veter.

APRILSKI TURNIR LAZIČU

SEVNICA — Na redjem hitropotem Šahovskem turnirju Šahovskega kluba Miljan Majcen iz Sevnice je med 14. tekmovalci osvojil prvo mesto Predrag Lazič z 11 točkami. Sledijo mu Franc Derstenšek (11 točk), vendar je dosegel slabši rezultat kot Lazič, Bojan Smrdel (10), Zvonko Mesojedec (9), Šiblja (9), Grilc (7) itd. Po letoskih štirih turnirjih je vrnsti red tak: 1. Mesojedec (65 točk), 2. Smrdel (56), 3. Derstenšek (54), 4. Lazič (53), 5. Šiblja (53) itd. Naslednji turnir bo 17. maja ob 9. uri v prostorih Šahovskega kluba v Sevnici.

J. B.

ROKOMETNA OPREME V POLFINALU POKALA

RIBNICA — Škoda, da se je v dvorani ribniškega športnega centra zbralo vsega nekaj deset gledalcev, ki pa so lahko uživali v kvalitetni in negotovi rokometni predstavi. Ta je odločala, katera od ekip, Oprema ali Burja Centrocoop, se bo uvrstila v polfinalne slovenskega rokometnega pokalnega tekmovanja. Ves prvi del in se dobro drugega je kazalo na zanesljivo zmago Kočevje, saj so vodile že s šestimi zadetki. Toda Koprčanke se niso predale, izid so izencale in celo povedle z 18:17, finiš je potem prinesel pravo drama. Rokometna Burje se za nameček kar petkrat zadele vratnico, to pa je tudi odločilo tekmo. Zaslужeno so se v polfinalne uvrstile Kočevke, skupaj z njimi pa še Olimpija, Mlinotest in Krim.

M.B.-J.

NA STARTU GORSKIKOLESAJRI IZ ŠTIRIH DRŽAV — Množično in kvalitetno je bilo soboto in nedeljsko tekmovanje z gorskimi kolesi, ki so ga na Gorjancih in na Otočcu pripravili novomeški kolesarski delavci skupaj s hotelom Grad Otočec in Radiom Glas Ljubljana. Posnetek je z nedeljske cross country preizkušnje na Otočcu, desno je Komac (član Uni Team), ki po razburljivem dvoboru dobil preizkušnjo rekreativcev. (Foto: B. B.)

Fabiu zmaga in nedeljski rekord

Prek 2.000 gledalcev uživalo v kasaških preizkušnjah

SENTJERNEJ — Kakih 2.000 tisoč ljubiteljev konjeniškega športa se je v nedeljo popoldne zbralo na otvoritveni prireditvi letošnje kasaške sezone na Šentjernejskem hipodromu. Priče so bili zanimivi in kvalitetni nastopom bližu osemdeset konj iz Slovenije in Hrvaške, s posebnim navdušenjem pa so pozdravili dve domači zmagi. Privoliza sta si ju bratranca Jože in Franc Antončič, prvi s Pelizonom in drugi s Fabiom. Fabio je z 1:21,8 dosegel tudi najboljši kilometrski čas dneva.

REZULTATI — 1. dirka »Vodnogospodarsko podjetje«, 1600 m, za dvoletne kasače: 1. Danica (Zvone Vidic, Brdo), 2. Edži Hanover (Martin Križmančič, Šentjernej), 3. Mačo (Milan Kukolj, Ljutomer); 2. dirka »Ikar«, 1.800 m, za triletne kasače: 1. Dolomiti (Ivan Kosec, Komenda), 2. Dalas (Jože Sagaj, Ljutomer), 3. Rekontra (Marko Galunder, Ljutomer), 5. Fin Key (Ivan Košak, Šentjernej); 3. dirka »IGM Štrešnik Dobruška vas«, 1.800 m, za triletne kasače: 1. Asteriks (Ivan Kosec, Komenda), 2. Lassa Red (Zvonko Oster, Ljubljana), 3.

ZMAGI NASPROTI — Prvo dirko nedeljske konjeniške prireditve na Šentjernejskem hipodromu, tekmo dvoletnih kasačev na 1.600 metrov dolgi progi, je dobila Danica na vajetih Zvoneta Vidice z Brda (na posnetku). Sicer pa sta bila med sedmimi zmagovalci tudi dva domača konja, Fabiu je pripadel celo najhitrejši čas dneva. (Foto: B. B.)

Princess (Tonček Slavič, Ljutomer); 4.

dirka »Bramac Dobruška vas«, 1.800 m, za tri- do dvanajstletne kasače: 1. Pelka II (Konrad Hoš, Ljubljana), 2. Romina (Rudi Govek, Šentjernej), 3. Letecija (Andrej Dokl, Maribor), 4. Pilka II (Jože Darovec, Šentjernej); 5. dirka »Krkova tovarna združil Novo mesto«, 1.800 m, za tri- do dvanajstletne kasače: 1. Pečlizona (Jože Antončič, Šentjernej), 2. Amazona MS (Jože Slavič, Ljutomer), 3. Žukov (Jože Hartman, Komenda); 6. dirka »Memorial Jureta Levčnika«, 1.800 m, tri- do dvanajstletne kasače: 1. Fabio (Franc Antončič, Šentjernej), 2. Perto (Ivan Kosec, Komenda), 3. Dekan (Franc Slabe, Ljubljana); 7. dirka »Ljubljanska banka«, 1.800 m, tri- do dvanajstletne kasače: 1. Paton B (Zvone Vidic, Brdo), 2. Amila MS (Jože Sagaj, Ljutomer), 3. Fina AS (Anton Slavič, Ljutomer).

M. G.-C.

GOSTINCI BODO BRCALI

LOŠKI POTOK — Tretji tradicionalni turnir gostinskih ekip v malem nogometu bo 30. 31. maja v Loškem Potoku. Pogoji za udeležbo je, da ekipa nastopa pod imenom gostinskega lokalja, udeležba pa je omejena na 32 ekipe. Prijave sprejemajo do 27. maja v gostilni Tomo Lavrič, ki je načrtovana zgodovinska turnirja, prijavna pa znaša 500 tolarjev. Število prijav je omejeno, če bo prosto še kakšno mesto, se bo moč prijaviti tudi v petek pred tekmovanjem. In še obvestilo: podoben turnir, le da za veterane do 45 let, bo v Šmarjeških Toplicah med 19. in 21. junijem.

SE OBETA SEVNIČANOM PRVA KOLAJNA

SEVNICA — Mlađi pionirji sevniškega karate kluba so v soboto, 16. maja, uspešno nastopili v Murski Soboti na kvalifikacijah za državno prvenstvo v katah, ki bo v začetku junija v Trbovljah. Denis Orač je s 6. mestom med 36 tekmcemi že zagotovil nastop v finalu. V ekipni konkurenči 15 slovenskih klubov se je v finale v Trbovljah uvrstilo prvih osem ekip. Mlađi pionirji Danilo Liseč, Marko Stopar in Denis Orač iz Sevnice so po prvem krogu celo vodili, na koncu pa pristali na še vedno več kot solidnem 4. mestu. Sevničani se nadejajo celo prve kolajne na državnem prvenstvu v tej konkurenči. Že to soboto imajo starejši pionirji kvalifikacijski nastop v Bohinjski Bistrici. Sevničani pričakujejo največ iz Iztoča Busarja, njihove barve pa bodo zastopali Dejan Uranc, Marko Stopar in Robert Gruberšek.

Še: Stavke je konec, dela pa še ni

Popravek k članku s tem naslovom (DL 14. maja)

V zadnjem številki Dolenskega lista (št. 20), ki je izšla 14. maja, je bil na naslovnici objavljen tekst »Stavke je konec, dela pa še ni«, v katerem je navedenih nekaj netočnosti oz. neresnic. To nas preseneča, saj smo tudi v vaše uredništvo (tako kot vsej) po izredni seji upravnega odbora Adrie Caravan, d.d., ki je bila v petek, 8. maja, poslali sporočilo za javnost, zato prosimo, da ga točno objavite.

Že v samem podnaslovu »Marjan Anžur ob vse funkcije v Adrii in IMV holdingu« je neresnica, saj je Marjan Anžur še vedno predsednik PO IMV holding, in ne Dušan Lavrič, kot navajate. Od funkcij, vezanih neposredno na Adria Caravan, d.d., pa je Marjan Anžur sam odstopil, ker mu je bilo onemogočeno izvesti načrtovanou finančno sankcijo AC d.d.

Novinarica je v svojem zapisu očitno zamešala sestanke stavkovnega odbora in sklepe le-teh ter sejo upravnega odbora AC, d.d., ki sta bili obe v petek, 8. maja. Ni res, da je bil za novega predsednika UO AC, d.d., imenovan Dušan Lavrič, saj seje skupščine AC, d.d., ki je edini kompetentni organ za imenovanje novih članov upravnega odbora AC, d.d., še nismo. Tudi »nova« sestava UO AC, d.d., ki jo novinarica navaja, je le predlog IS Ob Novo mesto, ki pa za to nima nobenih zakonskih osnov, saj je član UO lahko imenovan le od skupščine AC, d.d. IMV, Služba za stike z javnostjo

PREDSTAVILI NOV SLOVENSKI ROMAN

LITIJA — Pred kratkim so na gradu Bogenšperk, kjer je pred dobrimi 300 leti pisal svojo Slavo vojvodine Kranjske veliki polihistor J. V. Valvasor, predstavili roman Jožeta Sevjkaka Zeleni kres.

Delo — izdalo ga je ČZP Kmečki glas, izid pa je finančno omogočilo podjetje Marking iz Maribora — je predstavil urednik Andrej Blatnik, ki je na knjižni otvitek zapisal: »Prozni prvenec Jožeta Sevjkaka, rojenega 1942 na Klancu nad Vačami, prinaša dobrodošlo poprestitev slovenske književne ponudbe. Sevjkak se, kot klasični žanr, ki si ga izbira za svoje literarni hotenie, osredotoča na razvidno zgodbo, ki jo pripoveduje v berljivem, a zato nič manj poetičnem jeziku. Novi kašči učitelj postane tudi mentor gledališke skupine in se tako vživi v vaško življenje, k temu pa se pritake ljubezenska zgoda z nesrečnim iztekom. Zanimivost Sevjkakove pripovedi je med drugim tudi v tem, da je umeščena praktično v geografsko središče Slovenije.«

Zanimiv kulturni dogodek so z narodnimi in umetnimi pesmimi popestrili pevke ŽPZ Gabrovka, odlomke iz romana pa je predstavila gledališka igralka Majda Grbac.

S. SIMONČIČ

Hvala za poklon

Izdajatelji šolskih učbenikov me imajo za molitonarja. Za ta poklon se jim zahvaljujem iz dna srca, četudi vem, da se norčujejo iz mene. Kdor ima šoloobveznega otroka, bo priprilil moji ugotovitve, da so šolske knjige vsekakor predrage. Zalozbe navajajo cene zato, ker vedo, da starši knjige morajo kupiti, sicer otrok ne bo mogel hoditi v šolo, in če ne bo obiskoval hrama učenosti, bo ostal butec.

Že že primjerja cen knjig, ki so namenjene brezplačni osnovni šoli, in bukvami za zavaro priene rezultate. Nepredpisane knjige so veliko cenejše od obveznih.

Prebrisani preračunljiva nesramnost. Država Slovenija bi morala poskrbeti za poceni šolske knjige, ne pa da trop poslovnežev polni blagajne na račun staršev, ki imajo otroke v obvezni osnovni šoli. Da ne bi prišli starši na misel kupovati stare učbenike po zmernih cenah, so le-ti vsako leto novi, četudi ne gre za pretresljive novosti, ampak zgolj za lepotne popravke. Trgovina mora teči, denar mora krožiti, in to predvsem na račun že dodebla izmognih roditeljev. Zamisel, poti kateri naj bi solarji dobili potrebitno goro šolskih knjig v šolah, je utopia. Neumnost, kajti nihče ni pripravljen dati šolam tolarjev za kaj podobnega. Priviti je treba neposredno prizadete — starše. Naj se prično končno zavesti, da znanje ni zastonji, naj sprevidijo, da so otroci njihovo največje bogastvo!

T. GAŠPERIČ

Poslanci naj dajo svoj prispevek

Ustanavljanje mirovnega centra na Krki

Na vas naslavljam ta dopis kot eden izmed pobudnikov za ustanovitev mirovnega centra v vasi Krka. Moja želja, kakor sem prepri-

• PISMO IZ BELE HIŠE — Spoštovani gospod Bortnik, v imenu predsednika Busha se zahvaljujem za vaš prijazni dopis in vaš knjigo. Všeč mu je, da ste ga obvestili o vašem zbiranju odgovorov svetovnih liderjev o vaših prizadevanjih za mir. Predsednik ceni vaše prizadevanje vzpostaviti mir v celem svetu in vam pošilja najboljše želje za uspeh vašega mirovnega centra.

SHIRLEY M. GREEN posebni pomočnik predsednika Busha

čan, pa tudi želja vseh Slovencev je, da bi živeli v miru in urejeni državi. Vsaka država pa, v kateri lahko ljudje živijo mirno kakor tudi varno, potrebuje vlado, ki tem ljudem tako življenje zagotavlja.

Pozivam vas torej, gospodje poslanci, naj vam bo tako kot meni prvi interes mirno življenje ter eksistenco varnosti ljudi. Tega pa žal ni mogoče dosegiti z večinimi prekrajenjem v skupščinskih klopih, bojkotiranjem sej skupščine ter zavlačevanjem z izvolitvijo nove vlade.

Zavzemam se za mir, zato ustanavljam mirovni center. Želim ga ustanoviti v državi, ki bo vzor politične stabilnosti, če pa bo, je odvisno od vas, gospodje poslanci, predvsem od vas, ki bojkotirate zasedanje skupščine iz formalnih razlogov tudi takrat, ko naj se voli nova vlada, ki je vsem Slovencem nujno potrebna.

JOŽE BORŠNIK Krka 46 61301 Krka

Neumno je govoriti o levem udaru

Zakaj smo se socialdemokrati odločili sodelovati pri zamenjavi vlade

Ko se je Socialdemokratska stranka odločila, da bo sodelovala pri zamenjavi vlade g. Peterleta, in se je aktivno vključila v iskanje novega mandatarja, so se v javnosti nangajo usele številne kritike pa tudi pravi napadi v oblaki nizkih udarcev.

Najprej nekaj zgodovine za boljše razumevanje dogajanja. Znano je, da so razpoke v Demusu nastale že kakšno leto pred dokončno razpustitvijo v Dolskem. Šlo je za več spornih vprašanj oziroma različnih gledanj na reševanje nekaterih problemov med posameznimi strankami Demosa, za slabo koordinacijo delovanja znotraj vlade in za Peterletovе poskuse raznih kadrovskih rešitev v vladi brez posvetu s prizadetimi strankami.

Vse to in razne individualne nerodnosti je hromilo delo vlade in omogočilo blokado v skupščini, čeprav je imel Demos v tej večino. Ob takem stanju je prišlo 30 decembra 1991 v Dolskem do sporazuma o razpustu koalicije Demos. Sporazum so podpisale vse Demosove stranke in obenem sklenile, da bodo vlado g. Peterleta podpirale do

volitev, če bodo te do konca aprila 1992.

Naša stranka se je tega sporazuma držala in ni podprla kandidaturu mag. Voljca za novega mandatarja. Ko pa se je izkazalo, da v prvi polovici leta ne bo mogoče izpeljati volitev, ker ni bilo nitu osnovnega medstrankarskega soglasja o konceptu volilne zakonodaje, in so propadli vsi poskusi g. Peterleta, da razreši vladno koalicijo, smo se odločili, da aktivno posežemo v razreševanje nastale politične krize. Tako je prišlo najprej do naše podpore kandidaturi g. Bavčarja.

Ko je Bavčarjeva kandidatura prošla, je bilo treba sprejeti odločitev, kaj sedaj. Socialdemokratska stranka Slovenije je bila že pripravljena podprtati Peterletovo vlado, če bi prišlo med strankami do pismenega sporazuma o volitvah. Vendar je 17. aprila 1992 sporazum podpisalo le sedem strank, zavrnile pa so ga SKD, SKZ-LS in SDZ-SDS. Omenjenih sedem strank, podpisnic sporazuma, praktično nima dvetretjinske večine v skupščini, ki je po ustavi potrebnega za sprejetje volilne zakonodaje. Neuspeh pri dogovarjanju strank o volilni zakonodaji nas je dokončno pripravil k odločitvi, da podignite izvolitev dr. Drnovška za novega mandatarja.

Do sklepa o podprtji dr. Drnovška je v poslanski skupini SDSS prišlo po zelo

dolgi, izčrpni in mestoma burni razpravi. Nobeden od poslancev, ki smo sklep podprtli, se nad njim ni navduševal, vsi smo se namreč zavedali možnih negativnih posledic v različnih pasti take odločitve. Vendar smo se zavedali tudi obstoječega slabega gospodarskega in socialnega položaja v Sloveniji in tega, kaj se še lahko zgodi, če se bo blokada v vladi in skupščini nadaljevala.

Po našem mnenju je še v letnem letu najuno treba sprejeti nekaj zelo pomembnih zakonov. Začeti je treba s namenito banki in seveda sprejeti celotno volilno zakonodajo, ki bo zakonsko omogočila izvedbo volitev, za katere nas ustava obvezuje, da bodo opravljene najkasneje do 23. decembra letos.

Vsega tega ni mogoče opraviti, če je delo vlade ohromljeno in b. na vsakem zasedanju skupščine porabili ved kot polovico časa za nenehne razprave in glasovanje o nezaupnici vlade. Taki razlogi so socialdemokratsko poslansko skupino vodili do omenjene odločitve.

Neumno je govoriti o levem udaru,

ANDREJ MUREN
vodja poslanske skupine SDSS

IZBOLJŠALI OSKRBO Z VODO

OSILNICA — V prenovi je vodovod Bosljiva Loka-Mirtovič. Zdaj dokončujejo priključke. Dela izvaja Hidrograd s pomočjo KS Osilnica. V Bežigradu so bili ob sušnem vremenu dalj časa brez pitne vode. Zdaj opravlja popravila na zajetju, nakar bo oskrba z vodo boljša. V Žurgah pa vaščani skrbijo predvsem vsak zase tako, da si iz skupnega vodovoda polnijo svoje vodnjake. Tako ostaja glavni vodovod z zbiralknikom brez vode. Prav tako ostane brez vode tudi večina tistih, ki tankajo v svoje vodnjake, ki seveda skoraj vsi puščajo.

DELAVSKA STRANKA ČESTITA DR. DRNOVŠKU

Ob Vaši izvolitvi za predsednika vlad Republike Slovenije in ob izvolitvi podpredsednikov, ministrov in članov vlade Vam iskreno čestitamo. Želimo Vam uspešno delo pri vzpostavljanju ekonomskih, socialnih in političnih temeljev nove države v upanju, da bo vrla prisluhnula tudi zahtevam Delavske stranke kot izvenparlamentarnega socialnega gibanja delavcev pri vzpostavljanju socialne države in dostojnega življenja vseh prebivalcev Slovenije.

DELAVSKA STRANKA SLOVENIJE

MAKS FERME Krško

Nikakršen »poklicni pritožitelj«

Odgovor na sporno pisanje o meni in o mojem odnosu do policije v Krškem

Prijatelji so me obvestili o članku POKLICNI PRITOŽITELJ in še nekaterih drugih ter mi jih prebrali, ker sam tega zradi slepite ne morem. Presenečen nad vsebino članka in ugotovitvami, da kraljica policija sploh ne misli resno o izgnitju oz. kraji 12.500 DEM dne 19. 4. 1991, za kar sem dal prijavo in z ogledom na kraju samem dokazoval storilce. Žal je policija šla namerno v drugo smer in dala ovadbo za neznanega storilca ter s tem zapeljala zadevo na slepih tudi zaključila.

Glede pritožb, ki jih baje imajo ogromno, menim, da to niso pritožbe, ampak le različni zapiski policije ob intervencijah, katere sem zahteval s klici na pomoč in na katere so se zelo velikokrat policiji tudi odzvali. Policija ima dovolj podatkov in dokazov, saj je fotografična razbita vrata v mojo spalnico, kjer sem se največkrat zabarikadiral pred nasilno sostenovalko, saj so se posmehovali na mene. Žal je bila ena od tistih, ki je v tem primeru zasebno življenje prekrivalo, da je bila vredna za pritožitev. Če policija meni, da lahko zadevo velike tativne obesi na klin in predlagata zasebno tožbo slepemu človeku, potem je bolje, da se v to vrčo zaveže sama.

H krajcu samo še podatek, da sem bil širškrat prijavljen sodniku za prekrški

bom omenil samo primer, ko me je voznik avtomobila z vrvratno vožnjo zbil po pličniku; čakal sem 50 minut, da je prišla policija in mi je šofer, seveda pijač, vpritoč policije grozil z brcami. Policija je v dveh minutah končala z delom in me napotila k zdravniku. Šofer ni bil kaznovan, in odškodnina, ki je bila vredna za eno leta, je bila vredna za eno mesec.

Enkrat kazensko preganjano, pa nisem nikdar plačal, ker so bile prijave neobjektivne in neresnične, kazensko ovadbo pa je javni tožilec umaknil po petih minutah, ker je bila ovadba neresnična. Že bi lahko našteval, vendar menim, da je to dovolj, da se tudi kdaj drug zamisli nad delom policije. Vsekakor pa morajo biti njeni članki objektivni in resnični, ne pa sramotilni.

MATEVŽ NOVAK

VABILO ZA PROSLAVO NA BAZI 20

Na Bazi 20 bo v soboto, 23. maja, ob 11. uri proslava 50-letnice ustanovitve zaščitne enote vojno-političnega vodstva NOB Slovenije. Prisotni bodo tudi predstavniki ustanov, ki so podelitele domicil tej zaščitni enoti, predsedstvo R. Slovenije, občina Kočevje ter občina Ljubljana-Moste-Polje. Po proslavi bo tovarisko srečanje, na katero so vabljeni vsi pripadniki enote, njihovi svojci in simpatizerji NOB.

MO. OVNIK

NOVA KMETIJSKA TRGOVINA — V podhodu na Cesti komandanta Staneta v Novem mestu je Alojz Može odprl zasebno trgovino z bogato ponudbo in izbiro zaščitnih sredstev in orodja, semen, hrane in opreme za vse vrste malih živali. Ložje je kmetijski tehnik, zato ve, kako je potreben svetovati, in v takšni trgovini so stranke deležne še raznih nasvetov. Da so ti še bolj na strokovni ravni, je zaposlil še agronomko Silvo Lučić, vendar bo že v kratkem v tej trgovini za pultom še en trgovec. Može pa se bo bolj posvetil nabavi. (Foto: J. Pavlin)

Tg.

Predsednikoma Milanu Kučanu in dr. Tuđmanu

Javni poziv Kluba ljubiteljev Kolpe

Neurejeni odnosi na novonastali slovensko-hrvaški mejni rušijo desetletja dolgo sožitje ljudi na obeh straneh meje. Zato vas v imenu Kluba ljubiteljev Kolpe, ustanovljenega aprila letos v Beli krajini, pozivamo, da se čimprej sestanete. Predlagamo, da se skupaj z župani obmежnih občin sestanete v kakšnem kraju ob reki Kolpi.

Ena izmed temeljnih zahtev Kluba ljubiteljev Kolpe je, da se z meddržavnim sporazumom uredi svobodno gibanje, kopanje, čolnarjenje in taborjenje v celotnem mejnem toku reke Kolpe. Pred nami je poletnoturistična sezona in sprašujemo se, če bomo državljanji Slovenije lahko plavali in čolnarili le po polovice Kolpe. Ali bo enako veljalo za državljani Hrvaške? Zahtevamo, da se takšne norosti odpravijo z meddržavnimi sporazumi. Ostale zahteve so zapisane v peticiji (prilogi), ki smo jo razposlali na pristojne organe v obeh državah. V podporo zahtevam se je do sedaj v Klub ljubiteljev Kolpe včlanilo 1022 ljudi.

Vemo, da je na Hrvaškem vojna, toda ta nima večjega vpliva na življenje ob meji. Usodnejši in negativnejši vpliv imajo neuverjene malob

Komu koristi tako ocenjevanje vinske kapljice?

V Metliki so izločili, kar je Kmetijski inštitut priznal

Spomladanska vinska razstava v Metliki ima dolgo tradicijo. Za vinoigradnike belokranjskega območja je bolj kot sama razstava zanimivo ocenjevanje vin, ki ga opravi strokovna komisija kakšen mesec pred razstavo. K temu pa imam nekaj pripombe.

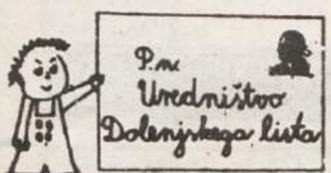
Že sam postopek pobiranja vzorcev v kletih vinogradnikov je vprašljiv. Poseljno moti, da lokalna komisija, ki vzorce pobira, steklenice zapira samo z navadnimi kronske zamaški brez vsakega pečata. Dve steklenici odnesne, eno pa pusti lastniku za morebitno poznejšo pritožbo. Ker nobena steklenica ni početana, nihče ne ve, kaj se dogaja s steklenicama, preden prideta do ocenjevalne komisije. Tretja pa je glede na nezapecatenost lastniku samo za okras ali naivno tolzoško.

Moja izkušnja je sledeča: Aprila letos sem za ocenjevanje v Metliki dal dve sorte, sauvignon in beli pinot. Za oba vzorca sem dobil enako oceno: Izločeno, vzrok — mlečni cik (dopis od 20. 4. 1992 — priloga). Ker oceni nisem verjel, sem dal vzorca iz istih sodov v oceno Kmetijskemu inštitutu v Ljubljani. Ocena za sauvignon: okus vinski, suh, poln, prijeten, 15,4 točke. Ocena za beli pinot: okus vinski, suh, sladkast, ustrezen, 15,2 točke. Obe sorte: sposobno za promet (odločbi št. 1511 in 1512 od 6. 5. 1992 — priloga).

Sprašujem: ali bomo na tak način spodbujali mlade vinogradnike, da bodo svoj denar, trud in čas vlagali v vzgojo kvalitetnih vin? Kaj praví k temu minister za kmetijstvo?

ALOJZ HOZNAR
Rucetna vas 8
p. Črnomelj

MLADI DOPISNIK

NAGRADNI IZLET

V četrtek, 7. maja, smo imeli nagradni izlet v Domžale na teniški turnir Slovenia Open 92. Ta izlet smo si prislužili pri zavarovalnici Triglav. V 8. b se nas je naveč zavarovalo pri zavarovalnici Triglav in k nam je prišlo pismo, da lahko odpotujemo na ta izlet. Z namim se je odpeljalo še 30 učencev iz Šmarješke osnovne šole. Imeli smo se izvrstno, vreme je bilo krasno, pa tudi s Šmarječani smo se lepo razumeli. Domov smo se odpeljali vsi dobre volje.

učenci OŠ Škočjan

OBČINSKO TEKMOVANJE IZ VESELE ŠOLE

V soboto, 9. maja, je bilo pri nas v OŠ Brezice občinsko tekmovanje iz Veselih šole. Začetek je bil o 9. uri. Tu so se zbrali poleg učencev tudi mentorji. Najprej je bil govor, nato pa so se učenci razvrstili od 4. do 8. razreda. Tekmovanje je bilo časovno omejeno na 40 minut. V tem času so učenci izpolnili teste, ki so zahtevali veliko koncentracije. Po napornem delu je sledila malica. Nato so počakali ustrevitve posameznih tekmovalcev. Tudi naša šola se je udeležila tekmovanja s tremi tekmovalci, ki so zastopali 8. razred. Bili so uspešni.

MARJETKA HODE in PETRA ŠULER
8. r., OŠ Globoko

JURE IN ROK ZELO USPEŠNA

Na tekmovanju v Radljah ob Dravi na Pilovem žuru sta Jure in Rok, učenca naše šole, dosegla lep uspeh, drugo mesto. Jure je na prvi strani šestnajste številke Pila! Ni mi bilo potrebno čakati ponedeljka, da bi mi Jure povedal, katero mesto je dosegel, ker mi je to prej povedala mamica. Novice je slišala po radiu. Jure in njegov brat Rok sta predstavila pesem Pilov rock n roll. Besedilo ranjajo je napisal stric Janko, uglasil pa jo je njun oče Silvester.

JOŽICA KOŽAR
5. r., OŠ Cerkle ob Krki

POSETNICE ZA CRAIGA

Prejeli smo pismo z vabilom, da se vključimo v mednarodno akcijo zbiranja posetnic za Craiga Sherholda, sedemletnega dečka, ki ima zadnji stadij raka ter zbir posetnice, ker si na ta način želi priti v Guinessovo knjigo rekordov. Posljite svoje posetnice na naslednji naslov: Craig Sherhold, 36 Shelby Road, Charshalton, Surry SN 1 SLD, England.

IGOR POGORELC
OŠ Struge

Slovo od ministrstva in stranke

Pismo slovenskim kmetom, strokovnjakom in vsem, ki čutijo s kmetijstvom

Dve leti je minilo, kar mi je Skupščina Slovenije na predlog gospoda Peterleta zaupala skrb za slovensko kmetijstvo in gozdarstvo. Ti dve leti sta bili v marsičem prelomni. Po mojem mnenju je bila v tem obdobju odločilna potreba po spremembah načina razmišljanja, ki bi se naj odrazilo tudi v dejanh. To velja za Slovencev in za vse dejavnosti.

Ves čas sem se po svojih močeh trudil, da bi vsi, ki delamo v kmetijstvu ali čutimo z njim, dojeli, da so spremembu nujne in da se jim ne moremo izogniti. S svojim ravnanjem, ukrepi in govorjenjem sem skušal vplivati na tak potek sprememb, da bi obdržali in morda celo povečali obseg kmetijske pridelave, socialno varnost kmetov in delavcev v kmetijstvu, sočasno pa postopoma izpeljali nujne sprememb, ki bi omogočile nov razvojni ciklus in pospešeno prilaganje našega kmetijstva evropskemu kmetijstvu. Pri svojih poseghih sem posebej pazil na to, da bi preprečili padec pridelave in se čim bolj izognili sporom.

Ni se čas za objektivno oceno poteka dogodkov v teh dveh letih. Imamo pa statistične podatke, ki govorijo, da smo lani v kmetijstvu uspeli obdržati fizični obseg kmetijske pridelave in da se je ce-

DOLENJSKI KAŽIPOTI
Če je Slovija samostojna država in Dolenjska njen del, menim, da bi bilo potrebno na vseh ljubljanskih križiščih kažipote, ki označujejo smer vožnje z imenom mesta Zagreb, nadomestiti s kažipoti za Novo mesto in Kočevje. Mislim, da bi bilo to prav, saj so tudi vse druge smeri označene z imeni slovenskih mest (Maribor, Kranj, Postojna).

MARKO POLENŠEK
Novo mesto

Stiska je velika

23. maja bo dan odprtih vrat Osnovne šole Mirana Jarca v Črnomlju

BODO NAMESTO ENE TRI CESTE?

OSILNICA — Na zadnji seji sveta KS Osilnika so se strinjali, naj bi zgradili ob Kolpi po slovenski strani svojo, slovensko cesto, vendar tako, da bi sedanje vaške in gospodne poti razširili na 3,5 m in asfaltirali. Niso nasprotivali, da tudi na hrvaški strani Kolpe in Čabaranke uredi Hrvatje podobno cesto, ki bi bila tudi primera le za manjšo vozila. Še vedno pa naj bi ostala glavna cesta sedanja, ki poteka izmenoma po slovenski in hrvaški strani, vendar bi morali asfaltirati še njen zadnji del od Kužlja do Mirtovičev, seveda pa bolje urediti tudi dele cest skozi naselja, kjer so zdaj ozke in uničene.

Pravzaprav stiska na šoli je velika, poleg tega prostori ne ustrezajo vsem zahtevam za izvajanje modernejšega pouka. Torej šola ne je premajhna, ampak tudi zastarela. Potrebovali bi še ustrezno televadnico, kuhinjo, večnamenski prostor itd. Šola bi morala razširiti, a že zdaj smo vkleščeni med ulice. Učenci storijo iz učilišča tako rekoč naravnost na cesto.

V letošnjem letu smo kot prednostno nalogu zapisali, da bodo učenci s pomočjo projektnih nalog spoznavali svoje okolje, običaje, obrit in se kaj. Naloge s skupnim naslovom ČRНОМЕЛЈ — НАШ КРАЈ bomo predstavili v telovadnicah šole. Med 9. in 10. uro bomo odprli vrata učilnic in vam predstavili naše delo. Osrednja predstava bo ob 10.15 na telovadnišču pri šoli, kjer bomo predstavili športno dejavnost na šoli. Dan bomo zaključili s tekmo med starši in učenci naše šole.

Kot vsaka šola tudi naša diha z učenci, učitelji in okoljem. Zato pričakujemo na dan odprtih vrat šole stare, predstavnike podjetij, ustanov, organizacij in vse, ki jih deli v šoli zanimata.

Vabimo torej vse, da nas 23. maja obiščete in se seznamite z delom OŠ Mirana Jarca Črnomelj.

TEREZIJA DRAGINC

Vsako jutro, ko se zbudim, zasišim čudovito petje ptic. Odpravim se v šolo. Ko se peljem s kolesom, moj pogled zaplava preko ozelenelih travnikov in gozdov. Pre cvetlice me razveseljujejo. Žadovoljna vstopim v šolo. Po nekaj urah zavoham strašen smrad. »Kaj tako smrd?« Na cesti pred gostilno stoji velika cisterna z gnojevkom. Kmetje so prisli s svojimi malimi cisternami, da so jih napolnili z gnojevkom. To so nato razvražali po travnikih. Do konca pouka smo vdihavali smrad. Konec sem čakal, da grem domov. Ravno tako je bilo naslednji dan. Zato je tovarisko policije, naj odstranijo smrdečo cisterno iz naselja. Gnojevko so predelali s kočevsko posestvo, ker tam tudi nismo več gnojiti. Ta dogodek me je zelo zanimal. Koliko ljudi uničuje naravo! Tudi ko stopim v gozd, marsiksi naletim na odpadke. Če bomo ljudje tako neodgovorno ravnali, nas bo narava kaznovala. Ljudje, nikar tako!

IGOR POGORELC
OŠ Struge

NovoLine

finančne, tehnične in poslovne storitve d.o.o., Novo mesto

Cesta komandanta Staneta 38, 68000 Novo mesto,
068 27 005, 068 27 007, 068 25-080, fax 068 25 082

NovoLine izobraževalni center

ORGANIZIRA ENODNEVNI SEMINAR

DAVČNE OLAJŠAVE IN KAKO JIH UPORABLJATI

Veljavna davčna zakonodaja je bistveno zmanjšala obseg olajšav, ugodnosti in drugih oprostitev, ki so bile uveljavljene v prejšnjem davčnem sistemu. Ravno zato pa je tržno naravnana in razvojno stimulativna.

Poznavanja vseh njenih elementov, še posebno možnosti olajšav v razvojno naravnanih podjetjih, ni nikoli dovolj.

Zato smo v okviru nastajajočega Izobraževalnega centra NovoLine pripravili intenziven enodnevni seminar, ki bo predstavljal tisti del davčne zakonodaje in njene uporabe, ki se nanaša na ugodnosti in olajšave, prikazal pa tudi druge vidike podjetniškega delovanja s področja obravnavanja davkov in dajatev.

Seminar bodo vodili strokovnjaki, ki neposredno delajo na področju izvajanja davčne zakonodaje, ter sodelavci podjetja NovoLine:

Seminar bo v TOREK, 26. 5. 1992, s pričetkom ob 8. uri v konferenčni dvorani Zavarovalnice TILIA, Cesta herojev 1, IV. nadstropje.

in

VZPODBUJEVALNO VODENJE

VODENJE IN ORGANIZACIJA DELA JE POGLAVITNI ELEMENT USPEHA SKUPINE ALI PODJETJA.

- ALI KOT ORGANIZATORJI IN NAJODGOVORNEJŠI DELAVCI NAŠEGA PODJETJA IN DELOVNE SKUPINE ZNAMO IZKORISTITI TUDI VSE ELEMENTE SVOJE OSEBNOSTI IN Z NJIMI MOTIVIRATI SODELAVCE,
- ALI SE OPIRAMO PREDVSEM NA SVOJO DELOVNO FUNKCIJO V PODJETJU, DA UVELJAVIMO SVOJO VOLO IN IDEJE,
- ALI SO NAŠE VEŠČINE VODENJA DOVOLJ RAZVITE

Na ta in še mnoga druga vprašanja nam bo odgovoril seminar, ki ga organiziramo za vse poslovodne in ostale vodilne delavce ter vodje projektnih skupin.

Cilji seminarja so:

- povečati osveščenost o glavnih elementih vodenja kot sredstva za motivacijo,
- razpravljati o različnih stilih vodenja, glede na posameznika (osebnost), kulturo, okolje in organizacijo,
- osvestiti in usposobiti udeležence v različnih možnostih pri lastnem prakticiranju veščin vodenja.

Seminar bo vodil priznan strokovnjak s področja sociologije in komunikacijskih ved, ki si je znanja in izkušenj dolgo vrsto let pridobil v mednarodnih organizacijah in visokih šolah, od Univerze v Manchestru, Kingston in Amsterdamu do Svetovne banke

mag. Igor PAVLIN

sodelavec Mednarodnega centra za podjetja v javni lasti držav v razvoju in vodja področja za usposabljanje managementa, podjetništvo in razvoj človeških potencialov

Seminar bo v ČETRTEK, 28. 5. 1992, s pričetkom ob 9. uri.

Kraj izvedbe seminarja bomo glede na število prijavljenih določili naknadno in vsem udeležencem pravočasno sporočili.

Vse informacije in prijave na telefon 068/25-081

Ana Špelić

Pred nekaj dneh smo prejeli žalostno sporočilo, da je pri Pančevu v Srbiji tovornjak do smrti povozil Vojislava Radanovića, dipl. inž. teh., ki je kot izreden strokovnjak skoraj celo desetletje delal v Tovarni zdravil Krka v Novem mestu. Tragična smrt ga je doletela med vožnjo s kolesom, povzročitelj pa je po nesreči pogbenil.

Inž. Radanović je bil rojen 30. januarja 1905 v Kikindi. Ob zlomu predvojne Jugoslavije so ga zajeli Nemci in je vso drugo svetovno vojno preživel kot vojni ujetnik v Nemčiji. Obvladal je 5 evropskih jezikov. Kot steklarški strokovnjak je deloval pri postavitvi steklarni v Pančevu, Skopju in Lipiku in delal tudi v institutih ter steklarni. Zaradi obsežnega znanja in izkušenj v steklarski proizvodnji je bil kot strokovnjak cenjen tudi v evropskem merilu.

V novomeški tovarni zdravil je delal od 16. septembra 1975 do upokojitve 31. decembra 1980, nato pa še nekaj let pogodbeno. Po naravi je bil izredno delav in prizaden in ni nikoli, kadar je bilo treba opraviti nalogu, gledal na uralo ali na praznik. V Krki je s svojo strokovnostjo prispeval dragocen delovni prispevek, še zlasti pri snovanju in postavljanju tovarne steklenih vlaken Novotrov.

Vse življenje si je, klub obilici dela, ki ga je opravljala, prizaden živeti zdravlo in deleževati življenje.

Kmetje so prisli s svojimi malimi cisternami, da so jih napolnili z gnojevkom. To so nato razvražali po travnikih. Do konca pouka smo vdihavali smrad. Konec sem čakal, da grem domov. Ravno tako je bilo naslednji dan. Zato je tovarisko policije, naj odstranijo smrdečo cisterno iz naselja. Gnojevko so predelali s kočevsko posestvo, ker tam tudi nismo več gnojiti. Ta dogodek me je zelo zanimal. Koliko ljudi uničuje naravo!

Tudi ko stopim v gozd, marsiksi naletim na odpadke. Če bomo ljudje tako neodgovorno ravnali, nas bo narava kaznovala. Ljudje, nikar tako!

JOŽE URH

PRVA JURČKA — Polona Jeraj iz Logaje v soboto

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 21. V.

SLOVENIJA 1

9.45 — 12.10 in 14.35 — 1.35 TELE-
TEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.10 PROGRAM ZA OTROKE
PEDENJŽEP
ŠTARE JAPONSKE PRAVLJICE
10.55 SOLSKA TV, ponovitev
12.00 POROČILA
15.00 NAPOVEDNIK
15.05 SPORNA SREDA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 DRUGAČNA SNEGULJČICA,
madžarski animirani film
18.40 EP VIDEO STRANI
18.45 NOVOSTI ZALOŽB: ODPRTA
KNJIGA
19.00 RISANKA
19.10 NAPOVEDNIK
19.15 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VРЕME, ŠPORT,
UTRIP
20.30 KRIŽKA
21.35 S. King: ZLATA LETA, amer. nadalj., 2/8
22.20 TV DNEVNIK 3, VРЕME,
ŠPORT
22.45 NAPOVEDNIK
22.50 SOVA:
22.50 MURPHY BROWN, 25.
epizoda amer. nadalj.
23.15 VIETNAM, avstralska nadalj., 9/10
0.00 NA BEGU, franc. film
1.20 NOĆNE URE, 10. epizoda
amer. varietetskoga programa
1.40 VIDEO STRANI

12.00 ZGODBE IZ ŠKOLKE
12.00 POROČILA
12.05 TOK, TOK, ponovitev
14.00 VIDEO STRANI
15.45 VIDEO STRANI
15.55 NAPOVEDNIK
16.00 TEDNIK, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 DRUGAČNA SNEGULJČICA,
madžarski animirani film
18.40 EP VIDEO STRANI
18.45 NOVOSTI ZALOŽB: ODPRTA
KNJIGA
19.00 RISANKA
19.10 NAPOVEDNIK
19.15 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VРЕME, ŠPORT,
UTRIP
20.30 KRIŽKA
21.35 S. King: ZLATA LETA, amer. nadalj., 2/8
22.20 TV DNEVNIK 3, VРЕME,
ŠPORT
22.45 NAPOVEDNIK
22.50 SOVA:
22.50 MURPHY BROWN, 25.
epizoda amer. nadalj.
23.15 VIETNAM, avstralska nadalj., 9/10
0.00 NA BEGU, franc. film
1.20 NOĆNE URE, 10. epizoda
amer. varietetskoga programa
1.40 VIDEO STRANI

TOREK, 26. V.

SLOVENIJA 1
8.30 — 12.10 in 14.40 — 0.45 TELE-
TEKST
8.45 VIDEO STRANI
8.55 PROGRAM ZA OTROKE
9.55 ŠOLSKA TV
11.00 SEDMA STEZA, ponovitev
11.30 PRISLUHNIMO TIŠINI, ponovitev
11.45 ANGLEŠINA V POSLOVNIH
STIKIH, ponovitev
12.00 POROČILA
14.55 VIDEO STRANI
15.05 NAPOVEDNIK
15.10 TA MRAČNI PREDMET PO-
ŽELENJA, ponovitev franc.-španskega filma
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PROGRAM ZA OTROKE
18.40 ALPE-DONAVA-JADRAN
19.10 RISANKA
19.17 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VРЕME, ŠPORT,
ŽARIŠČE
20.30 OSMI DAN
21.20 NOVOSTI ZALOŽB
21.35 GRAD NA SONCU, franc. nadalj., 5/6
22.25 DNEVNIK 3, VРЕME, ŠPORT
22.50 POSLOVNA BORZA
23.00 NAPOVEDNIK
23.10 SOVA:
23.10 ŽIVLJENJE PO HENRYJU, angl.
nadalj., 6/6
HOBOTNICA IV, italij. nadalj., 2/12
0.35 VIDEO STRANI

SREDA, 27. V.

SLOVENIJA 1
8.35 — 12.10 in 15.25 — 1.35 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 PROGRAM ZA OTROKE
9.45 GORENJSKI SLAVČEK, ponovitev opere
11.00 GRAD NA SONCU, ponovitev franc. nadalj., 5/6
11.50 POSLOVNA BORZA, ponovitev
12.00 POROČILA
15.50 NAPOVEDNIK
15.50 GALAKTIČNA ODISEJA, ponovitev japonske dok. serije, 7/9
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 KLUB KLOBUK
19.10 RISANKA
19.17 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VРЕME, ŠPORT,
ŽARIŠČE
20.30 FILM TEDNA
PAPIRNATA MASKA, angl. film
22.10 EPP
22.15 DNEVNIK 3, VРЕME, ŠPORT
22.40 KRONIKA, kanadska poljudnoznan. serija, 7/26
23.05 NAPOVEDNIK
23.10 SOVA:
23.10 NENADNI USPEHI, amer. nadalj., 2/19
HOBOTNICA IV, italij. nadalj., 3/12
0.25 VIDEO STRANI

NEDELJA, 24. V.

SLOVENIJA 1
8.55 — 13.20 in 14.10 — 0.35 TELE-
TEKST
9.10 VIDEO STRANI
9.20 PROGRAM ZA OTROKE, ponovitev:
ŽIV ŽAV
EBU DRAME ZA OTROKE:
ELIFINE SANJE
10.35 REPUBLIŠKA REVIJA ZAGORJE 92
11.05 KRONIKA, kanadska poljudnoznan. serija, 5/26, ponovitev
11.30 OBZORJA DUHA
12.00 POROČILA
12.10 KREMENČKOVI, ponovitev
12.40 BOŠ VIDEL, KAJ DELA DOLENJC, ponovitev 2. oddaje
13.10 VIDEO STRANI
14.25 ORKA - KIT UBLJALEC, ponovitev amer. filma
15.55 NAPOVEDNIK
16.00 JUNAK MED BARABAMI avstral. nadalj., 3/4
16.50 EP VIDEO STRANI
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 KRALJEVSKA POROKA, amer. film
18.40 MERNIK
18.55 RISANKA
19.13 NAPOVEDNIK
19.20 SLOVENSKI LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VРЕME, ŠPORT
19.55 ZRCALO TEDNA
20.30 Moravske Toplice: POMLADNI 3X3
21.50 EPP
21.55 OTOKI, novozelandska dok. oddaja, 1/2
22.45 DNEVNIK 3, VРЕME, ŠPORT
23.05 NAPOVEDNIK
23.15 SOVA:
23.15 AMERIŠKE VIDEO SMEŠNICE, 6. epizoda
VIETNAM, avstralska nadalj., 10/10
0.25 VIDEO STRANI

PETEK, 22. V.

SLOVENIJA 1

9.25 — 12.10 in 13.45 — 1.50 TELE-
TEKST
9.40 VIDEO STRANI
9.50 PROGRAM ZA OTROKE
ČIRA ČARA
JELENČEK
10.50 PO SLEDEH NAPREDKA, ponovitev
11.50 POSLOVNA BORZA, ponovitev
12.00 POROČILA
12.05 VIDEO STRANI
14.00 VIDEO STRANI
14.10 NAPOVEDNIK
14.15 UMETNIŠKI VEČER, ponovitev
16.20 GOSPODARSKA ODDAJA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 TOK TOK, kontaktna oddaja za mladostnike
19.10 RISANKA
19.20 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VРЕME, ŠPORT
19.55 FORUM
20.30 W. M. Thackeray: SEMENJ NI-
CEVOSTI, angl. nadalj., 2/8
21.30 OČI KRITIKE
21.40 SOVA:
22.20 DNEVNIK 3, VРЕME, ŠPORT
22.45 NAPOVEDNIK
22.50 SOVA:
22.50 PRI HUXTABLOVIH, 43.
epizoda amer. nadalj.
23.10 VIETNAM, avstral. nadalj., 8/10
0.00 OBMOČJE SOMRAKA, amer. film
1.40 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

15.40 Video strani — 15.50 Sova (pono-
vitve) — 18.00 Regionalni programi -
Maribor, Slovenska kronika — 19.00
Jazz in blues — 19.30 Dnevnik ZDF —
20.00 Koncert orkestra SF (prenos 1. de-
la) — 20.40 Slovenski magazin — 21.10
Umetniški eksperimentalni program: Studio
City — 22.10 Vide strani

SOBOTA, 23. V.

SLOVENIJA 1

7.45 — 14.10 in 15.30 — 1.50 TELE-
TEKST
8.00 VIDEO STRANI
8.10 IZBOR
8.10 ANGLEŠINA - FOLLOW
ME, 45. lekcija
8.30 RADOVEDNI TAČEK
8.50 LONČEK KUHAJ: SADNA
TORTA
9.05 KLUB KLOBUK

PONEDELJEK, 25. V.

SLOVENIJA 1
8.45 — 12.10 in 15.50 — 1.20 TELE-
TEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.10 PROGRAM ZA OTROKE
11.00 TV MERNIK, FORUM, UTRIP,
ZRCALO TEDNA, ponovitev

NAREJENEGA PA NIČ

OSILNICA, FARA — Odgovorni predstavniki Televizije Ljubljana, izvršnega sveta občine Kočevje in svetov KS Osilnica in Kostel so se že pred meseci dogovorili, da bo do aprila letos urejen sprejem drugega tv programa Slovenije za območje KS Kostel, na območju Osilnice pa da bo popravljen pretvornik za 1. program TV Slovenija. Narejenega pa ni bilo nič. Lastniki televizorjev dobivajo le račune in celo grožnje s tožbo, če jih ne plačajo. Dejansko pa tv programa Slovenije dve tretnji območja KS Osilnica sploh še ne more sprejemati, ena tretjina pa lahko sprejema le prvi program, drugega pa sploh ne. Občane tak odnos vodsta Televiziji Slovenije do njihovega območja razburja. Negodujejo tudi, ker Televizija ni opravila objavljenih raziskav in uredila sprejema.

J. P.

RAZPIS

o zbirjanju ponudb interesentov za nakup poslovno-stanovanjskega objekta v Tržiču, last Mercatorja-Kmečke zadruge Sevnica, p.o., Sevnica, Savska cesta 20/b.

Objekt zajema:

- kletne prostore v izmeri 176 m²,
- prostore v pritličju (uporabljajo se za trgovsko dejavnost) v izmeri 238 m²,
- nadstropje 82 m²,
- dve stanovanji, skupaj 96 m²,
- prizidek h glavnemu objektu — skladišče, 46 m²,
- gospodarsko poslopje.

K celotnemu kompleksu sodi 680 m² zemljišča.

Ogrevanje prostorov je centralno. Objekt stoji ob asfaltirani cesti. Instalacije so: trifazna elektrika, vodovod, telefon in kanalizacija. Urejena je javna razsvetljava. Prostori v pritličju so bili pred šestimi leti v celoti obnovljeni.

Interesenti naj v ponudbi navedejo naslov, interes nakupa, ponudbeno ceno, način in rok plačila. Za vse dodatne informacije in oglede smo vam na razpolago na telefonski številki (0608) 81-173 in 81-494.

Ponudbe zbiramo do vključno 29. 5. 1992 na naslov: Mercator-Kmečka zadruga Sevnica, Savska cesta 20/b.

NovoLine

Pot pravih odločitev.

CESTA KOMANDANTA STANETA 38
68000 NOVO MESTO

PROFITNI CENTER FINANČNI INŽENIRING

Profitni center Finančni inženiring vam nudi:

- dinarski in devizni plačilni promet za komitente
- depozitno kreditno poslovanje
- multilateralne kompenzacije doma in v tujini, cesije, asignacije
- odkup terjatev
- razno posredovanje (devize, dinarji).

Vse potrebne informacije dobite na gornjem naslovu ali po telefonu št. (068) 27-013, 21-066.

PIONIR
AVTOHIŠA d.d.
v sodelovanju z zavarovalnico

TILIA Novo mesto VELIKO NAGRADNO IGRO

v kateri lahko sodelujete vsi, ki boste v času od 23. aprila do 24. junija:
• postali lastniki novega ali starega avtomobila, kupljenega v Avtohiši Pionir • kupci blaga v trgovini z rezervnimi deli • in tisti, ki boste opravili servisiranje ali popravilo svojega avtomobila v servisno prodajnem centru Pionir Avtohiša, Ločna 48 v Novem mestu!

Nekdo od vas, cenjeni obiskovalci, bo na velikem žrebanju dne 24. junija mora znasati nad 5.000.000 SLT.

RENAULT 4!
Delovni čas prodaje vozil je vsak dan od 7. do 16. ure, v Avtohiši Pionir v Novem mestu, prejel avto večno privlačne tradicije, izkoristite priložnost in sodelujte z nami!

zavarovalnica tilia d.d.
nova mesto

okna • senčila • vrata • hiše
vrtne garniture - pregradni panoji - prenova oken

AKCIJSKA PRODAJA OKEN
TERMOTON od 12. do 23. maja

ZATAKOJŠNJE PLAČILO
10 - 40% POPUST
bogata izbira - ugodne cene

JELOVICA

Novo mesto, Ob potoku 5, tel. (068) 22-772, Metlika, Vinogradniška 41, tel. (068) 58-716, Krško, CKŽ 21, tel. 0608/21-236

DNEVI NOVOTEHNE '92

00
92

ŠPORTNA DVORANA MAROF, NOVO MESTO
od 27. do 31. maja 1992

NOVOTEHNA ponovno prihaja med Vas

in s pomočjo poslovnih partnerjev predstavlja široko izbiro izdelkov s področij:

- tehničnega materiala in opreme
- strojnih in elektro instalacijskih materialov
- bele tehnike
- premazov in zaščite
- ogrevanja
- avtomobilov
- črne metalurgije in gradbenega materiala

Skratka vse, kar potrebujete pri Vašem delu in doma!

Pričetek prireditve 27. maja ob 10. uri.

DNEVE NOVOTEHNE bo popestril program za razvedrilo in zabavo vsak dan ob 17. uri.

V vseh svojih prodajalnah na Dolenjskem, Beli Krajini in Posavju je NOVOTEHNA v času DNEVOV NOVOTEHNE '92 pripravila prodajo s posebnimi popusti od 10 do 30 % za vse blago in servisne storitve, pri gotovinskem plačilu nad 1000 SLT. Izdelke boste lahko kupili tudi na obročno odplačevanje.

PRIDITE, NE BO VAM ŽAL!

Kupci pod navedenimi pogoji hkrati sodelujete v nagradni igri.

Nagrade: ● pralni stroj

● ročni brusilni stroj

● multipraktik

● 5 plošč pocinkane pločevine

● 10 vreč cementa

● 5 ur brezplačnega servisa v servisu NOVOTEHNE

NOVA d.o.o.

NOVOTEHNA

Dolenjci, Belokranjci, Posavci...

vam je s svojo

industrijsko prodajalno v Novem mestu
prihralna pot v Slovenj Gradec, kjer vam nudi

najnižje cene za kvalitetno oblazinjeno
pohištvo in vzmetnice

V mesecu maju vam nudimo:
15% popust pri nakupu z gotovino za vse naše izdelke

INFORMACIJE IN PRODAJA NA SEDEŽU:

OZ HRAST, Adamičeva 2
(pri osnovni šoli Grm), NOVO MESTO
tel.: 068/22-802 in 28-135

Delovni čas: vsak delovni dan od 11. — 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.

GALA TRADE

PRODAJALNA GALA METLICA

- toaletni papir 10/1 po ceni 239,10 SLT
- pralni prašek 3/1 po ceni 738,00 SLT
- moka intes od 30,90 SLT dalje
- bogata izbira kozmetike

S seboj
pripeljite prijatelje — tudi njih bodo
veseli!

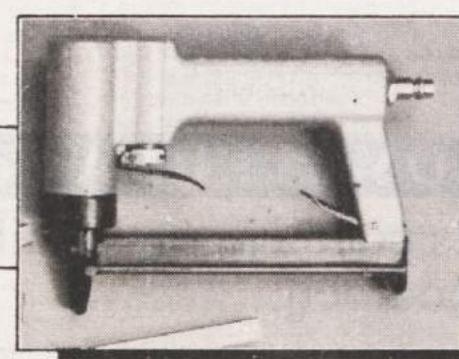

SEVERJUA 10 A, GALA METLICA KIDRIČEVO NASELJE, GALA ŠEMPETER V SAV. DOL., SLOV. BISTRICA ČOPAVA 1, GALA MARIBOR STANETA

HITRO KVALITETNO ZANESLJIVO HITRO KVALITETNO ZAN

pnevmatiski

ZABIJALNI APARAT!

ZA

spenjanje tankih materialov, tapetniška in
dekorativna dela, izdelavo lesenih okvirjev
in ograj, izolacijsko oblaganje sten in stropov,
izdelavo zabojev in palet, kartonske embalaže ...

NIKO
KOVINARSKO PODJETJE
ŽELEZNICKI

TEL.: (064) 66 221, 66 617

HITRO KVALITETNO ZANESLJIVO HITRO KVALITETNO ZAN

ADUT
ZAKAJ
SE SPLAČA
KUPOVATI
S KARTICO
ADUT

- ker je enostavno,
- ker ob nakupu ne potrebujete gotovine,
- ker imate zamik plačila tudi do enega meseca,
- ker zadostuje le vaš podpis,
- ker lahko kupujete povsod, kjer je oznaka Adut,
- ker lahko dvigujete gotovino v SKB banki
- in ker vas čakajo še druge ugodnosti.

Majhna kartica – veliko razkošje

Z Adutom lahko že kupujete tudi v bližini vašega doma:

Novotehna, Dolenjka, Mercator - KZ Krka, Mercator - Standard, Mercator - Preskrba, Krka Zdravilišča, Zavarovalnica Tilia, Zavarovalnica Triglav, Emona Posavje Brežice, KVM Ribnica, Kamnoseštvlo Jakša Marjan, Darja Krško, Stavno klesarstvo Brudar, Kerametal Brežice, Trgovina Kovačič Bizejsko, Trgovina Lastovka Podrsreda, TKI Globoko, Opekarna Brežice, Opekarna Novo mesto, Gostilna Kužnik, Instalaterstvo Jazbinšek Martin, Gostilna Kužnik Krško, Mesni butik Pigi Dobova, Pizzerija San Sebastian Novo mesto...

... in druge po Sloveniji

Telefon:

Želim prejeti obrazec
za pridobitev kartice ADUT
Ime in priimek: _____
Naslov: _____

ADUT

Prešernov trg 4
68000 NOVO MESTO

Telefon/telefax: (068) 26-089

HITRO KVALITETNO ZANESLJIVO

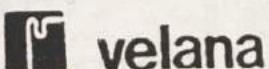
HITRO KVALITETNO ZANESLJIVO

HITRO KVALITETNO ZANESLJIVO

VI NAM — MI VAM

Objavo oglasov v rubriki VI NAM — MI VAM lahko naročite po tel. (068) 23-610 ali po telefalu: (068) 24-898 do torka do 10. ure.

NOVOST IZ TOVARNE ZAVES
po tovarniških cenah odslej tudi na Dolenjskem

Pridemo na dom z vzorci, nasveti, metrom. Izberete zaveso, mi vam jo sešijemo in prisnemo domov.

Poklicite nas!
tel. (068) 50-153
58-494

UMETNI KAMEN za oblaganje fasad

po najugodnejših cenah	
svetlo sivi	390 SLT m ²
temno sivi	
z belimi odtenki	450 SLT m ²
beli	600 SLT m ²
Možne tudi druge barve.	

Mogoča dostava na dom in tudi polaganje

»KOŠMRLJ«, d.o.o.
Meniška vas 7,
Dol. Toplice
tel. (068) 65-557

NAJ POČITNICE '92 — MAMAIA BEACH — BLACK SEA COAST

8 dni z letalom vsak teden, že od 360 DEM
10 dni avtobus/letalo, odhod 19. 6. le 320 DEM

INTELEKTA: 069/24-693 vsak dan od 10.— 17. ure
Prodaja in zastopa MANA Novo mesto, Partizanska 7

GRAVERSTVO STANIŠA

Dolnja Težka voda 36
68000 Novo mesto
tel. (068) 43-770

vam nudi: peskanje kovin • graverska dela • izdelavo reklamnih napisov • štampiljk • vlečenje kovin • izdelavo pokalov • rozet • izdelke iz plemenitih kovin (bakra in medenine), kot so: lijaki za pretok vina, cvetlični lončki, svečniki, križi

Se priporočamo!

KVM gostinstvo in turizem, d.o.o.,
Gornje Lepovče 111,
61310 Ribnica,

razpisuje prosta delovna mesta:

NATAKARJA

— Pogoji: končana 4. stopnja šole za gostinstvo in vsaj leto dni delovnih izkušenj.

KUHARJA

— Pogoji: končana 5. stopnja in pet let delovnih izkušenj.

Nastop dela takoj, s trimesečnim poskusnim delom.
Prijave pošljite na naslov: KVM GOSTINSTVO IN TURIZEM,
d.o.o., Gornje Lepovče 111, 61310 Ribnica.

NOVOLES-NOVI AMBIENT, d.o.o.
Na žago 6, Straža

objavlja prosta delovna mesta:

1. VODJA PROIZVODNJE:

POGOJI:

- VI. stopnja izobrazbe lesne smeri
- 4 leta delovnih izkušenj pri podobnih delih ali
- VI. stopnja izobrazbe lesne smeri
- 2 leta delovnih izkušenj pri podobnih delih
- 3-mesečno poskusno delo

2. VODJA NABAVE

POGOJI:

- VI. stopnja izobrazbe lesne ali druge ustrezne smeri
- 4 leta delovnih izkušenj pri podobnih delih ali
- VII. stopnja izobrazbe lesne ali druge ustrezne smeri
- 2 leta delovnih izkušenj pri podobnih delih
- aktivno znanje tujega jezika
- 3-mesečno poskusno delo

3. KOMERCIJALIST PRODAJE

POGOJI:

- VI. stopnja izobrazbe komerzialne ali lesne smeri
- do 2 let delovnih izkušenj pri podobnih delih
- aktivno znanje tujega jezika
- 3-mesečno poskusno delo

Delovno razmerje pod točko 1., 2., 3. se sklepa za nedoločen čas.
Pisne prijave pošljite na naslov:
NOVOLES-NOVI AMBIENT, d.o.o.
Na žago 6, Straža
v osmih dneh po objavi. O izbiro bomo kandidate obvestili v 15 dneh po končanem zbirjanju prijav.

SUBARU

SERVIS IN PRODAJA

Skobe Jože
Pod Trško goro 29
Novo mesto

tel./fax. (068) 25-557

AGRUS • Zagrebška 2 • Novo mesto •

Vse, kar potrebujejo bodoče mamice, in še marsikaj lahko po ugodnih cenah kupite v trgovini AGRUS na Vrhovčevi 2 v Novem mestu!

Delovni čas: vsak dan od 9. do 13. ure
ob sobotah od 9. do 12. ure

Prijazno vas pričakujemo!

Trgovina GRANIT

Pot na Gorjance 24
Novo mesto
tel. 24-894

vam po zelo ugodnih cenah nudi lak za parket
cromoden — garnitura za 10 m² 3.720 SLT
cromoden — garnitura za 20 m² 7.025 SLT
Cene so brez prometnega davka

TILIA

Radiatorji JUGOTERM brez davka popust 10%, za trgovine dodatni rabat

POPUSTI

TEHNIČNA TRGOVINA
Novo mesto, Bršljin 21,
tel/fax: 068/27-197

naprimer 22/650—1000 — 8.465,00 s popustom — 7.618,00
naprimer 22/650—1200 — 10.158,00 s popustom — 9.142,00
naprimer 22/900—400 — 4.688,00 s popustom — 4.219,00

gorilci THERMOMEC
cisterne popust 5%
popust 5%

UGODNO peči, bojlerji, pipe, kabli, barve — laki,
MONTAŽA CENTRALNE KURJAVE, VODOVODA

»ALFA«

Leko Zoran
Pugljeva 5
Novo mesto
tel./fax: (068) 22-866
delovni čas: od 9. — 12.;
od 14. — 20. ure
sobota: od 9. — 13. ure

VIDEO STUDIO
TRGOVINA Z RIBIŠKO
IN ŠPORTNO OPREMO

RIBIČI POZOR * bogata ponudba ribiške opreme * tvisterji, silikonske rive, role, palice itd. * akcijska prodaja lakov
ROLKARJI, KOTALKARJI, KOLESARJI * ščitniki za komolce in kolena * soft kotalke * rolke
TENIS * izjemno ugodna ponudba otroških loparjev že od 2.605 SLT * tenis žogice
VIDEO STUDIO * sposojarje več kot 700 originalov * sposojarje videorekorderjev in video kamere * snemanje maturantskih plesov, porok, rojstnih dnevov ipd. * snemanje in presnemavanje NOVO * presnemavanje iz super 8 in 8 mm filmov na VHS kasete

ALAN
21 - 745
22 - 000

- MATERIALNO POSLOVANJE
- SKLADIŠČNO POSLOVANJE
- TRGOVSKO POSLOVANJE
- OBRAČUN
- PROM. DAVKA
- POTNI NALOGI IN VIRMANI

PROGRAMSKI PAKETI

VSKLAJENO Z NOVIMI ZAKONSKIMI PREDPISI!
NA VOLJO SO TUDI DEMO VERZIJE

RP EXPRESS d.o.o.

Koper

VABIMO K SODELOVANJU KREATIVNE, KOMUNIKATIVNE IN DINAMIČNE LJUDI za dela:

1. KURIRJA z lastnim prevoznim sredstvom za področje Sevnice in za področje Novega mesta
2. ŠPEDITERJA za področje Novega mesta
Pogoji:
sposobnost samostojnega dela v špediciji in zunanjosti trgovini aktivno znanje ang. ali nemškega jezika
Pisne ponudbe pošljite na naslov: IN TIME d.o.o., Ljubljana, Šmartinska 152.
Informacije po telefonu: (061) 440-434

IN TIME d.o.o.

Ljubljana

SREDNJA ŠOLA TEHNIŠKIH IN ZDRAVSTVENE USMERITVE
NOVO MESTO
Ul. Milke Šobar 30
68000 NOVO MESTO

RAZPISUJE PROSTA DELOVNA MESTA

- a) — 3 učiteljev slovenskega jezika in književnosti, profesor
- b) — 1 učitelj angleškega jezika, profesor
- c) — 5 učiteljev matematike, profesor
- č) — 1 učitelja fizike, profesor
- d) — 1 učitelja računalništva, profesor ali dipl. inž.
- e) — 1 učitelja elektro strokovnih predmetov, dipl. inž. elektroteh.
- f) — 1 učitelja elektro strokovnih predmetov, dipl. inž. elektroteh.
- g) — 1 učitelja lesarskih strokovnih predmetov, dipl. inž. lesarstva
- h) — 1 učitelja za področje konstrukcij v lesarstvu, dipl. inž. lesarstva ali dipl. inž. arhitekture, vsaj dve leti delovnih izkušenj v lesni industriji na področju konstrukcij
- i) — 1 učitelja gradbenih strokovnih predmetov, dipl. inž. gradbeništva ali arhitekture
- j) — 3 učiteljev strojnih strokovnih predmetov, dipl. inž. strojništva
- k) — 2 učiteljev praktičnega pouka na strojništvo z najmanj petimi leti srednja izobrazba s predhodnimi šestimi leti delovnih izkušenj

Prosta delovna mesta razpisujejo delovnim časom in trimesečno določen čas s polovično dobitjo leta ter s polno delom. Učitelji strokovnih predmetov pedagoško-andragografskih treh letih. Prijave z dokazili in ki se bodo prijavili dne po objavi v

podjetje za izgradnjo računalniško podprtih proizvodnih sistemov

- informacijski inženiring
- računalniške storitve
- strojna oprema
- programska oprema
- grafično oblikovanje

tedenski koledar

Cetrtek, 21. maja — Srečko Petek, 22. maja — Renata Soba, 23. maja — Željko Nedelja, 24. maja — Marjanca Ponedeljek, 25. maja — Magda Torek, 26. maja — Filip Sreda, 27. maja — Avgust

LUNINE MENE

24. maja ob 16.53 — zadnji krajec

kino

ČRNOMELJ: 22. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Družina Adams.

24. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriški kri-

minalni film Fantje iz soseščine.
KRŠKO: 21. in 22. 5. (ob 19. uri) ter
23. 5. (ob 18. uri) ameriška zgodbodna
drama J. F. K. 24. 5. (ob 18. uri)
hongkonški akcijski film Močna brata.
26. (ob 20. uri) in 27. 5. (ob 18. uri)
ameriška komedija Skodrana Suzi.

KRMELJ: 23. 5. ameriška komedija Air Amerika.

NOVO MESTO: 24. 5. (ob 18. in
20. uri) ameriška »odigrana« komedija
Družina Adams. Od 22. do 25. 5. (ob
18. uri) ameriška komedija Močni za
ženitev. Od 22. do 25. 5. (ob 20. uri)
ameriška »odigrana« komedija Crkni,
Fred!

SEVNICA: 22. in 24. 5. ameriška
komedija Air Amerika.

kmetijski stroji

KMETOVALCI! Največja zasebna trgovina vas vabi k nakupu rezervnih delov za traktorje Tomo Vinkovič, Zetor, Univerzal, Ursus, Fiat, BCS, gum in akumulatorjev. Primer: 12V97 - 100 Ah 6.300 SLT, 12V135 Ah 9.950 SLT. Se priporoča Slavki Prosen, Agrozira Kranj, ☎ (064)324-802. 2227

TRAKTOR PASCUALI, 30 KM, in traktorsko sklopilnico (200 l), prodam. Jože Rozman, Tomaža vas 23, Škocjan, ☎ 76-311 ali 76-137. 2240

NOVO NAKLADALKO Sip 20 za krmo prodam. ☎ (068)23-311 int. 341, dopoldne ali (068)60-076, popoldne, Prekopa 10. 2242

PUHNAK TAJFUNK prodam. 65-255. 2243

MOTOKULTIVATOR LABIN, 8 KM s koso prodam. ☎ 22-331, od 7. do 14. ure ob delavnikih. 2255

KOSILNICO BCS 127, bencin, petrolej, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)64-142. 2266

ŠROTAR za koruzo Mio Standard, rabljen eno leto, ugodno prodam. Informacije od 7. do 13. ure na ☎ 53-200. 2270

TRAKTOR IMT 539, letnik 1988, prodam. Črmošnjice 55, pri Stopičah. 2277

VENTILATOR za sušilno napravo za seno, 4 KW, prodam za 50 % cene. 73-331. 2292

STAREJŠI traktor Steier, 28 KM, ugodno prodam. ☎ 85-863. 2293

HRBTOV kosišilnico na laks, Alpina 32, ugodno prodam. ☎ 52-903. 2309

OBRAČALNIK sena za traktor TV od 18-21 KM, v odličnem stanju, ugodno prodam. Prodam tudi kvalitetno belo vi-

no, od 50 l naprej, ugodno. Hudoklin, Brusnice 10. 2317

SAMONAKLADALNO prikolico prodam. ☎ (068)77-313. 2337

kupim

KUPIM suhe macesne plohe. Splošno miistarstvo Kramar, Jerešlavc 1/a, 68258 Kapele, ☎ (068)68-347. 2335

motorna vozila

R 11 DIESEL, avgust 1988, kovinsko modre barve, prodam. ☎ (068)27-769. 2237

AVTOMATIK, izvozni model, star 3,5 let, prodam. ☎ (068)42-438. 2256

126 P, star pet let, prodam. ☎ (068)84-845. 2259

GOLF DIESEL, star eno leto, prodam ali zamenjam za starejšega. Franc Tomše, Dobeno 4, Brežice. 2262

VISO SUPER E, letnik 1983, zvočnike Montarbo in diatonično harmonikcis, fis, h, prodam. ☎ 42-710. 2265

126 PGL, 10/86, prodam. ☎ 23-894, po 15. ur. 2272

PRODAM Fiat 126, letnik 1984. Dariko Farfelj, Češča vas 3, Novo mesto. 2273

Z 101 GTL 55, letnik junij 1986, prevoženih 44.000 km, rdeče barve, prodam. Jože Judež, Vel. Orehov 30, Novo mesto. 2273

JUGO SKALA 55 prodam. Cena po dogovoru. ☎ 26-476. 2274

SUZUKI SWIFT 1,3 podaljšana verzija, star 6 mesecov, prodam ali menjam za golf diesel z vašim doplašilom. ☎ 73-587. 2281

Z 101, letnik 1987, registrirana do

1.6.1993, dobro ohranjena, prodam. ☎ 27-496, popoldne. 2284
R 4 GTL prodam za 3.500 DEM in Z 101 za 1.800 DEM. ☎ 24-140, po 20. uri. 2285

OPEL KADETT 1,2 S, letnik 1983, prodam. Evgenič, ☎ 28-556. 2286

GOLF DIESEL, letnik 1987, registriran do marca 1993, prodam za 10.500 DEM. ☎ 24-996. 2290

GOLF DIESEL, letnik 1985, prodam. Ogled možen dopoldne. Divjak, Dol. Prekopa, ☎ (068)60-261. 2298

R 4 GTL, letnik 1989, registriran do aprila 1993, prodam. ☎ (068)60-182. 2305

NISSAN MIKRO, 12/86, prodam. Silvo Palčič, Rumanja vas 56, Straža. 2307

R 4, nov, neregistriran, kovinske barve, prodam. ☎ (068)21-453. 2308

JUGO 45, letnik 1984, prodam. Anica Mali, Šmihel 44 a, Novo mesto. 2313

MOTOR TOMOS AVTOMATIK A3MS, dobro ohranjena, prodam. ☎ 22-223. 2325

GOLF JXD, letnik 1989, prodam za 14.500 DEM. ☎ 85-167. 2327

Z 750 LC, letnik 1984, prodam. ☎ 85-167. 2328

TOMOS AVTOMATIK, izvozni model, lepo ohranjen, prodam za 300 DEM. ☎ 23-673. 2331

Z 101 SCALA 55, letnik 1989, prevoženih 32.000 km, prodam. Župan, Turopolje 26, Šentjernej, ☎ 42-621. 2332

Vozila, kompleten program (vključno s 16V modeli). Omogočamo zelo ugoden uvoz. Posebna ponudba: R 5 Five (1390 ccm). Ta-kojšnja dobava.

GRAMI LTD. Tel. (061) 153-244, fax (061) 224-943, med 9. in 13. uro. 2324

LADO 1200, letnik 1987, prodam. Bulatin Stane, Cesta herojev 26. 2333

126 GL, letnik 1988, in SUZUKI 750 GSX prodam. Marija Potočar, Trška Gorica 75 (nad gostilno Pugelj). 2333

R 4, letnik 1984, registriran do konca leta, prodam. Janko Hočvar, Zloganje 32, Škocjan. 2340

APN 6S, letnik 1991, prodam. ☎ 42-386. 2341

R 4, letnik 1978, registriran do 5/93, ter karamboliran kadett, letnik 1972, prodam. Miklavčič, Roje 11, Šentjernej. 2342

TERENSKO VOZILO lado nivo prodam. ☎ 23-180. 2343

R 18, letnik 1987, prodam ali zamenjam za R 4, letnik 87/88. ☎ 78-013. 2344

PRODAM ali oddam manjšo hišico blizu Trebnjega. Ogled in cena po dogovoru. ☎ (061)554-339. 2261

POTROŠNIŠKO hišico na Stari gori pri Verdun, prodam posest (1 ha) s starejšo nevesljivo hišo. Na parceli je vodovod. ☎ 28-643. 2238

5 AROV mešanega gozda (hrast, bukev, smrek) pri Škočjanu prodam. Jelka Fink, Kotarjeva 2, Šentjernej. 2241

V OREŠJU pri Bilejskem prodamo: montažno vikend hišo, podklereno, z električno in vodo, vinograd površine 10 avrov, sadovnjak 18 a, njivo 11 a ter 102 ara veliko parcele, delno pašnik, delno gozd z možnostjo postavite vikend hišo. V Bilejski ob Šotli pa prodamo 30 avrov veliko njivo. Hišo in posest prodamo skupaj ali vsako posebej. Informacija na ☎ (061) 443-471. 2254

PRODAM ali oddam manjšo hišico blizu Trebnjega. Ogled in cena po dogovoru. ☎ (061)554-339. 2261

POTROŠNIŠKO hišico na Stari gori pri Semiču in dva soda 300 in 400 litrov, nova, prodam. ☎ 52-608. 2288

NIVO, 30 a, v Metliki prodam. ☎ 60-234. 2291

VINOGRAD s hramom v Osredku pri Krškem prodam. Parcela je 35 avrov, asfalt do parcele, vodovod in elektrika na parceli, možnost gradnje. ☎ (041)234-430 ali (068)31-538. 2301

ZAZIDLJIVO PARCELO v Črnomljiju, v naselju Kočeje, velikost 514 m², s telefonom, vodo in elektriko, prodam. ☎ (068)51-480, 52-458. 2304

GOZD in košenino ugodno prodam. ☎ (061)267-304. 2310

HIŠO na Bregu v Novem mestu prodam. Informacije v petek dopoldne na ☎ 22-441 int. 569. 2311

PARCELE v okolici Rake (telefon, asfalt) prodam najboljšemu ponudniku. ☎ (061)577-817. 2323

HIŠO v bližini Novega mesta pod ugodnimi pogoji prodam. Ovnček, Brsljin 61, Novo mesto. 2334

ZAZIDLJIVO PARCELO, 1500 m², z gradbeno dokumentacijo, v Sevnici prodam. ☎ (061)714-923. 2339

prodam

PRODAM KRAVO. Jože Mihalič, Vel. Brusnice 18. 2239

126 P, letnik 1978, in kozlo mladičo prodam. ☎ (068)42-956. 2244

HRASTOVE PLOHE in prikolico, 2 t, prodam. Avgust Gabrij, Titova 90, Se-

vica. 2333

Ni več bolečin, ni več trpljenja, vse to je vzela večna zemlja.

V domu ostala je praznina, a v naših srčih bolečina.

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je v težki bolezni zapustila naša draga mama, stara mama, teta, sestrica in tača

PAVLA KOVACIČ roj. Perko

iz Dol. Nemške vasi 5, Trebnje

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali, z nami sočustvovali, nam ustno in pisno izrazili sožalje, za našo mamo darovali maše, cvetje in sveče. Se posebej se zahvaljujemo PE Elektro Novo mesto in nadzorništvu Trebnje, Domu starejših občanov Novo mesto za vso skrb in nego, upokojenskemu pevskemu zboru za zapete žalostinke, govornici Rezki Majer in gospodu kaplanu za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žaluoči: vsi njeni

ZAHVALA

V tem tednu vas zanima

TEDENSKI KOLEDAR — KINO — SLUŽBO IŠČE — SLUŽBO DOBI — STANOVANJA — MOTORNA VOZILA — KMETIJSKI STROJI —

PRODAM — KUPIM — POSEST — ZENITNE PONUDBE — RAZNO — OBVESTILA — PREKLICI — ČESTITKE — ZAHVALE

DOLENJSKI LIST

NAROČILNICA

Naročam tednik Dolenjski list. Pošiljajte mi ga na naslov

Priimek in ime: _____

<p

lefonom, po možnosti z delavnjico ali garažo, najame slikar. ☎ 24-666. 2289
NOVO DVOSOBNO STANOVA-
NJE v Šentjerneju prodam. ☎ 78-098.
NAJAMEM garsonjero v Novem mestu. ☎ (068)73-111, po 15. ur. 2314

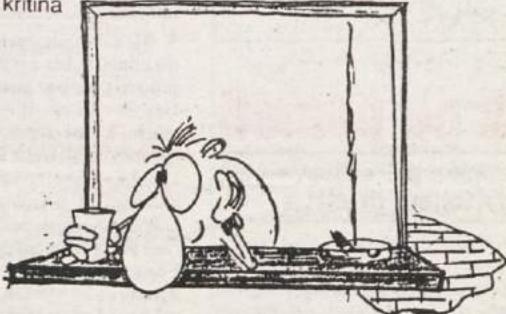
razno

PROSTOR 45 m² oddam v najem. ☎ 27-134. 2247
POTREBUJEM VARSTVO za trdnega otroka, nekaj ur dnevno v popoldanski času, najraje v Ločni (v Plavi laguni), takoj. ☎ 22-243, ob delavnikih od 15. do 18. ure. 2248
ZA MOŽNOST DEDOVANJA 2249

CENTER® LJUBLJANA

UŽIVAJTE V ŠIROKI PONUDBI GRADBENIH MATERIALOV:

- okenske police
- iz marmorja
- lepila nivedur
- izolacije
- salonitna kritina

POSLOVALNICA NOVO MESTO, BRŠLJIN 2

GRADI, IZOLIRAJ, OGREJ!

ZAHVALA

Nepričakovano in tiho nas je zapustila draga žena, mama, sestra in babica

ROZALIJA KRANJC z Broda

Vsem, ki ste jo imeli radi, ji kakorkoli pomagali in jo pospremili na zadnji poti, se iskreno zahvaljujemo.

Vsi njeni

ZAHVALA

V cvetu mladosti nas je tragično zapustil naš dragi

BOJAN PEČARIČ

iz Krškega, Tomšičeva 2

Vsem, ki ste ga imeli radi, z nami sočustvovali, mu darovali cvetje, ga pospremili na zadnji poti, iskrena hvala.

Žaluoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in stric

ALOJZ ANDREJČIČ z Gornje Težke Vode 3

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani v dneh žalosti. Zahvaljujemo se vaščanom Gornje Težke Vode, posebno družini Golob, zdravstvenemu osebujevnu nevrološkega oddelka novomeške bolnišnice, sodelavcem Tovarne zdravil Krka, sodelavcem Zdravstvenega doma Novo mesto, vsem, ki so podarili cvetje in sveče ter gospodu župniku iz Stopič za lepo in svečano opravljen obred.

Žaluoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 61. letu nas je nadomaka in mnogo prezgodaj zapustil naš dragi ata, brat, stric ter stari ata

FRANC PIRC z Dobrave pri Dobrniču

Ob izgubi našega dragega ata se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, vaščanom, prijateljem ter znancem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in nam pomagali. Zahvaljujemo se sodelavcem kolektiva Unitas iz Ljubljane, kolektivoma Iskra Žužemberk ter Traig Ivančna Gorica za darovanje cvetje in izrečeno sožalje ter za tako številno spremstvo pokojnega na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala tudi pevcom za zapete žalostinke ter župniku za lepo opravljen obred.

Vsi njegovi

V SPOMIN

LUDVIKU VOVKU z Rateža

16. maja je minilo leto dni, odkar te več med nami ni. V našem domu je praznina, v naših srcah bolečina. Hvala vsem, ki se ga spominjate in mu prizigate sveče.

Žaluoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 57. letu starosti nas je nadomaka zapustil naš dragi mož, oče in brat

VIKTOR BREZNIK s Potoka 9

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, znancem ter vsem, ki ste nam pomagali, izrekli sožalje, darovali cvetje in pokojnega pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvala tudi osebuju pljučnega oddelka in župniku za lepo opravljen obred.

Žaluoči: žena Malka, sinova Andrej, Viktor, sestra Milka ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Delo, trud, trpljenje
tvoje je bilo življenje.

Po hudi bolezni nas je mnogo prezgodaj zapustil

ANTON MLAKAR Jerman Vrh 13

Vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in ga pospremili na zadnji poti, iskrena hvala.

Žaluoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ni več trpljenja,
ne bolečine,
življenje je trdno
končalo svoj boj.

V 79. letu starosti nas je zapustil dobri mož,
oče, stari oče, brat, stric in boter

JANEZ AVSEC Guštinov ata z Dolža

Ob nenadomestljivi izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam ob teh težkih trenutkih pomagali, izrazili sožalje, darovali cvetje in pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se sodelavcem Krke in Iskre za podarjene vence in izrečeno sožalje. Posebna zahvala: Kobetovim, Avščevim in Ovnčkovim za vso pomoč. Hvala tudi g. župniku za lepo opravljen obred.

Žaluoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi drage taše, mame in babice

ANICE NOVAK roj. Butara

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo poznali, jo cenili in imeli radi — sorodnikom, sovaščanom, prijateljem in znancem. Posebno se zahvaljujemo g. Vandi dr. Zorko in medicinskom osebujevnu brežiške bolnišnice za nesebično pomoč. Zahvaljujemo se g. župniku Milanu Kšeli za poslovilne besede ob grobu in pevem. Hvala vsem, ki ste nam izrazili sožalje, darovali cvetje in pokojno pospremili v tako velikem številu na njeni poslednji poti.

slnha Milena z družino

ZAHVALA

V 3. letu nas je po kratki zahrtnji bolezni zapustila naša ljubljena hčerka, sestrica, vnukinja in sestrična

DARJA MANTELJ iz Vel. Brusnic 2

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, ki ste nam izrekli sožalje in pokojni darovali cvetje. Zahvaljujemo se dr. Tatjanji Gazvoda, družini Zupin, Urški Hrastar za ganljive poslovilne besede pred domačo hišo, gospodu župniku za lepo opravljen obred in cerkvenemu dekliskemu pevskemu zboru za pretresljivo lepo petje ob slovesu. Še enkrat iskrena hvala.

Žaluoči: mamica, ati, bratec in ostali sorodniki

ZAHVALA

Ko je srca bolečina prevelika,
se tudi solza posuši,
le duša nemo vpije,
zakaj več tebe ni.

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, sina, brata, strica in zeta

MILANA BRATKOVICI iz Dol. Brezovice 7a pri Šentjerneju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so pokojnemu darovali cvetje, sveče in denarno pomoč, nam izrekli sožalje in pokojnega v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo kirurškemu in intenzivnemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto, sindikatu Iskra Hipot za podarjeni venec in izrečena sožalje, Šentjernejskemu orkestru in gospodu župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žaluoči: žena Irena, otroka Miha in Mirjana, mama, sestra z družino, brata z družino, tašča in tast in vsi ostali

ZAHVALA

Ni več bolečin, ni več trpljenja,
vse to je vzela večna zemlja.
V domu ostala je praznina,
a v naših srcah bolečina.

V 73. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat, stric in tast

LEOPOLD SENIČAR s Krke 7

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in vaščanom, prijateljem, znancem, pevcem za zapete žalostinke, sodelavcem Zdravstvenega doma, Adrie Caravan, Izolacij Krka za podarjeno cvetje in izrečena sožalje ter vsem, ki so našega očeta pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo zdravstvenemu osebujevnu pljučnemu in internegu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto, GD Smolenčka vas za organizacijo pogreba in gospodu župniku za opravljen obred.

Žaluoči: vsi njegovi

